

PROTOKÓŁ NR XXVI/2017

z XXVI sesji VII Kadencji Rady Gminy w Morzeszczynie odbytej w dniu 14 czerwca 2017 roku

W dwudziestej szóstej sesji VII Kadencji uczestniczyli radni Rady Gminy według załączonej listy obecności.

Na stan 15 radnych, obecnych na sesji było 14 radnych.

Porządek obrad sesji:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych i stwierdzenie prawomocności obrad.
3. Zatwierdzenie porządku obrad.
4. Przyjęcie protokołu z XXV sesji VII Kadencji Rady Gminy z dnia 26.04.2017r.
5. Sprawozdanie Wójta Gminy z działalności w okresie międzysesyjnym.
6. Sprawozdanie Wójta Gminy z wykonania budżetu gminy i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn za rok 2016.
7. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej dotyczące wykonania budżetu gminy za rok 2016, odczytanie opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku oraz przedstawienie wniosku o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn.
8. Dyskusja /prezentacja stanowisk komisji/.
9. Podjęcie uchwał:
 - w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn,
 - w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn.
10. Informacja Skarbnika oraz stanowisko Komisji Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Budżetu, Finansów oraz ds. Sołectw dotycząca następujących projektów uchwał:
 - w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn,
 - w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
 - w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi.
11. Dyskusja.
12. Podjęcie uchwał jw.
13. Informacja Wójta Gminy oraz stanowisko Komisji Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Budżetu, Finansów oraz ds. Sołectw dotycząca następujących projektów uchwał:
 - w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 – 2021”,
 - w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew.
14. Dyskusja.
15. Podjęcie uchwał jw.
16. Interpelacje i zapytania radnych.
17. Sprawy różne.
18. Zakończenie XXVI sesji VII Kadencji Rady Gminy.

Ad. 1.

Otwarcia sesji i powitania gości dokonała Przewodnicząca Rady Gminy Pani Katarzyna Bandźmiera.

Ad. 2.

Przewodnicząca Rady Gminy stwierdziła, iż w sesji uczestniczy 93,3% radnych, a więc sesja jest prawomocna do podejmowania uchwał.

Ad. 3.

Za przyjęciem porządku obrad głosowało 13 radnych (obecnych na sali), przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 0.

Ad. 4.

Za przyjęciem protokołu z ostatniej sesji tj. z dnia 26 kwietnia 2017 roku głosowało 12 radnych, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 1.

Ad. 5.

Sprawozdanie z działalności w okresie między sesyjnym tj. od dnia 26 kwietnia 2017 roku do dnia 14 czerwca 2017 roku przedstawił Wójt Gminy Pan Piotr Laniecki.

Sprawozdanie powyższe w załączeniu do protokołu.

Ad. 6.

Wójt Gminy Pan Piotr Laniecki przedstawił sprawozdanie z wykonania budżetu i sprawozdanie finansowe Gminy Morzeszczyn za rok 2016.

Sprawozdanie powyższe w załączeniu do protokołu w formie slajdów.

Ad. 7.

Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Pani Renata Marcinkowska przedstawiła sprawozdanie Komisji Rewizyjnej dotyczące wykonania budżetu gminy za rok 2016, odczytała opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku oraz przedstawiła wniosek o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn.

Swoje stanowiska do sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn za rok 2016 przedstawiły następujące Komisje Rady Gminy :

- Komisja Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Budżetu, Finansów oraz ds. Sołectw (p.Kowalski),
- Komisja Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Socjalnych (p.Talaga),
- Komisja Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony P.Poż. (p. Janiczak).

Stanowiska jw. stanowią załączniki do protokołu.

Ad. 8.

W dyskusji nad powyższym zabrał głos radny Pan Roman Talaga, który zwrócił uwagę na fakt związany z wcześniej podjętą uchwałą Rady Gminy w sprawie wspierania doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2017 roku. Zaznaczył, że nie wykorzystano wszystkich środków przeznaczonych w budżecie na ten cel, chociaż byli nauczyciele realizujący doksztalcanie. Stwierdził, że należało im zwrócić całą kwotę za opłacenie studiów, ale widocznie środki pieniężne były potrzebne na inne cele.

Wójt Gminy Pan Piotr Laniecki wytłumaczył, że nigdy nie wyznacza dyrektorom, jak mają realizować wydatki na doksztalcanie, oni znają potrzeby w tym zakresie i mają regulaminy wewnętrzne.

Skarbnik Gminy Pani Lucyna Skurak wytłumaczyła, że środków przeznaczonych na doksztalcanie nie wolno zarządzeniem wójta przenosić do innego działu, traktuje się je jako środki nie wykorzystane.

Radny Talaga zwrócił uwagę, że tak nie powinno być, pieniądze powinny być na przyszłość w całości wypłacane nauczycielom.

Ad. 9.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy Pan Jan Olech odczytał następujące projekty uchwał:

- Nr XXVI/173/2017 w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn za rok 2016, za uchwałą głosowało 13 radnych, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 1,
- Nr XXVI/174/2017 w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn, za uchwałą głosowało 14 radnych, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 0.

Uchwały jw. stanowią załączniki do protokołu.

Ad. 10.

Skarbnik Gminy Pani Lucyna Skurak przedstawiła informację dotyczącą następujących projektów uchwał:

- w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn,
- w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
- w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi.

Swoje stanowisko do projektu uchwały jw. przedstawiła Komisja Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Budżetu, Finansów oraz ds. Sołectw, która nie wnosi uwag i jest za ich podjęciem.

Ad. 11.

Dyskusji nad powyższym było brak.

Ad. 12.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy Pan Jan Olech odczytał następujące projekty uchwał:

- Nr XXVI/175/2017 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn, za uchwałą głosowało 14 radnych, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 0,
- Nr XXVI/176/2017 w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017, za uchwałą głosowało 14 radnych, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 0,
- Nr XXVI/177/2017 w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi, za uchwałą głosowało 14 radnych, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 0.

Uchwały jw. stanowią załączniki do protokołu.

Ad. 13.

Wójt Gminy Pan Piotr Laniecki przedstawił informację dotyczącą następujących projektów uchwał:

- w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 - 2021”,
- w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew.

Ponadto wyjaśnień do projektu uchwały w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 – 2021” udzieliła Pani Anna Lasota – Żabińska, inspektor ds. ochrony środowiska Urzędu Gminy w Morzeszczynie.

Swoje stanowisko do powyższych projektów uchwał przedstawiła Komisja Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Budżetu, Finansów oraz ds. Sołectw, które stanowi załącznik do protokołu.

Ad. 14.

Dyskusji nad powyższym było brak.

Ad. 15.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy Pan Jan Olech odczytał następujące projekty uchwał:

- Nr XXVI/178/2017 w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 – 2021”, za uchwałą głosowało 14 radnych, przeciw – 0, wstrzymało się od głosu – 0,
- Nr XXVI/179/2017 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew, za uchwałą głosowało 14 radnych, przeciw 0, wstrzymało się od głosu – 0.

Uchwały jw. stanowią załączniki do protokołu.

Ad. 16.

W interpelacjach i zapytaniach radnych głos zabrali:

- radny Pan Henryk Grochowski odnośnie naprawy drogi gminnej w Kierwałdzie przez firmę Pana Tadeusza Decka. Zdaniem radnego droga naprawa drogi nie została poprawnie wykonana, ponieważ robiono ją w złych warunkach pogodowych (padał deszcz) i bez ubijarki. Sołtys wsi Pani Małgorzata Jabłonka wyjaśniła, że ubijarka była,
- radny Pan Roman Talaga zwrócił się z zapytaniem, czy na drogę gminną na Osiedlu Słonecznym w Morzeszczynie zakupiono płyty typu JUMB na całą drogę.

Wójt Gminy Pan Piotr Laniecki wyjaśnił radnemu Talaga, że odcinek 220 – 230 m zostanie ułożone z płyt typu Jumb do końca wakacji, a połowa odcinka zostanie ułożona z tłucznia (ok. 12 cm grubości).

Wystosowano już zapytanie o cenę do kilku firm (do 30 tys. zł) na ułożenie tłucznia.

Ad. 17.

W sprawach różnych głos zabrali:

- sołtys wsi Dzierżążno Pan Piotr Nowak z prośbą o wykonanie drogi gminnej do nowego cmentarza.

Wójt poinformował Pana sołtysa, że w chwili obecnej nie ma takiej możliwości, ani czasu.

- radna Pani Maria Raduńska zwróciła się z zapytaniem do Wójta Gminy, co ma zrobić i do kogo się zwrócić o pomoc związaną z nielegalnym wywozem nieczystości do jej prywatnego lasu (części od samochodów i szyby).

Wójt Gminy odpowiadając na zapytanie radnej, stwierdził iż jako organ nie może podjąć żadnych działań związanych z ich usunięciem, proponuje jednak zgłosić ten fakt na policję.

- sołtys wsi Morzeszczyn Pani Barbara Jelitto zgłosiła skargi mieszkańców z Osiedla Kwiatowego, którzy uskarżają się na złą widoczność kierowców wyjeżdżających z osiedla na drogę Wojewódzką i droga ta jest zastawiana przez inne samochody.

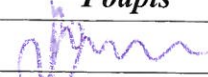

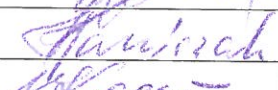
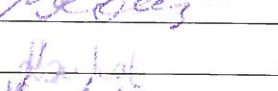
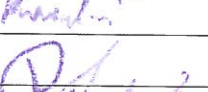
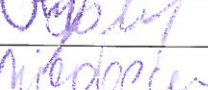
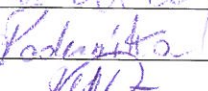
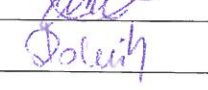






Wójt Gminy Pan Piotr Laniecki poinformował zebranych, iż Zarząd Dróg Wojewódzkich ogłosił przetarg na remont ok. 550 m drogi wojewódzkiej na ul. Ogrodowej w Morzeszczynie od skrzyżowania do wjazdu na Orlik.

Ad. 18.

Ze względu na wyczerpanie się porządku obrad, Przewodnicząca Rady Gminy Pani Katarzyna Bandźmiera zakończyła XXVI sesję VII Kadencji Rady Gminy Morzeszczyn.

Protokołowała: Małgorzata Olech
Morzeszczyn, dnia 14 czerwca 2017 roku.

**LISTA OBECNOŚCI RADNYCH
RADY GMINY MORZESZCZYN NA XXVI SESJI VII KADENCJI RADY GMINY
ODBYTEJ W DNIU 14 CZERWCA 2017 ROKU.**

<i>Lp.</i>	<i>Nazwisko i imię</i>	<i>Funkcja</i>	<i>Podpis</i>
1	Bandźmiera Katarzyna	Radna	
2	Czarnecka Elżbieta	Radna	
3	Grochowski Henryk	Radny	
4	Janiczak Karol	Radny	
5	Komosińska Urszula	Radna	
6	Konkol Beata	Radna	
7	Kowalski Janusz	Radny	
8	Marcinkowska Renata	Radna	
9	Olech Jan	Radny	
10	Olech Michał	Radny	
11	Raduńska Maria	Radna	
12	Reszka Jerzy	Radny	
13	Rolnik Mirela	Radna	
14	Szczygielska Helena	Radna	
15	Talaga Roman	Radny	

**Sprawozdanie z działalności Wójta Gminy Morzeszczyn
w okresie międzysesyjnym tj. od dnia 26 kwietnia 2017 roku
do dnia 14 czerwca 2017 roku.**

W okresie sprawozdawczym wydałem następujące zarządzenia :

- Nr 17/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 roku w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Morzeszczynie,
- Nr 18/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 roku w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Kultury w Morzeszczynie,
- Nr 19/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 roku w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
- Nr 20/2017 z dnia 08 maja 2017 roku w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
- Nr 21/2017 z dnia 09 maja 2017 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Gminy w Morzeszczynie,
- Nr 22/2017 z dnia 09 maja 2017 roku w sprawie powołania Komisji Socjalnej w Urzędzie Gminy w Morzeszczynie,
- Nr 23/2017 z dnia 11 maja 2017 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Wójta z dnia 12 grudnia 2016 roku w sprawie powołania punktu kontaktowego (HNS),
- Nr 24/2017 z dnia 24 maja 2017 roku w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017.

W okresie międzysesyjnym jako Wójt Gminy Morzeszczyn reprezentowałem gminę Morzeszczyn między innymi na następujących spotkaniach:

- w dniu 28 kwietnia w Zespole Szkół Ekonomicznych w Tczewie na uroczystości zakończenia roku szkolnego absolwentów klas czwartych,
- w dniu 04 maja w Tczewie na uroczystościach z okazji Święta Straży Pożarnej,
- w dniu 31 maja w ZUS Tczew na uroczystości otwarcia wyremontowanej sali obsługi klienta,
- w dniu 07 czerwca na posiedzeniu Zarządu LOT Kociewie,
- w dniu 12 czerwca w Gniewie na spotkaniu Rady Programowej LGD Wstęga Kociewia.

W okresie sprawozdawczym odbyło się zebranie wiejskie wyborcze we wsi Borkowo. Mieszkańcy wsi wybierali sołtysa wsi oraz Radę Sołecką. Sołtysiem wsi Borkowo decyzją mieszkańców została ponownie Pani Katarzyna Mania.

W minionym czasie 27 maja odbyła się we wsi Gąsiorki uroczystość z okazji 90 lecia OSP Gąsiorki połączona z gminnymi obchodami święta Straży Pożarnej. Uroczystość była bardzo udana, a za zorganizowanie tej uroczystości należy głównie podziękować strażakom z OSP Gąsiorki, Zarządowi Gminnemu OSP, Pani Sołtys, Radzie Sołeckiej i wielu mieszkańcom.

W dniu 03 czerwca odbyła się już 11 edycja przeglądu zespołów, skeczy i gadek kociewskich w Lipiej Górze. Wszystkim zaangażowanym w zorganizowanie tego spotkania bardzo dziękuję. Należy tu wymienić KGW Lipia Góra, strażaków z OSP Lipia Góra, Panu Sołtysowi i mieszkańcom.

W minionym okresie zakończył się rozruch technologiczny oczyszczalni ścieków w Morzeszczynie. Rozruch trwał ponad miesiąc, a pierwsze wyniki badań oczyszczalni ścieków z połowy maja pokazują, że oczyszczalnia pracuje właściwie. Obecnie trwa odbiór inwestycji, który zostanie zakończony w przyszłym tygodniu.

W okresie sprawozdawczym w Urzędzie Gminy Morzeszczyn odbyły się 3 kontrole. Kontrola z Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska dotyczyła realizacji modernizacji oczyszczalni ścieków we wsi Morzeszczyn.

Dwie pozostałe kontrole były z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku. Tematem kontroli była realizacja zadań zleconych gminom z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowość i terminowość załatwiania skarg i wniosków u Urzędzie Gminy i Radzie Gminy. Kontrola z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku dotyczyła doraźnego wykonywania zadań obronnych tj. obrony cywilnej i akcji kurierskiej.


WÓJF GMINY
Piotr Laniecki

Morzeszczyn, dnia 14 czerwca 2017 roku.

PROTOKÓŁ

z posiedzenia komisji Rewizyjnej Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 07 czerwca 2017 roku.

Obecni członkowie na posiedzeniu komisji :

1. Marcinkowska Renata - Przewodnicząca Komisji
2. Szaryńska Helena - członek - 11-11-11-
3. Radzińska Maria - członek komisji
4. Głomosińska Urszula - 11-11-11-11-

Nieobecni członkowie komisji :

1.
2.

W pracach poza członkami udział brali :

1. Kamiński Piotr - Wójt Gminy Morzeszczyn
2. Szwan Román - sekretarz - 11-11-11-
3. Głuchwa Lucyna - skarbnik - 11-11-11-
4. Lasota Zdzisława Anna - prac. od Gosp. Nisko Emisyjnej
5.

Porządek obrad posiedzenia komisji :

- 1) w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn,
- 2) w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn,
- 3) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn,
- 4) w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
- 5) w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi,
- 6) w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew,
- 7) w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 - 2021”

Wnioski, zalecenia, propozycje wynikające z omawianego posiedzenia komisji :

Ad 1 Ustawa o finansach publicznych nakładająca na organy stanowiące zobowiązań rozpatrywania i zatwierdzenia sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu po terminie do 30 czerwca następującego po roku budżetowym. Komisja Rewizyjna Rady Gminy Morzeszczyn jest za podjęciem projektu uchwały.

Ad 2. Uchwała Nr 1/2017 Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 28 kwietnia 2017 roku § 1. Komisjonek o udzielenie absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn za 2016 rok. Komisja R.R.G. jest za podjęciem projektu uchwały.

Ad. 3 i Ad 4. Komisja Rewizyjna Rady Gminy
Moneszyn akceptuje projekt uchwały
i jest za jej podjęciem.

Ad 5. Środki z dotacji planuje się przeznaczyć na
doposażenie w sprzęt ochronny osobisty dla OSP
w Moneszyne natomiast dla OSP w Nowej Łęce
na zakup piły do drewna oraz radiotelefon
dofinansowane ze środków Zarządcy Systemu Drogowego -
Gazowego. Komisja R. jest za podjęciem projektu
uchwały.

Ad 6. Opracowany Plan Gospodarki Mieszkalnej podniesie
świadomość Gminy i innych podmiotów władających
na jej terenie, na uzyskanie doposażenia ze
środków krajowych i unijnych w tym w ramach Regionalnego
Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata
2014 - 2020. Kasa i funduszy srodowiska
Komisja Rewizyjna Rady Gminy jest za
podjęciem projektu uchwały.

Ad 7. Komisja R. R. Gminy Moneszyn akceptuje
projekt uchwały i jest za jej podjęciem.

Protokolant :

Marcin Kowalski

Przewodniczący Komisji

Marcin Kowalski

Morzeszczyn, dnia 07.06.2017r.

Protokół

Z posiedzenia Komisji Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Budżetu, Finansów oraz ds. Sołectw Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 07.06.2017 roku.

Obecni członkowie na posiedzeniu komisji:

1. **Janusz Kowalski**
2. **Jerzy Reszka**
- 3.

Nieobecni członkowie komisji:

1. **Beata Konkol**
- 2.
- 3.

W pracach poza członkami komisji udział brali:

1. **Wójt Gminy – Piotr Laniecki**
2. **Skarbnik Gminy – Lucyna Skurak**
3. **Sekretarz Gminy – Roman Szwarec**

Porządek obrad posiedzenia komisji:

1. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn
2. w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn.
3. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn,
4. w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
5. w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi
6. w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 - 2021”
7. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew.

Wnioski i zalecenia Komisji:

1. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn:

Komisja odbyła posiedzenie w celu dokonania analizy oraz zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu gminy za rok 2016.

Wykonano 96,25% dochodów. Jest to wynik podobny do roku poprzedniego. Plan korygowano w ciągu roku, aby nie dopuścić do przeszacowania. Dochody własne wykonano w 92%. Ich udział w budżecie znacząco się zmniejszył wskutek wprowadzenia programu 500+. Jak co roku zwiększają się zaległości od dłużników alimentacyjnych. W tym roku o 108tyś, (w 2015- o 90tyś) i wynoszą już 720tyś zł. Zmniejszyła się za to o połowę liczba wysyłanych upomnień za nieterminowe wpłaty podatków i opłat za wodę lub śmieci. Prawdopodobnie 2.5mln zł z programu 500+ polepszyło ten wynik. Komisja analizując dochody gminy stwierdza że zostały one wykonane dobrze.

Wydatki realizowano zgodnie z dochodami. Wykonanie ich w 92,19% pokazuje ostrożne realizowanie budżetu. Nie zabrakło pieniędzy na główne działy, czyli Oświatę, Pomoc Społeczną i Administrację. Biblioteka i Gminny Ośrodek Kultury otrzymały dotacje w wysokości 155 i 195tyś zł. Zostały zdaniem Komisji wydatkowane dobrze i zgodnie z założeniami. Rok 2016 to również inwestycje. Wydano na nie prawie 2mln zł. Rozbudowa szkoły, modernizacja oczyszczalni, drogi i remonty w świetlicach to te najdroższe. Fundusz sołecki w tym roku wykorzystano pięć sołectw na kwotę 81.612zł. W gospodarce Komunalnej dochody i wydatki zostały zaplanowane dobrze, lecz opóźnienia przy wpłatach powodują zaległości.

W minionym roku spłacono 520tyś zł. Zadłużenie wyniosło 7.650tyśzł.

Komisja po analizie budżetu stwierdza, że był realizowany ostrożnie i zgodnie z założeniami. Widać zaangażowanie w pracę Wójta gminy, Skarbnika, oraz pozostałych pracowników gminy. Komisja pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu.

2. W sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn. Po analizie sprawozdania, Komisja jest za udzieleniem absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn za rok 2016.
3. W sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn, Dostosowano WPF w związku ze zmianami do budżetu. Przede wszystkim zmieniono w niektórych latach wielkości przychodów i rozchodów. Do dokonanych zmian Komisja nie wnosi uwag.
4. W sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017, Zmiany w budżecie to przede wszystkim zwiększenie przychodów o kwotę 69.174 z niewykorzystanej w ubiegłym roku pożyczki na modernizację oczyszczalni ścieków. Zwiększa się również rozchody o 80tyś zł. W dochodach zwiększa się wpływy ze sprzedaży wody i podatku od nieruchomości. W wydatkach zmiany są w drogach, modernizacji oczyszczalni, osp i świetlicach. Komisja zapoznała się z treścią uchwały i akceptuje dokonane zmiany.

5. W sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi. Komisja jest za podjęciem uchwały.
6. W sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 - 2021” Opracowany Plan pozwoli pozyskiwać fundusze na zadania związane z działaniami związanymi z oszczędzaniem energii, ciepła itp. Opracowanie opisuje stan obecny gminy oraz ustala kierunki rozwoju w gospodarce niskoemisyjnej. Komisja zapoznała się z Planem i nie wnosi uwag.
7. W sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew. Plan jest spójny z polityką przestrzenną gminy, a jego ustalenia podobne jak w innych planach gminy. Poprzednia wersja na tym terenie nie umożliwiała zabudowy wyłącznie mieszkaniowej, wobec czego zostało to poprawione. Komisja po zapoznaniu się z Planem jest za podjęciem uchwały

Protokolant:

Chrapulski.....

Przewodniczący komisji:

Chrapulski.....

PROTOKÓŁ

z posiedzenia komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Socjalnych Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 07 czerwca 2017 roku.

Obecni członkowie na posiedzeniu komisji :

1. Roman Jabuga.....
2. Michał Olech.....
3.
4.

Nieobecni członkowie komisji :

1. Elżbieta Garnecka.....
2.

W pracach poza członkami komisji udział brali :

1. Wójt Gminy Morzeszczyn - Piotr Łamiecki
2. Skarbnik - II - - II - - Lucyna Skurek
3. Sekretarz - II - - II - - Roman Szwarz
4.
5.

Porządek obrad posiedzenia komisji :

- 1) w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn,
- 2) w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn,
- 3) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn,
- 4) w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
- 5) w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi,
- 6) w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew,
- 7) w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 - 2021”

Wnioski, zalecenia, propozycje wynikające z omawianego posiedzenia komisji :

ad. 1-2. Stanowisko komisji zostało przedstawione
w protokole z posiedzenia w dniu 17.05.2017r.

ad. 3-4. Proponowane zmiany wynikają z bieżących potrzeb,
ale jednocześnie zwiek zają wydatki o kwotę 99474,- zł,
a dochody o 110300,-. Korzystny jest również planowany
bilans między przychodami (zwiększają się o 69174,- zł)
a rozchodami (zwiększają się 80000,- zł). Wynosi on 20000,- zł,
w związku z powyższym komisja nie wnosi uwag do przed-
łożonych projektów uchwał.

ad. 5-6. Komisja nie wnosi uwag do projektów uchwał.

PROTOKÓŁ

z posiedzenia komisji Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony P.Pożarowej
Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 07 czerwca 2017 roku.

Obecni członkowie na posiedzeniu komisji :

1. Jamiczak Karol - przewodniczący
2. Grochowski Henryk - członek
3. Rolnik Miwela - członek
4.

Nieobecni członkowie komisji :

1.
2.

W pracach poza członkami udział brali :

1. Jamiecki Piotr - wójt gminy
2. Szwarc Roman - sekretarz
3. Skurak Lucyna - skarbnik
4.
5.

Porządek obrad posiedzenia komisji :

- 1) w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn,
- 2) w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn,
- 3) w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn,
- 4) w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017,
- 5) w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Morzeszczynie i Nowej Cerkwi,
- 6) w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew,
- 7) w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016 - 2021”

Wnioski, zalecenia, propozycje wynikające z omawianego posiedzenia komisji :

ad 1 komisja dokonała analizy oraz zapiniowania
sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2016 r.
Wykonanie dochodów na koniec 2016 r. wynosiło:
16 939 431,43 zł co stanowiło 96,25% planu. Plan korygowano
w ciągu roku 22 razy.
W roku sprawozdawczym, oprócz subwencji i dotacji
gmina pozyskała dofinansowanie na projekt edukacyjny
„o pasję do nauki”. Rok 2016 przyniósł duże zmiany
w strukturze wykonania dochodów z uwagi na
wprowadzenie rządowego programu wsparcia rodziny „Rodzina 500+”
H roku analizowanym zwiększają się zaległości dłużników
alimentacyjnych 720 312,01 zł, problem stanowiły także
zaległości podatkowe 244 302,88 zł (282 mpm nieuda)
za gospodarowanie odpadami komunalnymi 165 007,07 zł

- oraz za należności niepodatkowe 277.209,44zł (wystosowano 437 wezwań).
W przyszłości należatoby podjąć radykalne kroki do
większego egzekwowania należności.
Wydatki realizowano zgodnie z założeniami i wymogami
§2, 19 i realizacji.
- V Większość zadań majątkowych realizowanych w 2016 r.
to programy wieloletnie, a największa z nich to rozbudowa
szkoły w Morzeszczynie.
Komisja po szkiełowej analizie budżetu stwierdza, że
był realizowany zgodnie z założeniami.
- ad. 2. Komisja po analizie sprawozdania jest za udzieleniem
absolutum. Należy Gminie Morzeszczyn za rok 2016.
- ad. 3. Komisja po zapoznaniu się ze zmianami WPF nie wnosi uwag
- ad. 4. Komisja, przeanalizowała zmiany budżetu w 2017 r. i
jest za przyjęciem uchwały
- ad. 5. dotacja dla Straży Pożarnej w Morzeszczynie
i Nowej Cerkwi przeznaczona zostanie na doposażenie
jednostek w potrzebny sprzęt - komisja jest za przyjęciem
uchwały
- ad. 6. komisja pozytywnie opiniuje zmiany miejscowego
planu zagospodarowania przestrzennego w Nowej Cerkwi.
- ad. 7. opracowany plan gospodarki mieszkaniowej pozwoli
na pozyskanie różnych funduszy unijnych na
działania dotyczące termomodernizacji budynków
oraz inwestycji związanych z odnawialnymi
źródłami energii - komisja nie wnosi uwag i jest
za przyjęciem uchwały

Protokolant :

Przewodniczący Komisji
Jana J. Kowalska

Morzeszczyn, dnia 7.6.2017r.

PROTOKÓŁ

z posiedzenia komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Socjalnych Rady Gminy
Morzeszczyn z dnia 17.05.2017r.....

Obecni członkowie na posiedzeniu komisji :

1. Roman Jalaga.....
2. Czamecka Elzbieta.....
3. Michał Olech.....
4.

Nieobecni członkowie komisji :

1.
2.

W pracach poza członkami komisji udział brali :

1.
2.
3.
4.
5.

Porządek obrad posiedzenia komisji :

- 1) Funkcjonowanie instytucji kultury w gminie Morzeszczyn *Ocena wykonania budżetu gminy Morzeszczyn za rok 2016,*
- 2) Sprawy różne.

Wnioski, zalecenia, propozycje wynikające z omawianego posiedzenia komisji :

ad. 1. Komisja dokonała oceny wykonania budżetu za rok 2016 w działach: 801 - Oświata i wychowanie oraz 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza, 852 - Pomoc społeczna, 851 - Szkolna zdrowia, 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, 926 - Kultura fizyczna według zataczanej informacji.

Ocena wykonania budżetu gminy za rok 2016

Dochody:

Dział 801 - Oświata i wychowanie

Subwencja oświatowa = 3.791 211,- (100% planu)

Dochody w oświacie i wychowaniu = 269 382,93 (108,10%):

w tym: dotacje: = 31 927,37

opł. za stołówkę = 76 301,20

Razem: 4.061 593,93 zł

Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza

Dochody:

- dot. cel. na pomoc materialną ucz. = 101 842,05- (99,68% planu)

Razem dochody = 4.163 435,98 zł

Wydatki:

Dział 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza.

Zadania subwencionowane = 4.396 782,12

w tym: - szkoły podst. = 2.737 838,80 (ok. 99,02% planu) (bez inw. szk. = 802'445,63 zł)

- gimnazja = 952'735,89 (97,23% planu)

-GZEAS = 253 241,77 (98,34%)

- doksztalcanie nauczycieli = 6 714,30 (ok. 36,55% planu)

- stołówki szkolne 117 088,79 (94,38%) (bez zakupu art.żyw. 76 301,20 zł)

- stosowanie specjalnej organizacji nauki (76,07%) = 186 859,48

- pozostała działalność = 39 541,07 (ok.99,79%)

- świetlice szkolne = 94 762,02 (85,73%)

- stypendia motywacyjne dla ucz. szk. podst. i gimn. = 8 000,-

- Zadania własne gminy = 1.879 855,43

w tym: - oddziały przedszkolne w szkołach = 265 137,47 (96,75% planu), - 121'930 z dotacji

- przedszkole = 267 607,80- (100% planu), - 25'122,83 z wpłat gmin

- dowożenie uczniów do szkół = 318 249,45 (94,82% planu)

- rozbudowa szkoły = 802 445,63

- zakup art. żyw. i pozost. zad. w stoł. szk. = 89 107,04 (z wpłat 76 301,20 i dot. cel. na dożyw. = 88'000 -
w rozdz. 85295 par. 2030)

- stypendia socjal. dla ucz. szk. podst. i gim. = 126 865,94,- (z dot. 95'123,12 - w roz. 85415)

- dofinans. zakupu podr. = 349,30 (z dot. =4'968,- zł w rozdziale 85415)

- stypendia motywacyjne dla ucz. szk. śr. i stud. = 7'700,-

- kolonie i obozy = 2'392,80-

Razem wydatki (dział 801 i 854) = 6.276 637,55, w tym:

- z subwencji oświatowej = 3.791 211,-

- z dotacji = 256 238,69

- z doch. własnych gminy = 2.229 187,86 (w tym wpłaty za stoł. szk. = 76 301,20),

z czego wydano:

- na oddziały przedszk. i przedszkola = 410 815,27

- dowożenie uczniów = 318 249,45

- rozbudowę ZS w Morzeszczynie = 802 445,63

- kolonie i obozy dzieci i młodzieży ... = 2 392,80-

- dofin. zadań subwencionowanych = 695 284,71

PODSUMOWANIE

Realizacja dochodów i wydatków w działach Oświata i Wychowanie i Edukacyjna Opieka Wychowawcza była zbliżone do założeń budżetu gminy na rok 2016, wyniosła ogółem ponad 90% i nie budziła by wątpliwości, gdyby nie niska realizacja wydatków w rozdziale 80146 (Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli), gdzie wykonano tylko 6'714,30 zł, tj. 36,55% planu, nie wykorzystując w pełni zagwarantowanego ustawowo na ten cel odpisu od funduszu wynagrodzeń nauczycieli w wysokości 1%, chociaż z doskonalenia zawodowego korzystała w minionym roku grupa nauczycieli i zgodnie z Ustawą Karta Nauczyciela i Uchwałą Nr XIV/83/2015 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie wspierania doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2016 roku – należało nawet w pełni zwrócić tym nauczycielom poniesione koszty kształcenia. Jest to zdaniem Komisji istotne naruszenie wymogów ustawowych i tej części uchwały budżetowej oraz wymaga skorygowania w roku 2017.

Niskie wykonanie wydatków było również w rozdziale 80150 (Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki), gdzie wyniosły one tylko 76,07% planu, tj. 186'859,48 zł. Z wyjaśnień dyr. GZEAS wynika, że przekazana na ten cel część subwencji oświatowej dotyczy tylko zajęć terapeutycznych dla dzieci ze stwierdzonym upośledzeniem, których w gminie jest niewiele i stąd niskie wykonanie tej pozycji budżetowej, ale niewykorzystane w tym rozdziale środki zostały przesunięte na inne zajęcia terapeutyczne dla dzieci ze stwierdzonymi deficytami rozwojowymi, ale bez orzeczenia o upośledzeniu, wobec czego komisja akceptuje realizację budżetu w tym rozdziale.

Komisja nie ma zastrzeżeń dotyczących wydatków i realizacji uchwał w pozostałych rozdziałach działów Oświata i Wychowanie i Edukacyjna Opieka Wychowawcza. Wyniosły one ogółem 6.276 637,55, w tym:

- z subwencji oświatowej = 3.791 211,-
- z dotacji = 256 238,69
- z doch. własnych gminy = 2.229 187,86, z czego wydano:
 - na oddziały przedszk. i przedszkola = 410 815,27
 - dowożenie uczniów = 318 249,45
 - rozbudowę ZS w Morzeszczynie = 802 445,63
 - kolonie i obozy dzieci i młodzieży ... = 2 392,80-
 - dofin. zadań subwencj. w szkołach = 695 284,71

Kwoty te były wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem i w wielkościach zbliżonych do zaplanowanych w budżecie gminy na rok 2015, a niewielkie odstępstwa od planu w niektórych pozycjach i zmiany na przestrzeni roku zdają się wynikać z bieżącej realizacji i możliwości finansowych gminy.

Dział 852 – Pomoc społeczna

Realizacja dochodów i wydatków w dziale 852 pomoc społeczna kształtowała się na poziomie około 98% W porównaniu do roku poprzedzającego jest to wzrost o ponad 50% co wiąże się z wprowadzeniem programu „Rodzina 500 plus” i wypłaconymi z tego tytułu świadczeniami na kwotę 2 373 372,22zł. W całym dziale opieka społeczna dochody wynosiły 4 940 424,72 co stanowiło 98,63% realizacji a wydatki 5 610 190,52 i 98,09% realizacji. Należy zwrócić uwagę na coraz większą kwotę za pobyt mieszkańców gminy w domu opieki oraz dzieci w rodzinach zastępczych i domu dziecka Kolejnym problemem jest niemożność ściągalności należności alimentacyjnych które powinny być źródłem finansowania niektórych świadczeń z opieki społecznej. Brak ściągalności obciąża inne dochody własne gminy, co przekłada się na problemy budżetowe Gminy Morzeszczyn.

Dział 851 Ochrona zdrowia

Plan - 42 074,00 zł Wykonanie 38 145,42 zł (90,66%)

Przeciwdziałanie alkoholizmowi (koncesje) - plan 36 500,00 zł; wykonanie 32 571,00 zł (89,24%.) - wydatkowano całą pozyskaną kwotę, czyli 100%.

Programy polityki zdrowotnej (brodawczak) - plan 5 000,00 zł; wykonanie 100%.

Pozostała działalność - plan 74,00 zł wykonanie 100%.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Plan - 497 877,00 zł Wykonanie - 495 572,86 zł (99,54%)

Domy i ośrodki kultury - plan 195 000,00 zł wykonanie 100%

Biblioteka - plan 155 000,00 zł; wykonanie 100%

Pozostałe zadania w zakresie kultury 147 877,20 zł; wykonanie 145 572,86 zł (98,44%)

Dział 926 Kultura fizyczna

Plan - 36 825, 00 zł Wykonanie - 33 446,54 (90,83%) planu,

Obiekty sportowe - plan 25 848 wykonanie 23 419,77 (90,61%)

Zadania w zakresie kultury fizycznej - plan 10 977, 00 zł wykonanie 10 026,77 zł (91,34%)

Wnioski:

Środki w poszczególnych działach były wydatkowane zgodnie z planem (choć np. w bibliotece zaistniała konieczność ich zwiększenia w ciągu roku). W większości rozdziałów wykonanie jest na poziomie prawie 100% lub 100%. Nieco niższe wykonanie jest w kulturze fizycznej, na podobnym poziomie zarówno w obiektach sportowych jak i w zadaniach w zakresie kultury fizycznej (około 91%) - wynikały one m.in. z niezatrudnienia drugiego pracownika do dozoru obiektu na Orliku.

Komisja zwróciła też uwagę na środki wydatkowane na delegacje służbowe w szkołach, bibliotece i domu kultury.

Wydatki poniesione na delegacje w poszczególnych instytucjach przedstawiają się następująco:

Szkoła Podstawowa w Nowej Cerkwi - 630,00 zł.

Zespół Szkół w Morzeszczynie - 4043,00 zł

Biblioteka - 1154,53 zł

Dom Kultury - 3095,00 zł.

Początkowo komisji wydawało się że wydatki na ten cel w Domu Kultury są zbyt duże w porównaniu z innymi instytucjami i w stosunku do liczby zatrudnionych w nich pracowników. Jednak po rozmowie z panią dyrektorem okazało się, że wynikają one głównie z zapewniania dojazdu zespołom działającym w Domu Kultury (jest to tańsza forma zorganizowania dojazdu niż np. dojazd busem). Komisja akceptuje to rozwiązanie, wnioskując jednocześnie o oszczędne korzystanie z delegacji zwłaszcza w wyjazdach po zakup potrzebnych materiałów i do miejscowości dalej oddalonych. Rzecz w tym, aby w miarę możliwości miały one charakter efektywny i planowany w dłuższej perspektywie czasowej.

Sposób wydatkowania środków w w/w działach nie budzi zastrzeżeń komisji.

Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Morzeszczyn za rok 2016

DOCHODY

Dział	Nazwa działu	Plan	Wykonanie	% real.
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 088 603,42	1 094 893,52	100,58
600	Transport i łączność	75 000,00	0,00	0,00
700	Gospodarka mieszkaniowa	162 438,00	94 442,27	58,14
750	Administracja publiczna	59 790,00	50 420,72	84,33
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3 576,00	3 537,02	98,91
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 000,00	1 100,00	55,00
756	Dochody od osób prawnych, od os. fizycznych i innych jednost. nieposiad.osob. prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4 320 463,00	4 003 560,11	92,67
758	Różne rozliczenia	5 236 671,00	5 236 704,16	100,00
801	Oświata i wychowanie	249 199,00	269 382,93	108,10
851	Ochrona zdrowia	74,00	74,00	100,00
852	Pomoc społeczna	5 009 151,00	4 940 424,72	98,63
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	700 426,00	626 696,63	89,47
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	102 166,00	101 842,05	99,68
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	580 430,00	510 588,06	87,97
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	10 000,00	5 765,24	57,65
R a z e m w tym:		17 599 987,42	16 939 431,43	96,25
dochody bieżące		17 367 815,42	16 816 090,58	96,82
dochody majątkowe		232 172,00	123 340,85	53,12

Wykonanie dochodów własnych

2012 rok – planowane dochody własne w kwocie 6.035.517 zł wykonane zostały w kwocie 5.476.804,53 zł co stanowiło **39,75 %** całości dochodów budżetu,

2013 rok - dochody własne zaplanowane w wysokości 5.919.834 zł wykonane zostały w kwocie 5.058.012,50 zł, co stanowiło **39,65 %** całości dochodów budżetu

2014 rok – dochody własne zaplanowano w kwocie 6.386.824 zł, wykonanie wyniosło 5.294.716,57 zł, co stanowiło **38,40 %** udziału w dochodach ogółem

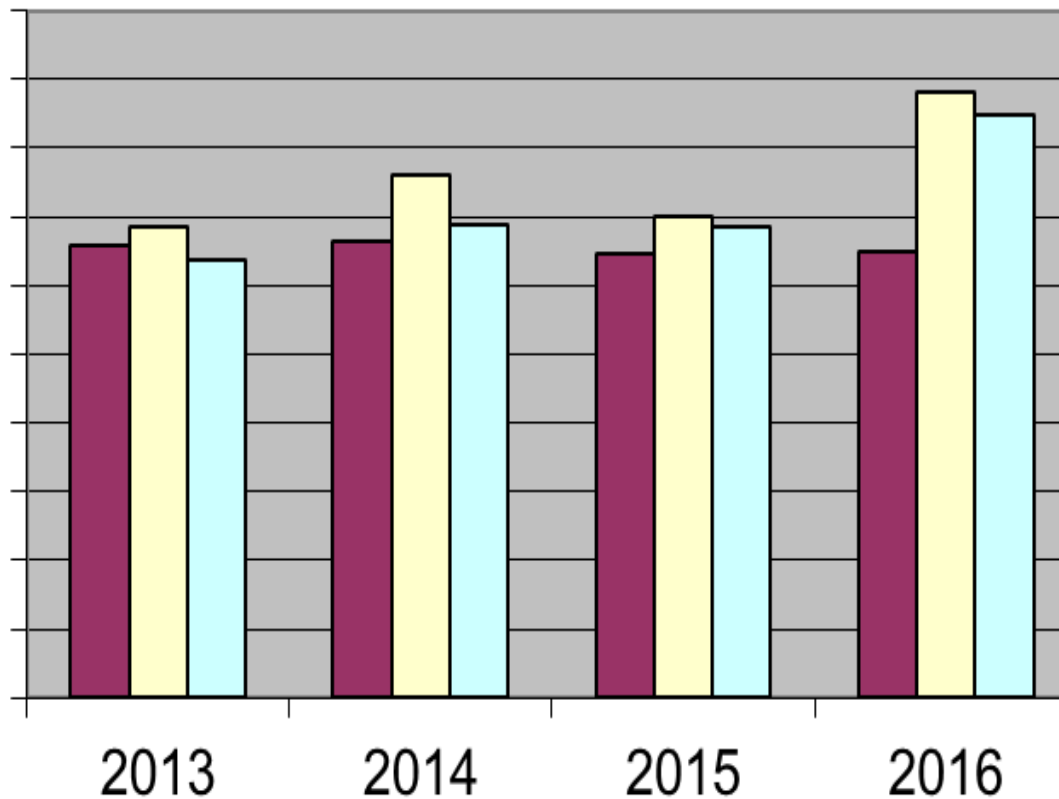
2015 rok - dochody własne zaplanowano w kwocie 5.615.670 zł, wykonanie wyniosło 5.502.566,25 zł. co stanowiło **40,17 %** udziału w dochodach ogółem

2016 rok - dochody własne zaplanowano w kwocie 5.855.061 zł, wykonanie wyniosło 5.389.877,64 zł

Udział dochodów własnych w wykonanych dochodach ogółem wyniósł **31,82 %** i był niższy o 8,35 p.p. w stosunku do roku 2015

Dochody

20 000 000,00
18 000 000,00
16 000 000,00
14 000 000,00
12 000 000,00
10 000 000,00
8 000 000,00
6 000 000,00
4 000 000,00
2 000 000,00
-



■ Plan 01.01
■ Plan 31.12
■ wykonanie

Wydatki

Dział	Nazwa działu	Plan	Wykonanie	% real.
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 871 476,42	1 571 199,97	83,96
600	Transport i łączność	484 185,00	420 282,37	86,80
700	Gospodarka mieszkaniowa	151 612,00	150 653,46	99,37
710	Działalność usługowa	39 300,00	38 119,80	97,00
750	Administracja publiczna	1 630 470,00	1 619 775,11	99,34
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3 576,00	3 537,02	98,91
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	88 001,00	85 253,66	96,88
757	Obsługa długu publicznego	234 000,00	226 909,64	96,97
758	Różne rozliczenia	40 581,00	0,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	6 203 869,00	6 023 755,65	97,10
851	Ochrona zdrowia	42 074,00	38 145,42	90,66
852	Pomoc społeczna	5 719 581,00	5 610 190,52	98,09
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	700 426,00	1 131,30	0,16
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	264 920,00	240 070,06	90,62
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	871 214,00	846 524,73	97,17
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	497 877,00	495 572,86	99,54
926	Kultura fizyczna i sport	36 825,00	33 446,54	90,83
	R a z e m, w tym:	18 879 987,42	17 404 568,11	92,19
	wydatki bieżące	16 560 946,42	15 447 214,34	93,27
	wydatki majątkowe	2 319 041	1 957 353,77	84,40

Wydatki

20 000 000,00

18 000 000,00

16 000 000,00

14 000 000,00

12 000 000,00

10 000 000,00

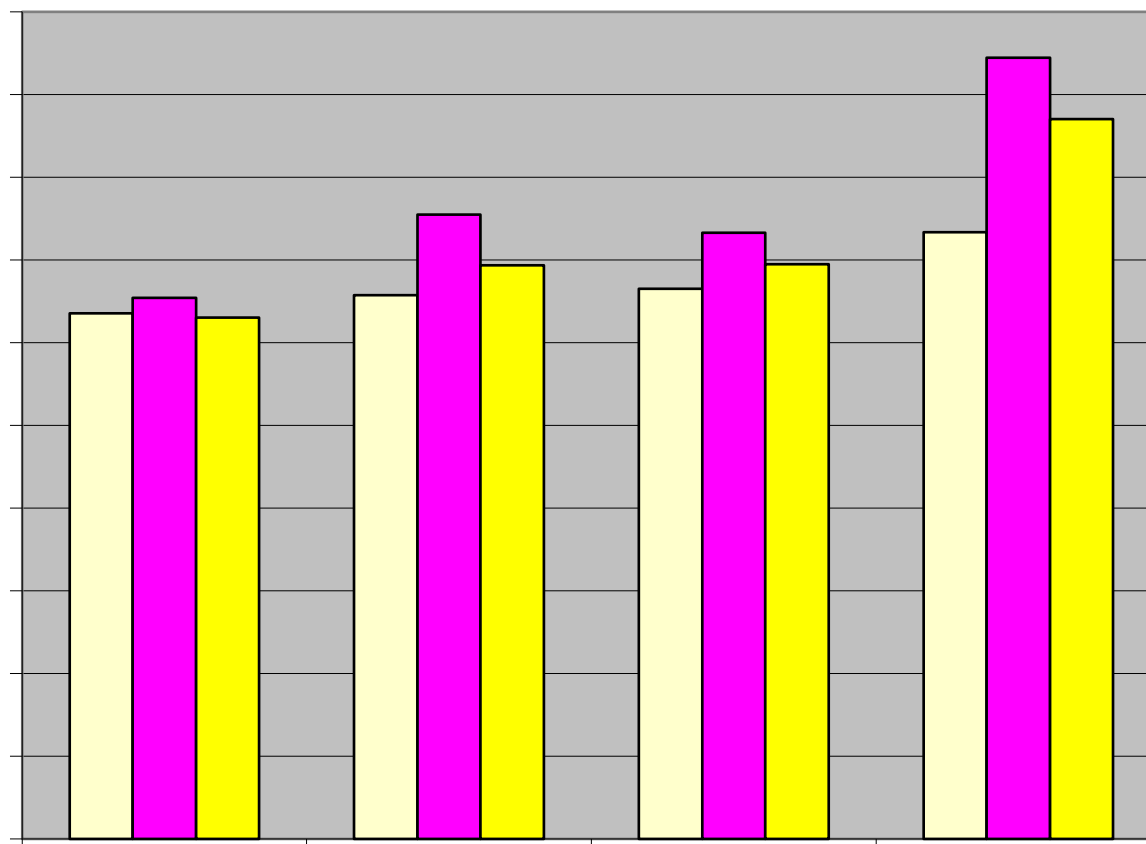
8 000 000,00

6 000 000,00

4 000 000,00

2 000 000,00

-



2013

2014

2015

2016

Plan 01.01

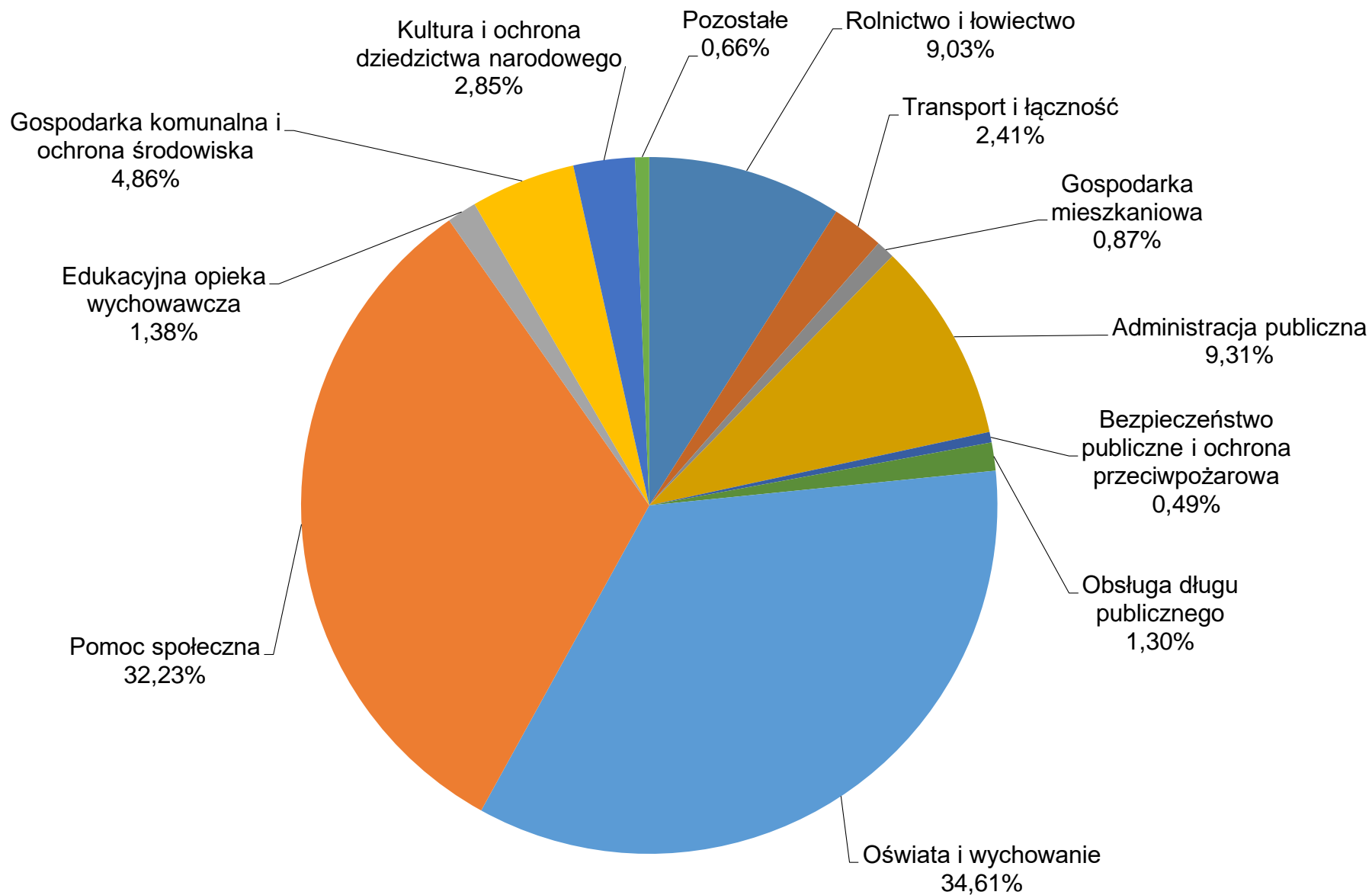
Plan 31.12

wykonanie

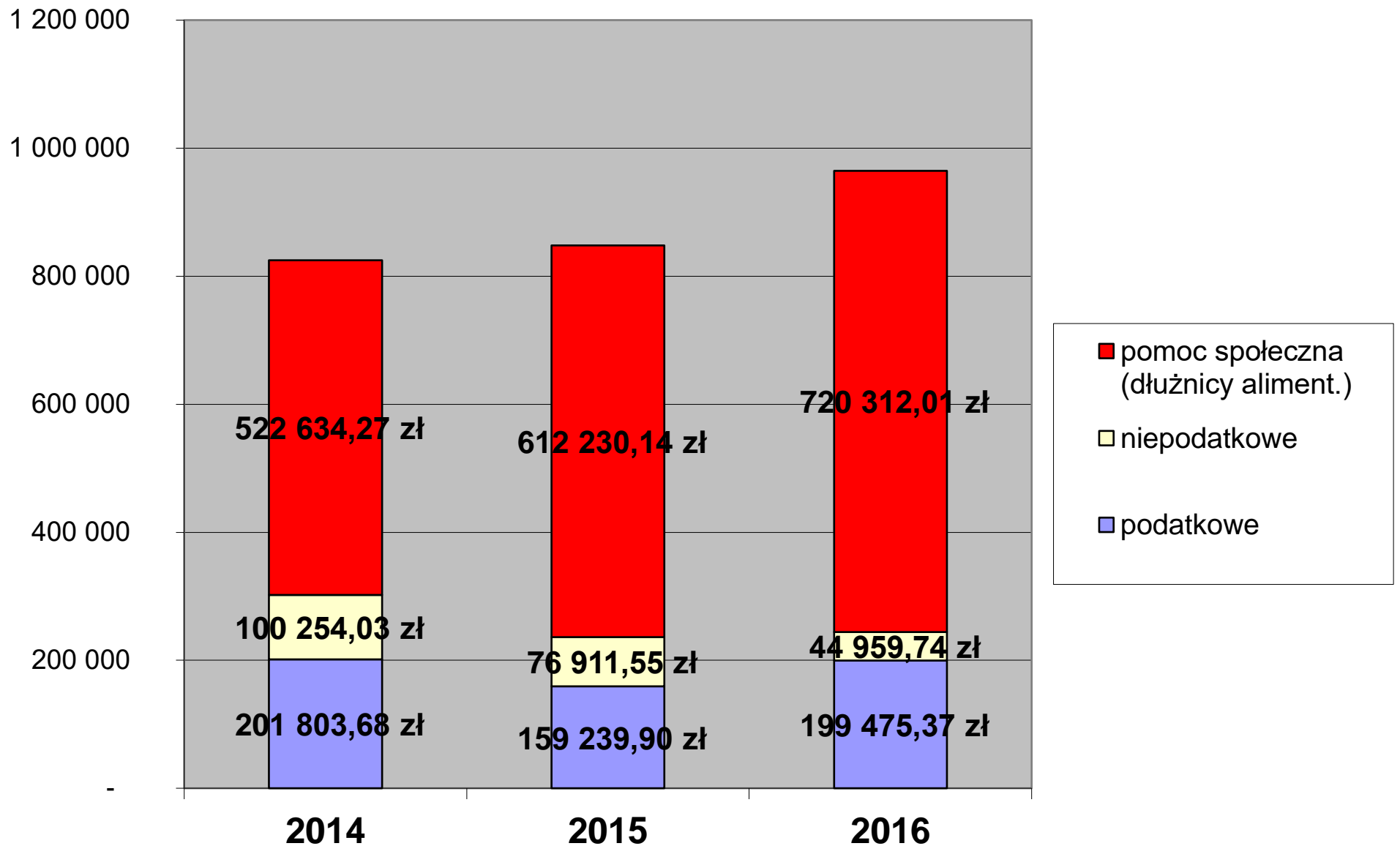
Wynik finansowy

L.p.	TREŚĆ	Plan	Wykonanie	% real.
1	Dochody budżetu	17 599 987	16 939 431,43	96,25
2	Wydatki budżetu	18 879 987	17 404 568,11	92,19
	WYNIK BUDŻETU	-1 280 000	-465 136,68	
3	Przychody	1 800 000	1 730 826,32	
4	Rozchody	-520 000	-520 000,00	
5	Wolne środki / finansowanie deficytu	-	0,00	
	WYNIK KOŃCOWY	0	745 689,64	

Struktura wydatków budżetu 2016



Zaległości budżetu



Zaległości podatkowe, umorzenia – osoby fizyczne

- Należności podatkowe – podatek rolny, od nieruchomości, leśny, za gospodarowanie odpadami komunalnymi, od środków transportowych i od posiadania psów,
- Należności niepodatkowe – opłaty za pobór wody, zrzut ścieków, czynsze mieszkaniowe i wynajem lokali.

Rok	Należności podatkowe		Należności niepodatkowe		Umorzenia	
	Ilość upomnień	Kwota w zł	Ilość wezwań	Kwota w zł	Ilość podatników	kwota
2011	406	307 949	558	281 845,09	12	1 971,40
2012	1066	697 446	1285	413 617	7	2379,70
2013	903	691 677	336	272 268	4	6233
2014	980	670 429	529	172 144	5	4053
2015	687	690 168	653	289 426	3	1249
2016	696	409 309	437	277 209	4	2030

Umorzenia – osoby prawne

ROK	KWOTA
2012	18 040
2013	18 600
2014	0
2015	7215
2016	7271

OŚWIATA i wychowanie

Wydatki na zadania oświatowe w roku 2016 zaplanowano w wysokości **6.468.789,00 zł**; wykonano **6.263.825,71 zł** co stanowi **96,83 %** realizacji planu oraz **35,99 %** do wykonania wydatków ogółem.

Na zadania subwencionowane wydano kwotę **4.407.298,36 zł**, na zadania własne wydano **1.856.527,35 zł**, z tego na inwestycje odpowiednio **50.000 zł** i **752.445,63 zł**.

OŚWIATA

Wzrost wydatków w roku 2016 jest wynikiem powstania zobowiązania w grudniu 2015 roku za usługę dowożenia, co obciążało budżet roku 2016.

Rodzaj wydatków	2014 rok	2015 rok	2016 rok
Łącznie dowożenie uczniów do szkół, w tym :	332.376,74	311.474,84	318.249,45
- wynagrodzenia i pochodne	122.352,22	129.689,58	128.434,54
- wydatki pracownicze	4.509,11	4.662,95	4.026,19
- pozostałe wydatki bieżące	205.515,41	177.122,31	185.788,72

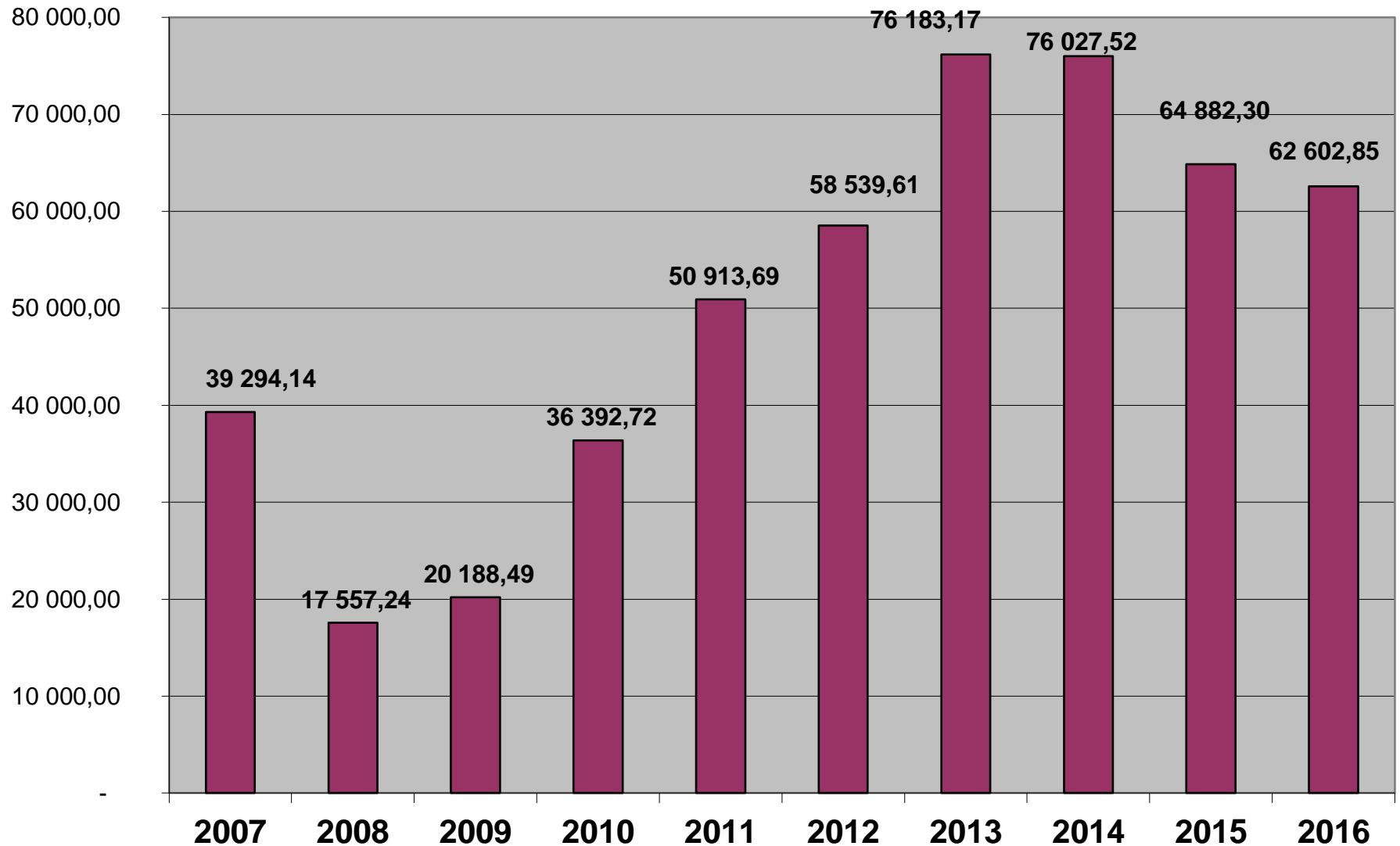
Pomoc społeczna

Wydatki bieżące wyniosły **5.116.694,91 zł** i stanowiły **91,20 %** wszystkich wydatków bieżących w tym dziale. Opłacono pobyt mieszkańców gminy w domu opieki oraz dzieci w rodzinach zastępczych i domu dziecka na łączną kwotę **194.077,38 zł**.

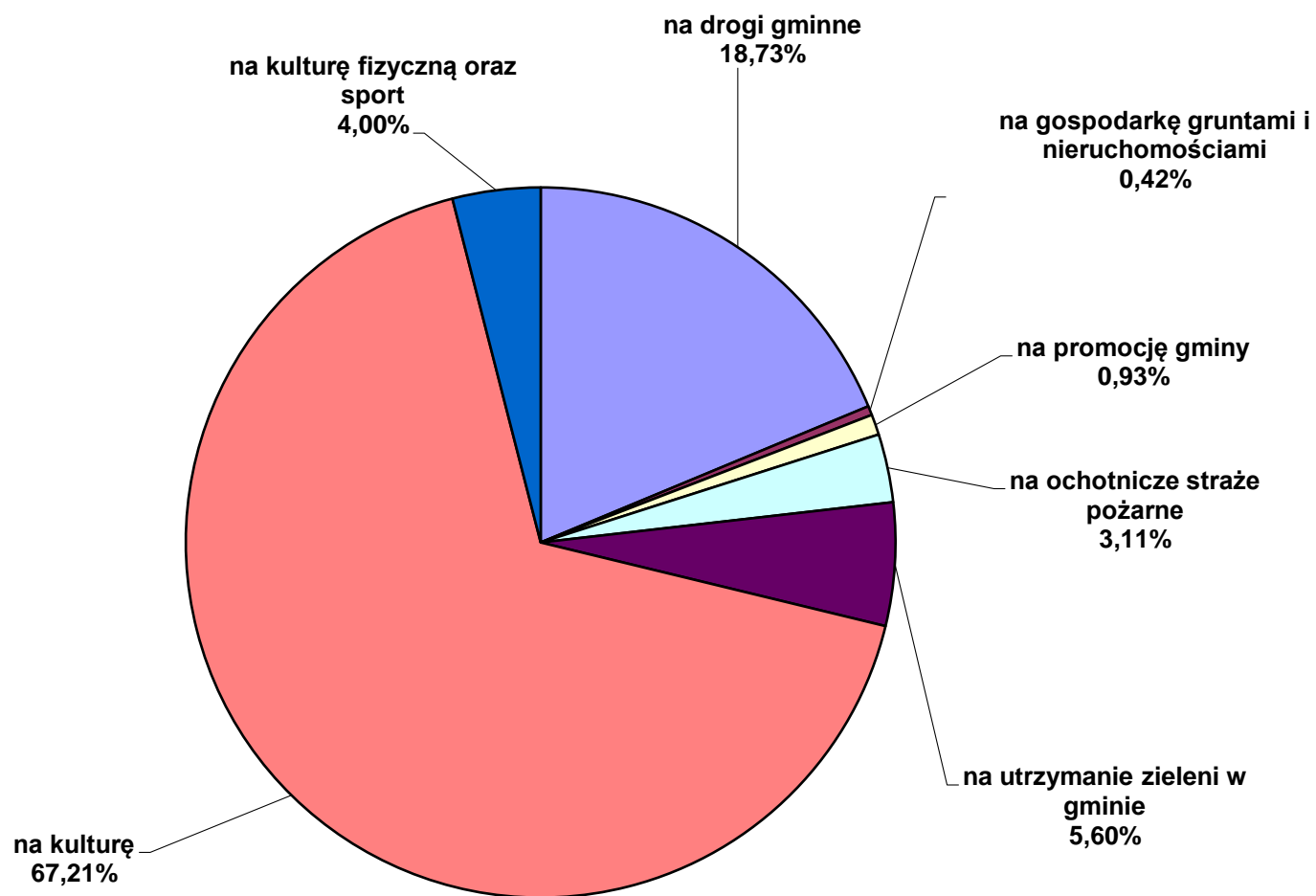
Wyplacono szereg świadczeń społecznych:

- świadczenia wypłacane w ramach programu „Rodzina 500 plus”
2.373.372,22 zł;
- świadczenia rodzinne oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie **1.866.110,80 zł;**
- zasiłki celowe – **52.381,97 zł,**
- zasiłki okresowe – **79.995,17 zł,**
- zasiłki stałe – **121.427,77 zł,**
- zasiłki celowe na dożywianie – **147.964,25 zł,**
- dodatki mieszkaniowe – **62.602,85 zł**
- dodatki energetyczne – **3.945,66 zł**
- świadczenie dla opiekunek zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych – **11.748,24 zł**

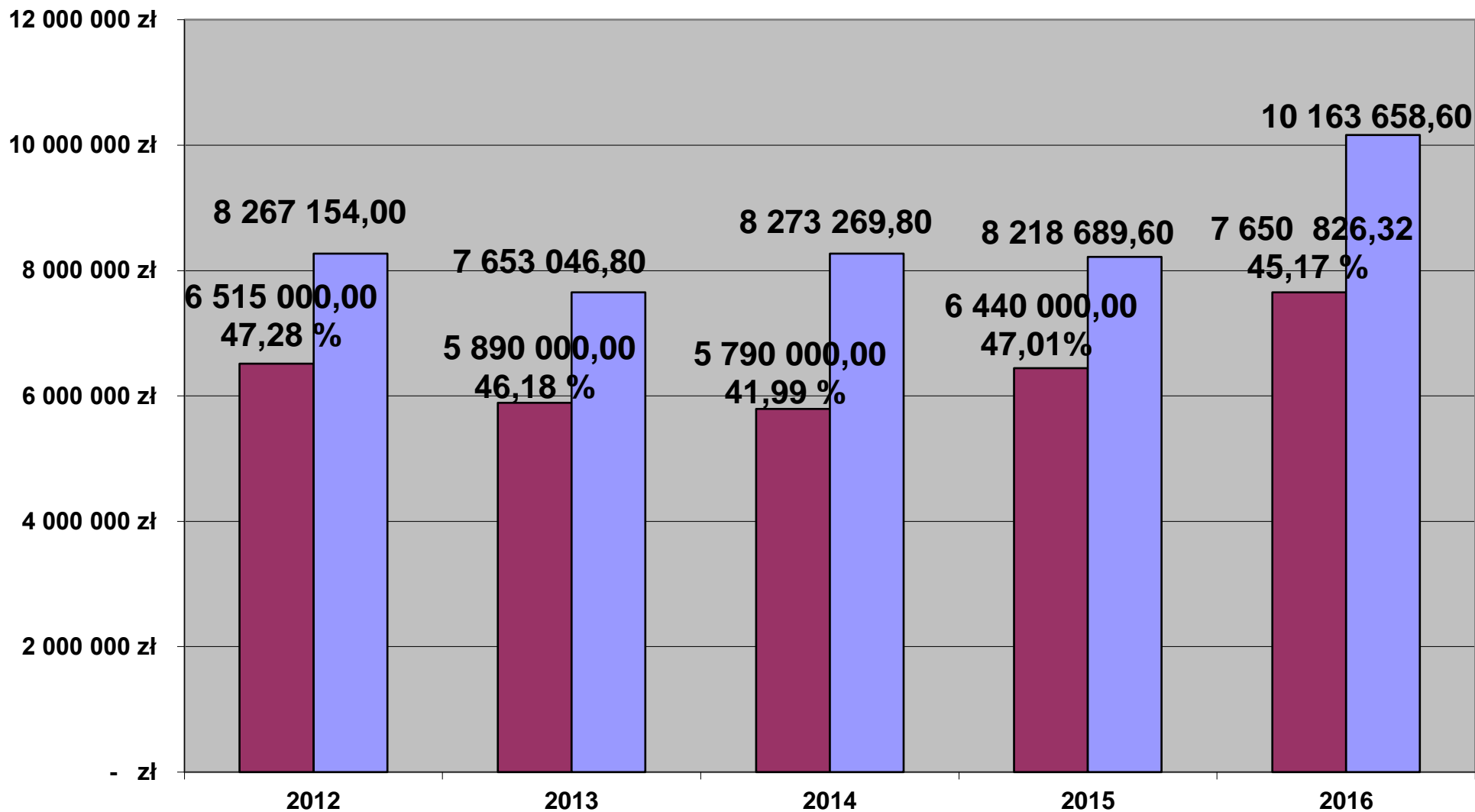
Wydatki na dodatki mieszkaniowe w latach 2007 - 2016



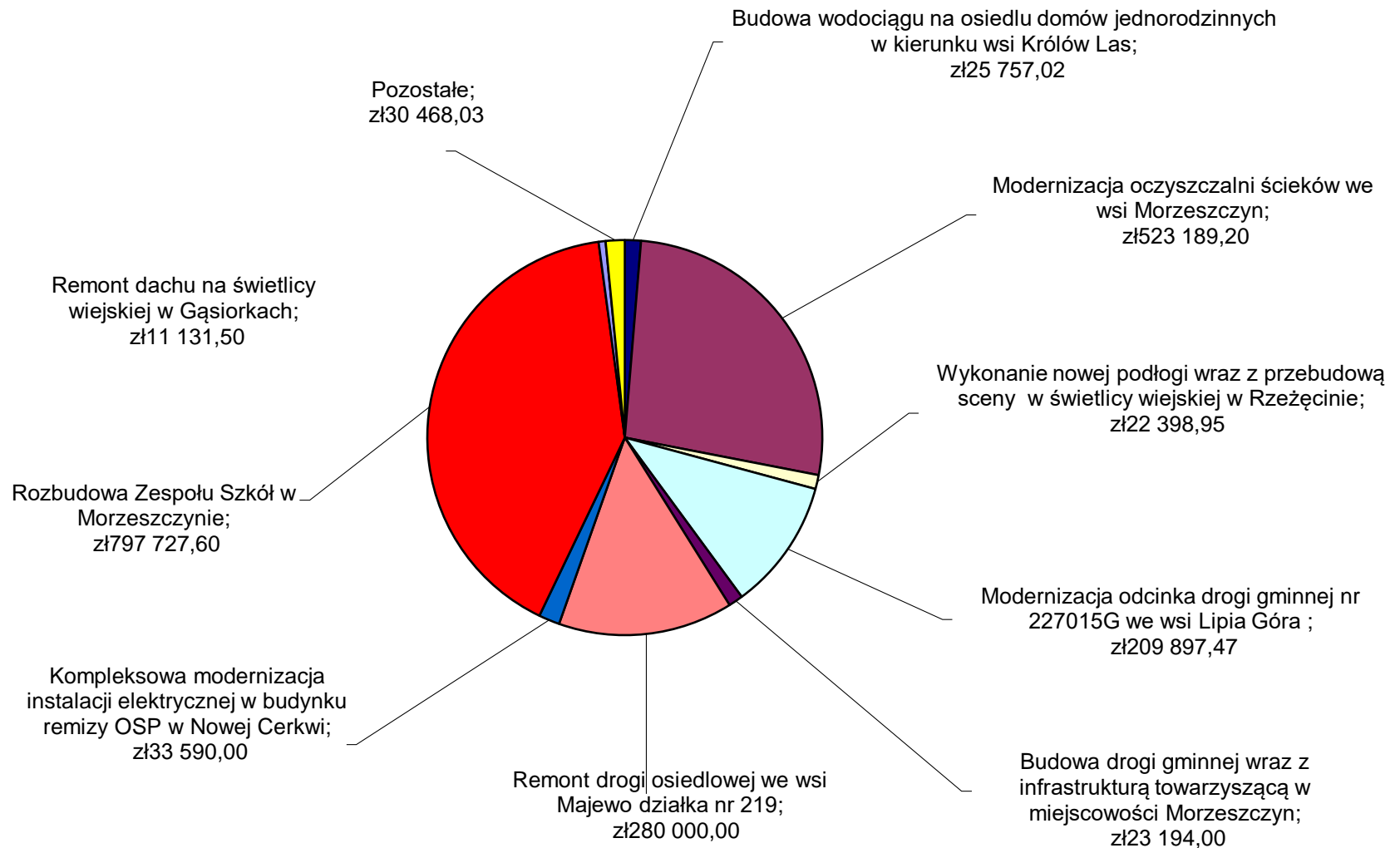
Wydatki sołectw 2016 rok



Zadłużenie gminy – porównanie, maksymalne dopuszczalne i rzeczywiste



Zadania inwestycyjne 2016



Inwestycje zrealizowane w 2016 r.

W budżecie gminy do realizacji zaplanowano 17 zadań inwestycyjnych na kwotę **2.319.041 zł**, z których w okresie sprawozdawczym 14 udało się zrealizować, bądź rozpocząć zgodnie z harmonogramem prac, w tym 3 zadania zrealizowano w ramach środków funduszu sołectkiego.

Łączna kwota wydatków na inwestycje wynosi **1.957.353,77 zł**, co daje **84,40 %** realizacji planu.

Na realizację zadania związanego z modernizacją drogi w Lipiej Górze gmina pozyskała środki zewnętrzne w kwocie **65.341 zł**.

„Modernizacja oczyszczalni ścieków w Morzeszczynie”

- Koszty całkowite – 2.917.527,64 zł
- Koszty kwalifikowalne – 2.390.746,00 zł
- Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska – 1.816.360,00 zł

W roku 2016 wydano 523 189,20 zł

W ramach zdania wykonano prace geodezyjne i projektowe.

W ramach prac przewidziano m.in. :

- wykonanie robót przygotowawczych i rozbiórkowych,
- rozbudowa i modernizacja istniejących reaktorów biologicznych,
- wykonanie robót budowlanych na zbiorniku przepompowni i komorze operacyjnej,
- budowa budynku socjalno-technologicznego,
- wykonanie robót dotyczących uzbrojenia zewnętrznego,
- wykonanie robót z zakresu technologii obiektu,
- rozruch technologiczny oczyszczalni,
- wykonanie robót elektrycznych,
- budowę dróg dojazdowych wraz ze zjazdem, placów, parkingów, zagospodarowanie terenu zieleni.



Modernizacja odcinka drogi gminnej nr 227015G we wsi Lipia Góra

- Koszt wykonania zadania **209 897,47 zł**
- Długość zmodernizowanej drogi – 610 mb, pierwszy odcinek 110 m utwardzony warstwą asfaltową, szerokość drogi – 5,5 m; drugi odcinek 500 m utwardzony kruszywem łamanym, szerokość drogi – 5 m.
- Wysokość pozyskanej dotacji **65 341 zł**
- Dotacja pochodziła ze środków budżetu Województwa Pomorskiego w ramach zadań związanych z modernizacją dróg dojazdowych do gruntów rolnych.



Modernizacja drogi osiedlowej we wsi Majewo dz. nr 219

Okres realizacji zadania: lata 2015 – 2016, stopień real. 100%.

Kwota realizacji zadania – 280 000,00 zł

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmował:

- rozebranie krawężników betonowych, wykonanie ław betonowych i ułożenie nowych krawężników
- profilowanie i zagęszczenie podłoża oraz wykonanie podbudowy z kruszywa,
- uzupełnienie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitumicznych,
- wykonanie chodników i placów z kostki brukowej,
- wykonanie sześciu zjazdów do posesji.



Rozbudowa Zespołu Szkół w Morzeszczynie

- Szacowany łączny koszt zadania to kwota **1.609.467,58 zł**;
środki pochodzą z budżetu gminy Morzeszczyn,
- W roku 2016 wydano kwotę **797 727,60 zł**
- W ramach zadania opracowano dokumentację projektową, zrealizowano większość prac budowlanych oraz zakupiono wyposażenie do nowych sal lekcyjnych.
- W ramach prac budowlanych wykonano:
 - 1) nadbudowę centralnej części obiektu obejmującą między innymi roboty rozbiórkowe – rozebranie warstwy dachu, wykonanie nadbudowy budynku, wydzielenie klatki schodowej, wykonanie konstrukcji dachu wraz z pokryciem blachodachówką, wykonanie sufitu podwieszanego, wykonanie ścianek działowych, wykonanie prac branży elektrycznej, sanitarnej i CO, montaż stolarki okienno-drzwiowej, malowanie pomieszczeń dydaktycznych i innych, wejście z klatki schodowej i chodników.
 - 2) przebudowę , modernizację pozostałej części obiektów szkoły, w tym przygotowano podłoża pod posadzki i ułożono wykładziny TARKETT w ciągach komunikacyjnych starej części szkoły, wykonano nowe wejście do szkoły z chodnikiem z kostki betonowej,
 - 3) termomodernizację obiektu z płyt styropianowych,
 - 4) malowanie elewacji farbami silikonowymi,
 - 5) demontaż i montaż sklepika szkolnego.



PRZESTRZEGAJ!
PRZEPISY
BHP

WYBIEGNIĘCIE

WYBIEGNIĘCIE

Zadania zrealizowane z funduszu sołeckiego

Zgodnie z pismem Nr FB-I.3111.181.2015.SM z dnia 21.09.2015 r. Wojewody Pomorskiego sporządzonego na podstawie informacji Ministra Administracji i Cyfryzacji o wysokości zwrotu w 2017 roku części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w roku 2016, gmina będzie mogła wnioskować o zwrot 26,741% zamiast 30%.

Obniżka jest spowodowana tym, jak poinformował Minister, że został przekroczony określony w ustawie o funduszu sołecznym limit wydatków z budżetu państwa w roku 2016. W związku z tym zastosowano mechanizm korygujący, który skutkuje obniżeniem wysokości zwrotu z budżetu państwa w 2017 roku części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2016 roku.

Rodzaj wydatków z funduszu sołeckiego	plan	wykonanie
Wydatki bieżące	28 130,00	28 104,50
w tym kwota dotacji (26,741 %)	7 522,24	7 515,42
Wydatki majątkowe	53 507,50 53	53 507,50
w tym kwota dotacji (26,741 %)	14 308,44	14 308,44
OGÓŁEM	81 637,50	81 612,00
kwota dotacji (26,741 %)	21 830,68	21 823,86



Dziękuję za uwagę

**UCHWAŁA NR XXVI/173/2017
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 14 czerwca 2017 r.

w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu gminy i sprawozdania finansowego Gminy Morzeszczyn.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 4 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2016 r. poz.446 z późn.zm.) oraz art. 270 ust.4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j.Dz.U. z 2016 poz. 1870, z późn.zm.) **Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Zatwierdza się sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Morzeszczyn za rok 2016.

2. Zatwierdza się sprawozdanie finansowe Gminy Morzeszczyn za rok 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

3. Sprawozdanie finansowe składa się z:

- bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- bilansu jednostki budżetowej,
- rachunku zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) – sprawozdanie łączne,
- zestawienia zmian w funduszu jednostki – sprawozdanie łączne.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.


Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Załącznik do uchwały Nr XXVI/173/2017

Rady Gminy Morzeszczyn

z dnia 14 czerwca 2017 r.

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej Gmina Morzeszczyn ul. Kociewska 12 83-132 MORZESZCZYN	BILANS z wykonania budżetu państwa, jednostki samorządu terytorialnego Gmina MORZESZCZYN sporządzony na dzień 31-12-2016 r.	Adresat: Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
		Wysłać bez pisma przewodniego 46A12A41958B8150 
Numer identyfikacyjny REGON 191675310		

AKTYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	PASYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
I Środki pieniężne	148 868,70	309 018,66	I Zobowiązania	6 469 379,38	7 730 670,85
I.1 Środki pieniężne	148 868,70	309 018,66	I.1 Zobowiązania finansowe	6 440 000,00	7 650 826,32
I.1.1 Środki pieniężne budżetu	148 868,70	309 018,66	I.1.1 Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	0,00
I.1.2 Pozostałe środki pieniężne	0,00	0,00	I.1.2 Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	6 440 000,00	7 650 826,32
II Należności i rozliczenia	39 605,91	671 468,74	I.2 Zobowiązania wobec budżetów	29 379,38	79 844,53
II.1 Należności finansowe	0,00	0,00	I.3 Pozostałe zobowiązania	0,00	0,00
II.1.1 Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	0,00	II Aktywa netto budżetu	-6 575 021,77	-7 040 158,45
II.1.2 Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	0,00	II.1 Wynik wykonania budżetu (+,-)	-190 857,00	-465 136,68
II.2 Należności od budżetów	39 031,04	45 784,28	II.1.1 Nadwyżka budżetu (+)	0,00	0,00
II.3 Pozostałe należności i rozliczenia	574,87	625 684,46	II.1.2 Deficyt budżetu (-)	-190 857,00	-465 136,68
III Inne aktywa	0,00	0,00	II.1.3 Niewykonane wydatki (-)	0,00	0,00
			II.2 Wynik na operacjach niekasowych (+,-)	0,00	0,00
			II.3 Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00	0,00
			II.4 Środki z prywatyzacji	0,00	0,00
			II.5 Skumulowany wynik budżetu (+,-)	-6 384 164,77	-6 575 021,77
			III Inne pasywa	294 117,00	289 975,00

SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurak

skarbnik

2017-03-08

rok, miesiąc, dzień

46A12A41958B8150

WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

zarząd

BeSTia

Strona 1 z 3

Suma aktywów	188 474,61	980 487,40	Suma pasywów	188 474,61	980 487,40

Informacje uzupełniające:

Symbol	Opis	Wartość
1	Udzielone gwarancje i poręczenia	0,00
2	Otrzymane gwarancje i poręczenia	0,00
3	Inne informacje istotne dla rzetelności i przejrzystości budżetu	0,00

SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurek

skarbnik

2017-03-08

rok, miesiąc, dzień

WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

zarząd

BeSTia

46A12A41958B8150

Strona 2 z 3

Wyjaśnienia do bilansu

SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurak

skarbnik

2017-03-08

rok, miesiąc, dzień

WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

zarząd

BeSTia

46A12A41958B8150

Strona 3 z 3

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej Gmina Morzeszczyn ul.Kociewska 12 83-132 MORZESZCZYN Numer identyfikacyjny REGON 191675310	BILANS jednostki budżetowej i samorządowego zakładu budżetowego sporządzony na dzień 31-12-2016 r.	Adresat: Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku
		Wysłać bez pisma przewodniego D8B962991F991BB2 

AKTYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku	PASYWA	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
A Aktywa trwałe	13 469 442,85	14 255 698,68	A Fundusz	12 294 537,31	13 009 221,00
A.I Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	A.I Fundusz jednostki	11 936 372,41	12 002 606,18
A.II Rzeczowe aktywa trwałe	13 469 442,85	14 255 698,68	A.II Wynik finansowy netto (+,-)	358 164,90	1 006 614,82
A.II.1 Środki trwałe	12 675 858,14	11 818 168,99	A.II.1 Zysk netto (+)	6 321 688,00	7 100 954,81
A.II.1.1 Grunty	3 842 692,10	3 821 067,90	A.II.2 Strata netto (-)	-5 963 523,10	-6 094 339,99
A.II.1.2 Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	8 192 079,72	7 543 430,51	A.III Nadwyżka środków obrotowych (-)	0,00	0,00
A.II.1.3 Urządzenia techniczne i maszyny	191 665,28	171 139,37	A.IV Odpisy z wyniku finansowego (-)	0,00	0,00
A.II.1.4 Środki transportu	155 964,46	71 870,02	A.V Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	0,00	0,00
A.II.1.5 Inne środki trwałe	293 456,58	210 661,19	B Państwowe fundusze celowe	0,00	0,00
A.II.2 Środki trwałe w budowie (inwestycje)	793 584,71	2 437 529,69	C Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 577 429,87	2 506 575,08
A.II.3 Zaliczka na środki trwałe w budowie (inwestycje)	0,00	0,00	C.I Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
A.III Należności długoterminowe	0,00	0,00	C.II Zobowiązania krótkoterminowe	1 577 429,87	2 506 575,08
A.IV Długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	C.II.1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	429 997,28	716 384,37
A.IV.1 Akcje i udziały	0,00	0,00	C.II.2 Zobowiązania wobec budżetów	32 603,00	32 146,00
A.IV.2 Inne papiery wartościowe	0,00	0,00	C.II.3 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	209 375,97	217 453,97
A.IV.3 Inne długoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00	C.II.4 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	348 135,67	357 590,55
A.V Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	0,00	0,00	C.II.5 Pozostałe zobowiązania	542 599,40	537 762,21

Lucyna Skurak
(główny księgowy)
BeSTiA KARBNIK GMINY

2017-04-21
(rok, miesiąc, dzień)
D8B962991F991BB2

Piotr Lanjecki
(kierownik jednostki)
WÓJT GMINY

Lucyna Skurak Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27 Piotr Lanjecki

Strona 1 z 5

B Aktywa obrotowe	631 638,45	1 494 013,31	C.II.6 Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów)	14 718,55	19 553,52
B.I Zapasy	34 159,84	22 192,67	C.II.7 Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	0,00	625 684,46
B.I.1 Materiały	22 392,56	15 341,53	C.III Rezerwy na zobowiązania	0,00	0,00
B.I.2 Półprodukty i produkty w toku	0,00	0,00	D Fundusze specjalne	229 114,12	233 915,91
B.I.3 Produkty gotowe	0,00	0,00	D.1 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	229 114,12	233 915,91
B.I.4 Towary	11 767,28	6 851,14	D.2 Inne fundusze	0,00	0,00
B.II Należności krótkoterminowe	511 503,82	775 274,91	E Rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
B.II.1 Należności z tytułu dostaw i usług	2 332,40	3 876,23	E.I Rozliczenia międzyokresowe przychodów	0,00	0,00
B.II.2 Należności od budżetów	3 088,56	191 122,40	E.II Inne rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00
B.II.3 Należności z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń	0,00	0,00			
B.II.4 Pozostałe należności	506 082,86	580 276,28			
B.II.5 Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	0,00	0,00			
B.III Krótkoterminowe aktywa finansowe	81 765,25	694 545,73			
B.III.1 Środki pieniężne w kasie	0,00	0,00			
B.III.2 Środki pieniężne na rachunkach bankowych	81 765,25	694 545,73			
B.III.3 Środki pieniężne państwowego funduszu celowego	0,00	0,00			
B.III.4 Inne środki pieniężne	0,00	0,00			
B.III.5 Akcje lub udziały	0,00	0,00			
B.III.6 Inne papiery wartościowe	0,00	0,00			
B.III.7 Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0,00	0,00			
B.IV Rozliczenia międzyokresowe	4 209,54	2 000,00			

SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurak

Lucyna Skurak

(główny księgowy)

BeSTia

2017-04-21

(rok, miesiąc, dzień)

D8B962991F991BB2

WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

Piotr Laniecki

(kierownik jednostki)

Strona 2 z 5

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

Suma aktywów	14 101 081,30	15 749 711,99	Suma pasywów	14 101 081,30	15 749 711,99

A. objaśnienie - wykazane w bilansie wartości aktywów trwałych i obrotowych są pomniejszone odpowiednio o umorzenie i odpisy aktualizujące.

B. informacje uzupełniające istotne dla rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej i majątkowej:

SKARBNIK GMINY



Lucyna Skurak

Lucyna Skurak
(główny księgowy)

BeSTia

2017-04-21

(rok, miesiąc, dzień)

D8B962991F991BB2

WÓJT GMINY



Piotr Laniecki

Piotr Laniecki
(kierownik jednostki)

Strona 3 z 5

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

Symbol	Opis	Wartość
1	Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych	125 231,62
2	Umorzenie środków trwałych	16 779 575,12
3	Umorzenie pozostałych środków trwałych	1 108 351,48
4	Odpisy aktualizujące środki trwałe	0,00
5	Odpisy aktualizujące środki trwałe w budowie	0,00
6	Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne	0,00
7	Odpisy aktualizujące należności	2 325 270,62

SKARBNIK GMINY



Lucyna Skurak
(główny księgowy)

BeSTia

2017-04-21

(rok, miesiąc, dzień)

D8B962991F991BB2

WÓJT GMINY




Piotr Laniecki

Piotr Laniecki
(kierownik jednostki)

Strona 4 z 5

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

Wyjaśnienia do bilansu		
Uwagi do pozycji "Aktywa"		
Symbol	Wyszczególnienie	UwagaJST
B.II.4	Pozostałe należności	kwota wyłączeń: 2 262,68 zł
Uwagi do pozycji "Pasywa"		
Symbol	Wyszczególnienie	UwagaJST
C.II.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	kwota wyłączeń: 2 262,68 zł

SKARBNIK GMINY

 Lucyna Skurak

Lucyna Skurak
 (główny księgowy)

BeSTia

2017-04-21
 (rok, miesiąc, dzień)
 D8B962991F991BB2


WÓJT GMINY

 Piotr Laniecki

Piotr Laniecki
 (kierownik jednostki)

Strona 5 z 5

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej Gmina Morzeszczyn ul. Kocięwska 12 83-132 MORZESZCZYN Numer identyfikacyjny REGON 191675310		Rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) sporządzony na na dzień 31-12-2016 r.	Adresat: Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku	
			Wysłać bez pisma przewodniego 6278E84DB513D4FE 	
			Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego
A.	Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej		13 490 965,41	17 188 458,63
A.I.	Przychody netto ze sprzedaży produktów		578 198,56	626 620,23
A.II.	Zmiana stanu produktów (zwiększenia - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)		0,00	0,00
A.III.	Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki		0,00	0,00
A.IV.	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów		0,00	0,00
A.V.	Dotacje na finansowanie działalności podstawowej		0,00	0,00
A.VI.	Przychody z tytułu dochodów budżetowych		12 912 766,85	16 561 838,40
B.	Koszty działalności operacyjnej		12 746 307,85	15 713 436,28
B.I.	Amortyzacja		1 057 629,11	1 059 852,41
B.II.	Zużycie materiałów i energii		937 199,22	1 042 492,67
B.III.	Usługi obce		1 330 329,44	1 519 926,71
B.IV.	Podatki i opłaty		38 890,50	38 403,02
B.V.	Wynagrodzenia		4 963 539,80	5 089 245,74
B.VI.	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia dla pracowników		1 476 043,14	1 490 579,12
B.VII.	Pozostałe koszty rodzajowe		474 372,87	495 312,85
B.VIII.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów		0,00	0,00
B.IX.	Inne świadczenia finansowane z budżetu		2 427 104,75	4 948 323,99
B.X.	Pozostałe obciążenia		41 199,02	29 299,77
C.	Zysk (strata) z działalności podstawowej (A - B)		744 657,56	1 475 022,35
D.	Pozostałe przychody operacyjne		1 720 355,40	2 006 589,93
D.I.	Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		0,00	0,00
D.II.	Dotacje		0,00	0,00
D.III.	Inne przychody operacyjne		1 720 355,40	2 006 589,93
E.	Pozostałe koszty operacyjne		2 013 941,15	2 334 377,79

Lucyna Skurak
główny księgowy

BeSTia

SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurak

2017-04-21
rok, miesiąc, dzień

6278E84DB513D4FE

Piotr Laniecki
kierownik jednostki

WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

Strona 1 z 3

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

E.I.	Koszty inwestycji finansowanych ze środków własnych samorządowych zakładów budżetowych i dochodów jednostek budżetowych gromadzonych na wydzielonym rachunku	0,00	0,00
E.II.	Pozostałe koszty operacyjne	2 013 941,15	2 334 377,79
F.	Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C + D - E)	451 071,81	1 147 234,49
G.	Przychody finansowe	120 863,53	79 014,96
G.I.	Dywidendy i udziały w zyskach	0,00	0,00
G.II.	Odsetki	120 863,53	79 014,96
G.III.	Inne	0,00	0,00
H.	Koszty finansowe	213 770,44	219 634,63
H.I.	Odsetki	213 770,44	219 634,63
H.II.	Inne	0,00	0,00
K.	K. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	358 164,90	1 006 614,82
L.	Podatek dochodowy	0,00	0,00
M.	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty) oraz nadwyżki środków obrotowych	0,00	0,00
N.	Zysk (strata) netto (K - L - M)	358 164,90	1 006 614,82

Informacje uzupełniające istotne dla oceny rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej:

Symbol	Opis	Wartość
1	Informacje o kwocie i charakterze poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie	0,00

SKARBNIK GMINY

 Lucyna Skurak

Lucyna Skurak
 główny księgowy

2017-04-21

rok, miesiąc, dzień

WÓJTA GMINY

 Piotr Laniecki

Piotr Laniecki
 kierownik jednostki

BeSTia

6278E84DB513D4FE

Strona 2 z 3

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

Wyjaśnienia do sprawozdania

Uwagi		
Symbol	Wyszczególnienie	UwagaJST
A.I	Przychody netto ze sprzedaży produktów	kwota wyłączeń: 7 864,71 zł
A.VI	Przychody z tytułu dochodów budżetowych	kwota wyłączeń : 47 869,81 zł
B.II	Zużycie materiałów i energii	kwota wyłączeń: 3 612,84 zł
B.III	Usługi obce	kwota wyłączeń: 6 800,63 zł
B.IV	Podatki i opłaty	kwota wyłączeń: 2 796,00 zł
B.IX	Inne świadczenia finansowane z budżetu	kwota wyłączeń: 42 525,05 zł

KARBNIK GMINY

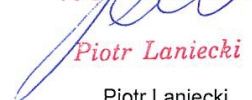


Lucyna Skurak
główny księgowy

2017-04-21

rok, miesiąc, dzień

WÓJT GMINY




Piotr Laniecki
kierownik jednostki


BeSTia

6278E84DB513D4FE

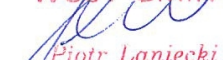
Strona 3 z 3

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej Gmina Morzeszczyn ul. Kociewska 12 83-132 MORZESZCZYN	Zestawienie zmian w funduszu jednostki sporządzone na na dzień 31-12-2016 r.	Adresat: Regionalna Izba Obrachunkowa w Gdańsku	
Numer identyfikacyjny REGON 191675310		Wysłać bez pisma przewodniego 5634602F6143BA69 	
		Stan na koniec roku poprzedniego	Stan na koniec roku bieżącego
I. Fundusz jednostki na początku okresu (BO)	11 715 820,83	11 936 372,41	
I.1. Zwiększenie funduszu (z tytułu)	21 659 961,28	25 579 538,77	
I.1.1. Zysk bilansowy za rok ubiegły	6 352 683,81	6 321 668,00	
I.1.2. Zrealizowane wydatki budżetowe	13 888 672,77	17 404 568,11	
I.1.3. Zrealizowane płatności ze środków europejskich	0,00	0,00	
I.1.4. Środki na inwestycje	1 120 334,50	1 853 302,66	
I.1.5. Aktualizacja wyceny środków trwałych	0,00	0,00	
I.1.6. Nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne	298 270,20	0,00	
I.1.7. Aktywa przejęte od zlikwidowanych lub połączonych jednostek	0,00	0,00	
I.1.8. Aktywa otrzymane w ramach centralnego zaopatrzenia	0,00	0,00	
I.1.9. Pozostałe odpisy z wyniku finansowego za rok bieżący	0,00	0,00	
I.1.10. Inne zwiększenia	0,00	0,00	
I.2. Zmniejszenia funduszu jednostki (z tytułu)	21 439 409,70	25 513 325,00	
I.2.1. Strata za rok ubiegły	5 918 674,78	5 963 523,10	
I.2.2. Zrealizowane dochody budżetowe	13 697 815,77	16 939 431,43	
I.2.3. Rozliczenie wyniku finansowego i środków obrotowych za rok ubiegły	0,00	0,00	
I.2.4. Dotacje i środki na inwestycje	1 748 142,75	2 511 977,79	
I.2.5. Aktualizacja wyceny środków trwałych	0,00	0,00	
I.2.6. Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych	74 776,40	89 582,69	
I.2.7. Pasywa przejęte od zlikwidowanych lub połączonych jednostek	0,00	0,00	
I.2.8. Aktywa przekazane w ramach centralnego zaopatrzenia	0,00	0,00	
I.2.9. Inne zmniejszenia	0,00	8 809,99	
II. Fundusz jednostki na koniec okresu (BZ)	11 936 372,41	12 002 586,18	

Lucyna Skurak
główny księgowy
SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurak

2017-04-21
rok, miesiąc, dzień
5634602F6143BA69

Piotr Laniecki
kierownik jednostki
WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

BeSTia

Strona 1 z 3

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

III.	Wynik finansowy netto za rok bieżący (+,-)	358 164,90	1 006 614,82
III.1.	zysk netto (+)	6 321 688,00	7 100 954,81
III.2.	strata netto (-)	-5 963 523,10	-6 094 339,99
IV.	Nadwyżka dochodów jednostek budżetowych, nadwyżka środków obrotowych samorządowych zakładów budżetowych	0,00	0,00
V.	Fundusz (II+,-III-IV)	12 294 537,31	13 009 201,00

Informacje uzupełniające istotne dla oceny rzetelności i przejrzystości sytuacji finansowej :

SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurak

Lucyna Skurak
główny księgowy

2017-04-21

rok, miesiąc, dzień

WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

Piotr Laniecki
kierownik jednostki

Wyjaśnienia do sprawozdania

SKARBNIK GMINY

Lucyna Skurak

Lucyna Skurak
główny księgowy

2017-04-21

rok, miesiąc, dzień

WÓJT GMINY

Piotr Laniecki

Piotr Laniecki
kierownik jednostki

BeSTia

5634602F6143BA69

Kopia z dokumentu podpisanego elektronicznie wygenerowana dnia 2017.04.27

Strona 3 z 3

**UCHWAŁA NR XXVI/174/2017
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 14 czerwca 2017 r.

w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2016 r. poz.446 z późn.zm.) oraz art. 271 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj.Dz.U. z 2016 poz. 1870, z późn.zm.) **Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Po zapoznaniu się ze:

- sprawozdaniem z wykonania budżetu gminy,
- sprawozdaniem finansowym,
- informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego,
- opinią regionalnej izby obrachunkowej oraz
- stanowiskiem komisji rewizyjnej, udziela się absolutorium Wójtowi Gminy Morzeszczyn za rok 2016.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

**UCHWAŁA NR XXVI/175/2017
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 14 czerwca 2017 r.

w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Morzeszczyn.

Na podstawie art. 226, art. 227 i art. 232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.) **Rada Gminy Morzeszczyn uchwala co następuje:**

§ 1. 1. Wprowadza się zmiany w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Morzeszczyn na lata 2017–2027, zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Uchwały.

2. Wprowadza się zmiany w Wykazie przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej zgodnie z Załącznikiem Nr 2 do Uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Wieloletnia Prognoza Finansowa 1)

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXVI/175/2017
Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 14 czerwca 2017 roku

Wyszczególnienie	Dochody ogółem ^x	Dochody bieżące ^x	z tego:								
			w tym:						Dochody majątkowe ^x	w tym:	
			dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	Podatki i opłaty ³⁾	w tym: z podatku od nieruchomości	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące		ze sprzedaży majątku ^x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje
1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2	
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2
2017	16 606 311,42	16 537 086,42	1 483 324,00	7 800,00	2 911 529,00	910 700,00	5 464 680,00	5 423 590,42	69 225,00	54 100,00	15 125,00
2018	17 764 600,00	17 684 600,00	1 527 824,00	20 000,00	2 762 493,00	885 950,00	6 153 000,00	5 945 220,00	80 000,00	60 000,00	0,00
2019	18 398 400,00	18 318 400,00	1 573 658,00	20 000,00	2 885 650,00	948 000,00	6 745 000,00	5 929 020,00	80 000,00	60 000,00	0,00
2020	18 630 600,00	18 550 600,00	1 620 868,00	20 000,00	2 915 650,00	968 000,00	6 930 000,00	5 939 020,00	80 000,00	40 000,00	0,00
2021	18 410 600,00	18 370 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00	0,00	0,00
2022	18 591 000,00	18 551 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000,00	0,00	0,00
2023	18 715 000,00	18 715 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	18 878 126,32	18 878 126,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	19 010 000,00	19 010 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	19 280 000,00	19 280 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	19 500 000,00	19 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1) Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z póź. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat wykraczających poza minimalny (4 letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

3) W pozycji wykazuje się kwoty wszystkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem ^x	z tego:								Wydatki majątkowe ^x
		Wydatki bieżące ^x	w tym:					w tym:		
			z tytułu poręczeń i gwarancji ^x	w tym:		wydatki na obsługę długu ^x	w tym:			
				gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa ⁴⁾		odsetki i dyskonto określone w art. 243 ust. 1 ustawy ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków (bez odsetek i dyskonta od zobowiązań na wkład krajowy) ^x	odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy ^x	
Lp	2	2.1	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2
2017	19 192 512,42	16 409 688,42	0,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00	0,00	20 000,00	2 782 824,00
2018	17 254 600,00	15 709 600,00	0,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00	0,00	20 000,00	1 545 000,00
2019	17 393 400,00	16 013 400,00	0,00	0,00	x	290 000,00	270 000,00	0,00	18 000,00	1 380 000,00
2020	17 290 600,00	16 730 600,00	0,00	0,00	x	290 000,00	250 000,00	0,00	15 000,00	560 000,00
2021	16 606 600,00	16 163 100,00	0,00	0,00	x	280 000,00	280 000,00	0,00	0,00	443 500,00
2022	17 122 000,00	16 734 500,00	0,00	0,00	x	250 000,00	250 000,00	0,00	0,00	387 500,00
2023	17 820 730,00	17 180 730,00	0,00	0,00	x	220 000,00	220 000,00	0,00	0,00	640 000,00
2024	18 074 036,00	17 771 036,00	0,00	0,00	x	190 000,00	190 000,00	0,00	0,00	303 000,00
2025	18 210 000,00	18 100 000,00	0,00	0,00	x	160 000,00	160 000,00	0,00	0,00	110 000,00
2026	18 780 000,00	18 380 000,00	0,00	0,00	x	150 000,00	150 000,00	0,00	0,00	400 000,00
2027	19 000 000,00	18 600 000,00	0,00	0,00	x	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00	400 000,00

4) W pozycji wykazuje się kwoty dla lat budżetowych 2013-2018.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu ^x	Przychody budżetu ^x	z tego:							
			Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych ^x	w tym:	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy ^x	w tym:	Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych ^x	w tym:	Inne przychody niezwiązane z zaciągnięciem długu ^{5) x}	w tym:
				na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x		na pokrycie deficytu budżetu ^x
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1
2017	-2 586 201,00	3 196 201,00	0,00	0,00	610 667,00	610 667,00	2 585 534,00	1 975 534,00	0,00	0,00
2018	510 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 005 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 340 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	1 804 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 469 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	894 270,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	804 090,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) W pozycji wykazuje się w szczególności kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku oraz spłaty pożyczek udzielonych ze środków jednostki.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu ^x	z tego:					Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	Kwota długu ^x	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy	
		Splaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych ^x	w tym:			Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych				Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi	Różnica między dochodami bieżącymi, skorygowanymi o środki ⁷⁾ , a wydatkami bieżącymi, pomniejszonymi o wydatki ⁸⁾
			łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy ^x	z tego:							
				kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy ^x	kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy ^x						
Lp	5	5.1	5.1.1	5.1.1.1	5.1.1.2	5.1.1.3	5.2	6	7	8.1	8.2
2017	610 000,00	610 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 626 360,32	0,00	127 398,00	738 065,00
2018	510 000,00	510 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 116 360,32	0,00	1 975 000,00	1 975 000,00
2019	1 005 000,00	1 005 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 111 360,32	0,00	2 305 000,00	2 305 000,00
2020	1 340 000,00	1 340 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 771 360,32	0,00	1 820 000,00	1 820 000,00
2021	1 804 000,00	1 804 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 967 360,32	0,00	2 207 500,00	2 207 500,00
2022	1 469 000,00	1 469 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 498 360,32	0,00	1 816 500,00	1 816 500,00
2023	894 270,00	894 270,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 604 090,32	0,00	1 534 270,00	1 534 270,00
2024	804 090,32	804 090,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 800 000,00	0,00	1 107 090,32	1 107 090,32
2025	800 000,00	800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00	910 000,00	910 000,00
2026	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	500 000,00	0,00	900 000,00	900 000,00
2027	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900 000,00	900 000,00

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. poz. 1456 oraz z 2013 r., poz. 1199) oraz kwoty wykupu obligacji przychodowych.

7) Skorygowanie o środki określone w przepisach dotyczy w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy.

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wyszczególnienie	Wskaźnik spłaty zobowiązań								
	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń ⁹⁾ , obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^x
Lp	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.6.1	9.7	9.7.1
2017	5,48%	5,36%	0,00	5,36%	1,09%	5,06%	6,01%	NIE	TAK
2018	4,56%	4,45%	0,00	4,45%	11,46%	3,58%	4,53%	NIE	TAK
2019	6,93%	6,83%	0,00	6,83%	12,85%	5,95%	6,90%	NIE	TAK
2020	8,53%	8,45%	0,00	8,45%	9,98%	8,47%	8,47%	TAK	TAK
2021	11,32%	11,32%	0,00	11,32%	11,99%	11,43%	11,43%	TAK	TAK
2022	9,25%	9,25%	0,00	9,25%	9,77%	11,61%	11,61%	TAK	TAK
2023	5,95%	5,95%	0,00	5,95%	8,20%	10,58%	10,58%	TAK	TAK
2024	5,27%	5,27%	0,00	5,27%	5,86%	9,99%	9,99%	TAK	TAK
2025	5,05%	5,05%	0,00	5,05%	4,79%	7,94%	7,94%	TAK	TAK
2026	3,37%	3,37%	0,00	3,37%	4,67%	6,28%	6,28%	TAK	TAK
2027	3,18%	3,18%	0,00	3,18%	4,62%	5,11%	5,11%	TAK	TAK

9) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej oraz wyłączenia związane z emisją obligacji przychodowych. Identyczne wyłączenia dotyczą pozycji 9.6.1.

Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej ¹⁰⁾	Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych									
		w tym na:						z tego:			
		Splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego ¹¹⁾	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	bieżące	majątkowe	Wydatki inwestycyjne kontynuowane ¹²⁾	Nowe wydatki inwestycyjne ¹³⁾	Wydatki majątkowe w formie dotacji	
Lp	10	10.1	11.1	11.2	11.3	11.3.1	11.3.2	11.4	11.5	11.6	
2017	0,00	0,00	6 261 789,40	1 591 000,00	3 423 912,00	1 109 238,00	2 314 674,00	2 254 174,00	512 650,00	13 000,00	
2018	510 000,00	510 000,00	0,00	0,00	744 184,00	94 184,00	650 000,00	650 000,00	895 000,00	0,00	
2019	1 005 000,00	1 005 000,00	0,00	0,00	1 095 000,00	0,00	1 095 000,00	1 095 000,00	285 000,00	0,00	
2020	1 340 000,00	1 340 000,00	0,00	0,00	400 000,00	0,00	400 000,00	400 000,00	160 000,00	0,00	
2021	1 804 000,00	1 804 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2022	1 469 000,00	1 469 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2023	894 270,00	894 270,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2024	804 090,32	804 090,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2025	800 000,00	800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2026	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2027	500 000,00	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

10) Przeznaczenie nadwyżki budżetowej, inne niż splaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

11) W pozycji wykazuje się kwoty wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750- Administracja publiczna w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały od 75017 do 75023).

12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.

13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Wyszczególnienie	Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy								
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:		Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:		środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:			
			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wynikające wyłącznie z zawartych umów na realizację programu, projektu lub zadania 14)			środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			
12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2	
Lp	12.1	12.1.1	12.1.1.1	12.2	12.2.1	12.2.1.1	12.3	12.3.1	12.3.2
2017	483 347,00	367 238,00	367 238,00	825,00	0,00	0,00	1 104 238,00	988 248,00	988 248,00
2018	94 184,00	84 270,00	84 270,00	0,00	0,00	0,00	94 184,00	84 270,00	84 270,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

14) W pozycji 12.1.1.1, 12.2.1.1, 12.3.2, 12.4.2., 12.5.1, 12.6.1, 12.7.1 oraz 12.8.1. wykazuje się wyłącznie kwoty wynikające z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prognozy, a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Wyszczególnienie	Wydatki majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	w tym:	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy 15)	w tym:	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami	w tym:
		finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy			w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania
Lp	12.4	12.4.1	12.4.2	12.5	12.5.1	12.6	12.6.1	12.7	12.7.1
2017	5 500,00	4 675,00	4 675,00	115 990,00	115 990,00	115 990,00	115 990,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	9 914,00	9 914,00	9 914,00	9 914,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, należy rozumieć także taki program, projekt lub zadanie przynoszące dochód, dla których poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Wyszczególnienie	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku								
	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:	Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych samodzielnych zakładach opieki zdrowotnej	Dochody budżetowe z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.)	Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przyjętych zobowiązań publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę przyjętych zobowiązań publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej	Wydatki na spłatę zobowiązań publicznego zakładu opieki zdrowotnej przyjętych do końca 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej	Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego publicznego zakładu opieki zdrowotnej
		w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania							
Lp	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wyszczególnienie	Dane uzupełniające o długi i jego spłacie						
	Splaty rat kapitałowych oraz wykup papierów wartościowych, o których mowa w pkt. 5.1., wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych ^x	Kwota długu, którego planowana spłata dokona się z wydatków budżetu ^x	Wydatki zmniejszające dług ^x	w tym:			Wynik operacji niekasowych wpływających na kwotę długu (m.in. umorzenia, różnice kursowe) ^x
				spłata zobowiązań wymagalnych z lat poprzednich, innych niż w poz. 14.3.3 ^x	związane z umowami zaliczanymi do tytułów dłużnych wliczanych do państwowego długu publicznego ^x	wypłaty z tytułu wymagalnych poręczeń i gwarancji ^x	
Lp	14.1	14.2	14.3	14.3.1	14.3.2	14.3.3	14.4
2017	610 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	510 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 005 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1 340 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	1 804 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 469 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	894 270,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	804 090,32	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń zostanie automatycznie wygenerowana przez aplikację wskazaną przez Ministra Finansów, o której mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 92). Automatem wyliczenia danych na podstawie wartości historycznych i prognozowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego dotyczą w szczególności także pozycji 9.6.–9.6.1 i pozycji z sekcji 16.

** Należy wskazać jedną z następujących podstaw prawnych: art. 240a ust. 4 / art. 240a ust. 8 / art. 240b ustawy określającą procedurę jaką objęta jest jednostka samorządu terytorialnego.

x - pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne (prognoza kwoty długu). Okres ten nie podlega wydłużeniu w sytuacji planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji. W przypadku planowania wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w okresie dłuższym niż okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania dłużne, informację o wydatkach z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji, wykraczających poza wspomniany okres, należy zamieścić w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej. W przypadku, gdy kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia wykraczają poza okres prognozy kwoty długu to pozycje oznaczone symbolem „x” sporządza się do ostatniego roku, na który ustalono limit wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich.

16) Pozycje sekcji 15 są wykazywane wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego emitujące obligacje przychodowe.

17) Pozycje sekcji 16 wykazują wyłącznie jednostki objęte procedurą wynikającą z art. 240a lub art. 240b ustawy

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXVI/175/2017
Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 14 czerwca 2017 r.

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				8 288 882,22	3 423 912,00	744 184,00	1 095 000,00	400 000,00	2 239 184,00
1.a	- wydatki bieżące				1 229 553,00	1 109 238,00	94 184,00	0,00	0,00	94 184,00
1.b	- wydatki majątkowe				7 059 329,22	2 314 674,00	650 000,00	1 095 000,00	400 000,00	2 145 000,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				1 205 053,00	1 109 738,00	94 184,00	0,00	0,00	94 184,00
1.1.1	- wydatki bieżące				1 199 553,00	1 104 238,00	94 184,00	0,00	0,00	94 184,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				5 500,00	5 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				7 083 829,22	2 314 174,00	650 000,00	1 095 000,00	400 000,00	2 145 000,00
1.3.1	- wydatki bieżące				30 000,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				7 053 829,22	2 309 174,00	650 000,00	1 095 000,00	400 000,00	2 145 000,00
1.3.2.6	Modernizacja oczyszczalni ścieków we wsi Morzeszczyn - Poprawa stanu gospodarki wodno - ściekowej gminy	Urząd Gminy	2012	2017	3 016 701,64	2 019 174,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Uzasadnienie

Zmiana uchwały dotyczy korekty:

- dla roku 2017 w związku z dostosowaniem do zmian uchwały budżetowej,
- dochodów bieżących w roku 2019 o kwotę -40.000 zł i 2021 o kwotę 250.000 zł oraz dochodów ze sprzedaży majątku w latach 2018 - 2019 w każdym o 20.000 zł,
- wydatków majątkowych w roku 2018 zwiększenie o kwotę 190.000 zł, w 2020 o 120.000 zł i w roku 2021 zmniejszenie o 20.000 zł,
- wydatków na obsługę długu kol. 2.1.3. i kol. 2.1.3.1. oraz zmniejszenia wydatków bieżących w roku 2024 o kwotę 69.174 zł

W roku 2017 zwiększa się przychody o kwotę 69.174 zł, która stanowi dopłatę do transzy z roku 2016.

Dokonuje się zmiany w spłatach zadłużenia w latach 2017 - 2021:

- w roku 2017 zwiększenie o 80.000 zł ,
- w roku 2018 zmniejszenie o 190.000 zł,
- w roku 2019 zmniejszenie o 40.000 zł,
- w roku 2020 zmniejszenie o 120.000 zł,
- w roku 2021 zwiększenie o 270.000 zł,
- w roku 2024 zwiększenie o 69.174 zł.

**UCHWAŁA NR XXVI/176/2017
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 14 czerwca 2017 r.

w sprawie zmiany budżetu gminy na rok 2017.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U.z 2016 poz.446 z późn.zm.) oraz art.211, art. 212 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj.Dz. U. z 2016 poz.1870 z późn.zm.)**Rada Gminy Morzeszczynie uchwala, co następuje:**

§ 1. W uchwale Nr XXII/149/2016 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2017, wprowadza się następujące zmiany:

1. § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Ustala się dochody budżetu gminy na rok 2017 w kwocie **16.606.311,42 zł**, z tego:

a) dochody bieżące w kwocie 16.537.086,42 zł;

b) dochody majątkowe w kwocie 69.225,00 zł

zgodnie z **Załącznikiem Nr 1.**

2. Ustala się wydatki budżetu gminy na rok 2017 w kwocie **19.192.512,42 zł**, z tego:

a) wydatki bieżące w kwocie 16.409.688,42 zł;

b) wydatki majątkowe w kwocie 2.782.824,00 zł

zgodnie z **Załącznikiem Nr 2.**

3. Ustala się wydatki na realizację zadań inwestycyjnych w roku 2017 w kwocie 2.777.324,00 zł,

zgodnie z **Załącznikiem Nr 3.**”.

2. § 2 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustala się deficyt budżetu gminy w kwocie **2.586.201 zł.**, którego źródłem pokrycia będą przychody pochodzące z:

a) kredytu 890.000 zł,

b) pożyczki 1.085.534 zł,

c) wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych 610.667 zł .

2. Ustala się przychody budżetu gminy w kwocie **2.516.360 zł** z tytułu:

a) kredytu 1.500.000 zł;

b) pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 1.085.534 zł.

3. Ustala się rozchody budżetu gminy w kwocie **610.000 zł** z tytułu spłaty zaciągniętych kredytów.

zgodnie z **Załącznikiem Nr 5.**”.

4. § 3 otrzymuje brzmienie:

„1. Ustala się limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na :

a) sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie **700.000 zł**;

b) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie **1.975.534 zł**

c) spłatę kredytów z lat ubiegłych w kwocie **610.000 zł**;”.

5. § 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) Dotacje celowe na zadania własne gminy realizowane przez podmioty należące i nienależące do sektora finansów publicznych na łączną kwotę **782.215 zł.**
zgodnie z **Załącznikiem Nr 4.**”.

6. § 12 pkt 2) otrzymuje brzmienie:

„2) zaciągania zobowiązań z tytułu:

- a) pożyczek do kwoty 1.085.534 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu;
- b) kredytów do kwoty 1.500.000 zł, z tego na:
 - finansowanie planowanego deficytu budżetu do wysokości 890.000 zł
 - spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów do wysokości 610.000 zł.”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Zmiana planu dochodów budżetu gminy na rok 2017

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXVI/176/2017 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 14 czerwca 2017 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i leśnictwo	911 690,42	21 050,00	932 740,42
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	665 000,00	20 000,00	685 000,00
		0830	Wpływy z usług	660 000,00	20 000,00	680 000,00
	01095		Pozostała działalność	246 690,42	1 050,00	247 740,42
		0750	Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	2 400,00	1 050,00	3 450,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	118 900,00	500,00	119 400,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	118 900,00	500,00	119 400,00
		0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	4 500,00	500,00	5 000,00
750			Administracja publiczna	42 010,00	50,00	42 060,00
	75023		Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)	1 010,00	0,00	1 010,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	500,00	- 100,00	400,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,00	100,00	100,00
	75075		Promocja jednostek samorządu terytorialnego	0,00	50,00	50,00
		0960	Wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej	0,00	50,00	50,00
756			Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	4 140 006,00	85 700,00	4 225 706,00
	75615		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	1 200 063,00	30 000,00	1 230 063,00
		0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	590 000,00	20 000,00	610 000,00
		2680	Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych	342 863,00	10 000,00	352 863,00
	75616		Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilno-prawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych	1 353 819,00	35 700,00	1 389 519,00
		0310	Wpływy z podatku od nieruchomości	265 000,00	35 700,00	300 700,00
	75618		Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw	94 800,00	20 000,00	114 800,00
		0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw	45 000,00	20 000,00	65 000,00

801			Oświata i wychowanie	224 800,00	400,00	225 200,00
	80104		Przedszkola	30 000,00	400,00	30 400,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,00	400,00	400,00
855			Rodzina	4 216 390,00	2 310,00	4 218 700,00
	85501		Świadczenie wychowawcze	2 553 000,00	2 300,00	2 555 300,00
		0900	Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00	300,00	300,00
		2910	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	3 000,00	2 000,00	5 000,00
	85503		Karta Dużej Rodziny	90,00	10,00	100,00
		0690	Wpływy z różnych opłat	0,00	10,00	10,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	12 000,00	290,00	12 290,00
	92105		Pozostałe zadania w zakresie kultury	12 000,00	290,00	12 290,00
		0940	Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych	0,00	290,00	290,00
Razem:				16 496 011,42	110 300,00	16 606 311,42

Zmiana planu wydatków budżetu gminy na rok 2017

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXVI/176/2017 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 14 czerwca 2017 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	2 753 040,42	69 174,00	2 822 214,42
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	2 390 750,00	69 174,00	2 459 924,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 005 000,00	69 174,00	2 074 174,00
600			Transport i łączność	143 500,00	15 000,00	158 500,00
	60016		Drogi publiczne gminne	143 500,00	15 000,00	158 500,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	60 000,00	15 000,00	75 000,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	72 100,00	8 000,00	80 100,00
	75404		Komendy wojewódzkie Policji	0,00	3 000,00	3 000,00
		6170	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	0,00	3 000,00	3 000,00
	75412		Ochotnicze straże pożarne	68 600,00	5 000,00	73 600,00
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	1 500,00	5 000,00	6 500,00
855			Rodzina	4 353 090,00	2 300,00	4 355 390,00
	85501		Świadczenie wychowawcze	2 554 100,00	1 200,00	2 555 300,00
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	4 000,00	1 000,00	5 000,00
		4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	100,00	200,00	300,00
	85502		Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 662 200,00	1 100,00	1 663 300,00
		2910	Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	3 900,00	1 100,00	5 000,00
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	453 200,00	5 000,00	458 200,00
	92105		Pozostałe zadania w zakresie kultury	88 200,00	5 000,00	93 200,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	17 331,00	2 000,00	19 331,00
		4270	Zakup usług remontowych	8 500,00	1 000,00	9 500,00
		4300	Zakup usług pozostałych	5 069,00	2 000,00	7 069,00
Razem:				19 093 038,42	99 474,00	19 192 512,42

Zmiana planu wykazu zadań inwestycyjnych na rok 2017

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr XXVI/176/2017 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 14 czerwca 2017 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010			Rolnictwo i łowiectwo	2 105 000,00	69 174,00	2 174 174,00
	01010		Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi	2 005 000,00	69 174,00	2 074 174,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	2 005 000,00	69 174,00	2 074 174,00
			Modernizacja oczyszczalni ścieków we wsi Morzeszczyn	1 950 000,00	69 174,00	2 019 174,00
600			Transport i łączność	60 000,00	15 000,00	75 000,00
	60016		Drogi publiczne gminne	60 000,00	15 000,00	75 000,00
		6050	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	60 000,00	15 000,00	75 000,00
			Modernizacja odcinka drogi gminnej 227020G na Osiedlu Słonecznym w Morzeszczynie	60 000,00	15 000,00	75 000,00
754			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	3 000,00	3 000,00
	75404		Komendy wojewódzkie Policji	0,00	3 000,00	3 000,00
		6170	Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych	0,00	3 000,00	3 000,00
			Dofinansowanie zakupu samochodu dla Komendy Powiatowej Policji w Tczewie	0,00	3 000,00	3 000,00
Razem				2 690 150,00	87 174,00	2 777 324,00

Dotacje z budżetu gminy w 2017 rok

Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr XXVI/176/2017 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 14 czerwca 2017 roku

w złotych

Lp.	Dział	Rozdział	§*	Beneficjent	Zakres / Nazwa zadania	Kwota dotacji	w tym na wydatki majątkowe
1	2	3	4	5	6	7	8
Dotacje podmiotowe						750 000	0
				A. Jednostki sektora finansów publicznych		365 000	0
1	921	92109	2480	Gminny Ośrodek Kultury w Morzeszczynie	<i>bieżąca działalność</i>	210 000	0
2	921	92116	2480	Gminna Biblioteka Publiczna w Morzeszczynie	<i>bieżąca działalność</i>	155 000	0
				B. Jednostki spoza sektora finansów publicznych		385 000	0
1	801	80104	2540	Niepubliczne Przedszkole „Mali odkrywcy” HUBINIC Leszek Lemka	<i>bieżąca działalność</i>	385 000	0
Dotacje celowe						782 215	13 000
				A. Jednostki sektora finansów publicznych		12 500	7 500
1	851	85149	2710	Powiat Tczewski	<i>Współdział w Powiatowym Programie Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem”</i>	5 000	0
2	851	85195	6300	Powiat Tczewski	<i>Pomoc finansowa dla Powiatu Tczewskiego na dofinansowanie zakupu wyposażenia dla nowego oddziału szpitala powiatowego w Tczewie</i>	7 500	7 500
				B. Jednostki spoza sektora finansów publicznych		769 715	5 500
1	750	75075	2810	-----	<i>realizacja zadań własnych gminy określonych w rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi</i>	5 000	0
2	754	75412	2820	Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Morzeszczynie	<i>zakup sprzętu kwalifikowanej pierwszej pomocy, w tym zakup plecaka sanitariusza oraz deski ratowniczej.</i>	1 500	0
3	754	75412	2820	Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Morzeszczynie	<i>Dofinansowanie zakupu wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy</i>	2 000	
4	754	75412	2820	Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Nowej Cerkwi	<i>Dofinansowanie zakupu sprzętu techniki specjalnej i łączności</i>	3 000	
5	853	85395	200 620	F5 Konsulting Sp. z o.o. Poznań	<i>dotacja dla partnera projektu pn. „Z pasją do nauki – kompleksowy program rozwojowy dla szkół w Gminie Morzeszczyn” realizowanego w ramach działania 3.2.Edukacja Ogólna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020</i>	745 215	5 500
6	900	90095	2830	-----	<i>dotacje dla osób usuwających azbest ze swoich zabudowań zgodnie z Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Morzeszczyn</i>	5 000	0
7	926	92605	2820	-----	<i>realizacja zadań własnych gminy określonych w rocznym programie współpracy z organizacjami pozarządowymi</i>	8 000	0
Ogółem						1 532 215	13 000

Przychody i rozchody budżetu w 2017 rok

Załącznik Nr 5 do Uchwały Nr XXVI/176/2017 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 14 czerwca 2017 roku

w złotych

Lp.	Treść	Klasyfikacja §	Kwota
1	2	3	4
Przychody ogółem:			3 196 201,00
1	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy	950	610 667,00
2	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym – kredyt	952	1 500 000,00
3	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym – pożyczka WFOŚiGW	952	1 085 534,00
Rozchody ogółem:			610 000,00
1	Spląty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	992	610 000,00

**UCHWAŁA NR XXVI/177/2017
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 14 czerwca 2017 r.

w sprawie przyznania dotacji celowej dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w Morzeszczynie i w Nowej Cerkwi.

Na podstawie art. 18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) i art. 32 ust. 2 i ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz. U. 2017 r. poz. 736) oraz art 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. 2016 r., poz. 1870 z późn.zm.), **Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Udziela się dotacji celowej z budżetu Gminy Morzeszczyn dla:

1. Ochotniczej Straży Pożarnej w Morzeszczynie w wysokości 2 000 zł (słownie zł: dwa tysiące) z przeznaczeniem na wyposażenie osobiste i ochronne funkcjonariuszy;

2. Ochotniczej Straży Pożarnej w Nowej Cerkwi w wysokości 3 000 zł (słownie zł: trzy tysiące) z przeznaczeniem na zakup sprzętu techniki specjalnej i łączności.

§ 2. Szczegółowe warunki udzielonej dotacji zostaną określone w umowie zawartej pomiędzy Gminą Morzeszczyn a daną jednostką Ochotniczej Straży Pożarnej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Morzeszczyn.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

**UCHWAŁA NR XXVI/178/2017
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 14 czerwca 2017 r.

w sprawie uchwalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016-2021”.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 2 pkt 6 i 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016r., poz. 446 z późn. zm.), oraz założeń Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjętego przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011r. **Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się i wdraża do realizacji „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn na lata 2016-2021” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały .

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Morzeszczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Morzeszczyn.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Załącznik do uchwały Nr XXVI/178/2017

Rady Gminy Morzeszczyn

z dnia 14 czerwca 2017 r.

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY MORZESZCZYN NA LATA 2016-2021



**GMINA MORZESZCZYN
POWIAT TCZEWSKI
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE**

ZAMAWIAJĄCY	GMINA MORZESZCZYN
WYKONAWCA	WESTMOR CONSULTING KAROLINA DRZEWIECKA
SPRAWDZIŁ	JOANNA KWAŚNIEWSKA

MORZESZCZYN 2016

Spis treści

1. STRESZCZENIE	5
2. OGÓLNA STRATEGIA	7
2.1. Wizja Gminy Morzeszczyn	7
2.2. Cele strategiczne i szczegółowe.....	8
2.2.1. Zgodność PGN z dokumentami obowiązującymi na terenie Gminy (strategie, plany, programy).....	12
2.3. Stan obecny	21
2.3.1. Lokalizacja	21
2.3.2. Stan jakości powietrza na terenie Gminy Morzeszczyn	24
2.3.3. Demografia	25
2.3.4. Zasoby mieszkaniowe	29
2.3.5. Podmioty gospodarcze.....	31
2.3.6. Sieć komunikacyjna	34
2.3.7. Sieć gazowa.....	35
2.3.8. Energia cieplna.....	35
2.3.9. Energia elektryczna	36
2.3.10. Odnawialne źródła energii.....	37
2.3.11. Gospodarka odpadami	44
2.3.12. Analiza SWOT	44
2.4. Identyfikacja obszarów problemowych	46
2.5. Aspekty organizacyjne i finansowe	46
2.5.1. Struktury organizacyjne	46
2.5.2. Zasoby ludzkie	48
2.5.3. Zaangażowane strony.....	49
2.5.4. Budżet i źródła finansowania inwestycji	50
2.5.5. Środki finansowe na monitoring i ocenę	52
2.5.6. Ocena zebranych danych	53

2.5.7. Zgodność planu z przepisami prawa w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.....	55
3. WYNIKI BAZOWEJ INWENTARYZACJI EMISJI DWUTLENKU WĘGLA.....	56
3.1. Wprowadzenie	56
3.2. Metodyka opracowania bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla	57
3.3. Zestawione wyniki bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla	58
3.4. Omówienie wyników bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla.....	65
3.4.1. Podsumowanie inwentaryzacji bazowej BEI.....	65
3.4.2. Podsumowanie inwentaryzacji kontrolnej MEI.....	73
3.5. Prognoza emisji na rok 2020.....	80
4. DZIAŁANIA/ZADANIA I ŚRODKI ZAPLANOWANE NA CAŁY OKRES OBJĘTY PLANEM	86
4.1. Długoterminowa strategia, cele i zobowiązania	86
4.2. Krótko/średnioterminowe działania/zadania (opis, podmioty odpowiedzialne za realizację, harmonogram, koszty, wskaźniki)	87
4.3. Wskaźniki monitorowania	95
5. SPIS TABEL	99
6. SPIS RYSUNKÓW	100
7. SPIS WYKRESÓW.....	100

Skorowidz skrótów pojawiających się w opracowaniu

PGN / Plan – Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

POP – Program Ochrony Powietrza

OZE – odnawialne źródła energii

UE – Unia Europejska

EU ETS – Europejski System Handlu Emisjami

Mg – Megagram = tona

CO₂ – dwutlenek węgla

GJ – Gigadżul

kW – kilowat

MW – Megawat

MW/h – Megawatogodzina

GUS – Główny Urząd Statystyczny

SWOT – analiza szans i zagrożeń, słabych i mocnych stron organizacji

Poradnik / Wytyczne / wytyczne Porozumienia Burmistrzów w zakresie SEAP – wytyczne Porozumienia Burmistrzów, zawarte w poradniku: „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii [SEAP]?”

BEI – inwentaryzacja bazowa

MEI – inwentaryzacja kontrolna

KOBIZE – Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami

m.s.c. – miejska sieć ciepłownicza

c.o. – centralne ogrzewanie

c.w.u. – ciepła woda użytkowa

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

LED – dioda elektroluminescencyjna

1. Streszczenie

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ (PGN) to dokument strategiczny, opisujący kierunki działań, zmierzających do osiągnięcia celów pakietu klimatyczno-energetycznego tj.

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- zwiększenia efektywności energetycznej oraz poprawy jakości powietrza,
- a także zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii.

PGN ma również za zadanie określić, jak Gmina Morzeszczyn zrealizuje wyznaczone cele. Należy więc opisać działania planowane (inwestycyjne i nieinwestycyjnie), sposób ich finansowania oraz metodę monitoringu realizacji planu w kolejnych latach.

PGN powinien jednoznacznie wskazywać planowany cel ogólny w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, redukcji energii finalnej oraz zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. W niniejszym dokumencie określone zostały następujące cele strategiczne:

1. Emisja gazów cieplarnianych w 2020 roku na poziomie 17 653,24 (Mg CO₂).
2. Zużycia energii finalnej w 2020 roku na poziomie 62 551,59 MWh.
3. Produkcja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w wysokości 21 389,83 MWh w 2020 r.

oraz cele szczegółowe:

1. Termomodernizacja budynków na terenie Gminy.
2. Montaż odnawialnych źródeł energii na budynkach mieszkalnych.

Cele obrane przez Gminę Morzeszczyn, zostały zaprezentowane w rozdziale 2.2.

W tabeli poniżej przedstawiono wartości wskaźników z roku bazowego (2010), roku kontrolnego (2014) i wartości do osiągnięcia do 2020 r.

Tabela 1. Wyniki inwentaryzacji oraz prognozy BAU

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	BEI	MEI	BAU	Cel z PGN
		2010	2014	2020	%
rok					
Wartość emisji CO ₂	Mg/rok	17 571,75	16 669,69	17 653,24	11,80%
Wartość zużycia energii finalnej	MWh/rok	67 379,36	59 218,25	62 551,59	18,84%
Produkcja OZE	MWh/rok	26 138,84	21 131,76	21 389,83	46,70%

Źródło: Opracowanie własne

Przed ustaleniem celów strategicznych, Gmina Morzeszczyn wskazała, które z istniejących regionalnych i krajowych strategii politycznych, planów, procedur i przepisów mają wpływ na zagadnienia związane z zarządzaniem energią i ochroną powietrza oraz klimatu na terenie Gminy Morzeszczyn. Następnie przeanalizowano wybrane dokumenty pod kątem porównania opisanych w nich celów doraźnych i długoterminowych z celami zrównoważonej polityki energetycznej na terenie Gminy. W rozdziale 2.2.1 zaprezentowano przegląd dokumentów planistycznych wraz z ustaleniem spójności celów i wykluczeniem sprzeczności.

PGN obejmuje obszar geograficzny Gminy Morzeszczyn, czyli obszar, na którym władze Gminy mają wpływ na zużycie energii w perspektywie długoterminowej. Aby ustalić potencjał w zakresie ograniczenia emisji CO₂, zwiększenia efektywności energetycznej oraz wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, w rozdziale 2.3. dokonano analizy stanu obecnego Gminy Morzeszczyn, gdzie przeanalizowano m.in. sytuację demograficzną, zasoby mieszkaniowe, rynek pracy, sieć komunikacyjną, jak również uwarunkowania wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz stan zaopatrzenia Gminy w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Analiza stanu obecnego została podsumowana analizą SWOT, na podstawie której wyznaczono obszary problemowe, przedstawione w rozdziale 2.4.

Gmina Morzeszczyn, działając poprzez Wójta – przystępując co roku do uchwalenia budżetu Gminy na kolejny rok budżetowy, dokonuje analizy Planu pod kątem możliwości finansowych i przedkłada Radzie Gminy wnioski o wprowadzenie ewentualnych korekt – zgodnych z planem finansowym budżetu Gminy. Aby Plan Gospodarki Niskoemisyjnej mógł być właściwie wdrażany, niezbędna jest odpowiednia struktura organizacyjna. W rozdziale 2.5. opisano strukturę organizacyjną (potencjał instytucjonalny) niezbędną do wdrażania planu w zakresie:

- określenia niezbędnych zasobów ludzkich i finansowych Gminy;
- planu przystosowania struktur Gminy.

W ramach przygotowania niniejszego dokumentu wykonano inwentaryzację emisji gazów cieplarnianych z obszaru Gminy, w której ujęto budynki publiczne i mieszkalne, transport oraz przemysł i usługi. Ponadto przeanalizowano uwarunkowania i możliwości redukcji zużycia energii, a w konsekwencji ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery. Rozdział 3 przedstawia wyniki bazowej inwentaryzacji emisji CO₂ dla roku bazowego (tj. roku 2010) oraz dla roku kontrolnego (2014). Inwentaryzacja emisji obejmuje swoim zakresem wielkość wszystkich emisji dwutlenku węgla z obszaru Gminy Morzeszczyn, która została określona na podstawie końcowego zużycia energii przez poszczególnych odbiorców na jej terenie. Na podstawie wyników bazowej inwentaryzacji emisji oszacowano

zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepłą na terenie Gminy w 2020 roku oraz strukturę zużycia paliw, dzięki czemu możliwe jest określenie szacowanej emisji CO₂ w 2020 roku na terenie Gminy.

Dla wybranego wariantu działań opracowano ogólny harmonogram realizacji z określeniem odpowiedzialności za realizację. Przedstawiono również potencjalne źródła finansowania zaplanowanych działań. Planowane do realizacji działania w połączeniu z trendami jakie wystąpią niezależnie od działań Gminy, pozwolą osiągnąć w Gminie Morzeszczyn redukcję emisji CO₂ do roku 2020. Konkretnie działania/zadania inwestycyjne i nieinwestycyjne dążące do ograniczenia emisji CO₂ na terenie Gminy Morzeszczyn przedstawiono szczegółowo w rozdziale 4. Działania/zadania i środki zaplanowane na cały okres objęty planem niniejszego opracowania.

Dla każdego działania zaplanowanego do realizacji oszacowano efekty jego realizacji, dotyczące redukcji emisji, oszczędności energii końcowej i wzrostu produkcji/zużycia energii ze źródeł odnawialnych. Szacunki te zostały wykonane na podstawie przyjętego zakresu działań i odpowiednich założeń. Dodatkowo dla każdego działania określono podmiot/osobę odpowiedzialną za wdrożenie działania, planowany okres realizacji (w latach) oraz szacunkowy budżet niezbędny do realizacji zadania. Realizacja zapisów Planu będzie podlegać monitorowaniu i ocenie przy wykorzystaniu wskaźników określonych w rozdziale 4.3. Wskaźniki monitorowania.

Należy podkreślić, że Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to jeden z najważniejszych dokumentów dla gmin, które myślą o swoim rozwoju w najbliższych latach, szczególnie w kontekście finansowanie wielu działań ze środków zewnętrznych w nowej perspektywie finansowej 2014-2020. Jest kluczowym dokumentem pokazującym sposób, w jaki Gmina Morzeszczyn, zamierza osiągnąć cele wyznaczone do realizacji do 2020 roku w zakresie ograniczenia niskiej emisji w porównaniu z rokiem bazowym – 2010.

2. Ogólna strategia

2.1. Wizja Gminy Morzeszczyn

Sformułowano następującą wizję dla Gminy Morzeszczyn w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony klimatu:

**GMINA MORZESZCZYN OBSZAREM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU, WYKORZYSTUJĄCYM
ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII DLA OCHRONY KLIMATU I POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA
MIESZKAŃCÓW**

2.2. Cele strategiczne i szczegółowe

Działania mające na celu realizację inicjatyw związanych z ograniczeniem emisji, spadają w dużej mierze na jednostki samorządu terytorialnego. Władze lokalne stoją przed największymi wyzwaniami w tym zakresie, ale jednocześnie to one mają największą możliwość oddziaływania. Władze miast i gmin, mogą osiągnąć najlepsze rezultaty dzięki zintegrowanemu podejściu do zarządzania środowiskiem lokalnym poprzez przyjmowanie długoterminowych i średnioterminowych planów działań i ich aktywną realizację.

Cele strategiczne w zakresie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej są odpowiedzią na problemy zidentyfikowane w niniejszym zakresie na terenie Gminy Morzeszczyn i wynikają ze sformułowanej wizji rozwoju Gminy. Wizja ta wytycza ścieżki, którymi należy podążać, by osiągnąć założony w niej stan.

Poniższa tabela prezentuje cele strategiczne i szczegółowe przyjęte przez Gminę Morzeszczyn w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Tabela 2. Schemat prezentujący cele strategiczne i szczegółowe ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn

Cele strategiczne	
1. Cel redukcji emisji CO ₂ w stosunku do roku bazowego o 10%	1. Emisja gazów cieplarnianych w 2020 roku na poziomie 17 653,24 (Mg CO ₂).
2. Cel redukcji zużycia energii finalnej w stosunku do prognozy BAU o 15%	2. Zużycia energii finalnej w 2020 roku na poziomie 62 551,59 MWh.
3. Cel zwiększenia udziału OZE w ogólnym zużyciu energii finalnej do 20%	3. Produkcja energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w wysokości 21 389,83 MWh w 2020 r.
Cele szczegółowe	
1. Termomodernizacja budynków na terenie Gminy.	
2. Montaż odnawialnych źródeł energii na budynkach mieszkalnych.	

Źródło: Opracowanie własne

Cele te są zgodne z:

1. celami określonymi w Pakiecie Klimatyczno – Energetycznym 2020 (cele „3 x 20%”);
2. dążeniem Gminy Morzeszczyn do poprawy jakości powietrza atmosferycznego na swoim terenie.

Cele strategiczne przyczynią się do osiągnięcia celów pośrednich, wśród których należy wymienić:

- a. Wyraźne oszczędności w budżecie, dzięki ograniczeniu i optymalizacji zużycia energii elektrycznej, energii cieplnej, a także innych mediów.

- b. Udoskonalenie zarządzania, wykorzystanie potencjału Gminy w zakresie ograniczania emisji zanieczyszczeń.
- c. Korzystniejszy wizerunek władz samorządowych w oczach mieszkańców.

Realizacja celów określonych w Pakiecie Klimatyczno – Energetycznym 2020

Strategia Europa 2020 to strategia, która ma zapewnić wzrost i rozwój państw należących do Unii Europejskiej. Unia Europejska pragnie jak najszybciej wyjść z kryzysu gospodarczego i stworzyć warunki do bardziej konkurencyjnej gospodarki oraz wzrostu zatrudnienia. Głównym celem jest zatem osiągnięcie wzrostu gospodarczego, który ma być:

- Inteligentny – nacisk położony będzie na edukację, badania naukowe i innowacje,
- Zrównoważony – ma na celu gospodarkę niskoemisyjną,
- Sprzyjający włączeniu społecznemu – głównym zagadnieniem jest ograniczenie bezrobocia i ubóstwa.

Zgodnie z powyższym, jednym z priorytetów Strategii jest zrównoważony rozwój. Jest on definiowany jako rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje integrowanie działań mających na celu wzrost gospodarczy oraz działań społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania potrzeb społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń.

Trzy aspekty zrównoważonego rozwoju zakładają, iż:

- środowisko naturalne stanowi niezbędną podstawę zrównoważonego rozwoju;
- gospodarka jest narzędziem osiągnięcia zrównoważonego rozwoju;
- dobra jakość życia wszystkich ludzi (aspekt społeczny) jest celem zrównoważonego rozwoju.

Strategia Europa 2020 opiera się na pięciu długookresowych celach, które wskazują jak Europa ma wyglądać w 2020 roku i które przekładają się na poszczególne cele państw członkowskich. Cele te są ściśle ze sobą powiązane i nawzajem się uzupełniają. Mają zostać osiągnięte przy wspólnej korelacji Unii i państw członkowskich. Wśród nich należy wymienić:

1. Zatrudnienie;
2. Badania i rozwój;
- 3. Zmiany klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii;**
4. Edukacja;
5. Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Jeden z głównych celów został zdefiniowany jako „Zmiana klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii”, zakłada on: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20%

w stosunku do poziomu z 1990 r. (lub nawet o 30% jeśli będzie to możliwe), pozyskanie 20% energii ze źródeł odnawialnych, oraz wzrost efektywności energetycznej o 20%.

Zarówno zasada zrównoważonego rozwoju, jak i zrównoważone wykorzystywanie energii stanowiło podstawę do opracowania Pakietu Klimatyczno – Energetycznego 2020. Pakiet Klimatyczno - Energetyczny 2020 nazywany jest także pakietem „3 x 20%” i został przyjęty przez Parlament Europejski i przywódców krajów członkowskich UE w marcu 2007r. W pakiecie określono cele, które jednocześnie są spójne z celami przyjętymi przez Gminę Morzeszczyn w ramach „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej”:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych o 20% w 2020 r. w stosunku do emisji z roku 1990,
- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% w 2020 r. w bilansie energetycznym UE (dla Polski 15%);
- podniesienie o 20% efektywności energetycznej do 2020 r..

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA

Powietrze atmosferyczne należy do najważniejszych chronionych komponentów środowiska przyrodniczego. Obowiązujące regulacje prawne odnoszą się przede wszystkim do jego jakości oraz kontroli emisji w postaci pozwoleń na emisję gazów i pyłów.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie – Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako **emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska** (art. 3 pkt 49 u.p.o.s.).

Postępująca urbanizacja przyczynia się do wzrostu liczby źródeł emisji zanieczyszczeń. Badania jakości powietrza potwierdzają, iż emisja antropogeniczna jest głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza.

Najczęściej stosowaną klasyfikacją źródeł emisji jest następujący podział:

- źródła punktowe związane z energetycznym spalaniem paliw i procesami technologicznymi w zakładach przemysłowych;
- źródła liniowe związane z komunikacją;
- źródła powierzchniowe niskiej emisji rozproszonej komunalno-bytowej i technologicznej.

Powietrze atmosferyczne jest elementem środowiska, które jest niezbędne do życia wszystkim organizmom. Dlatego tak istotne znaczenie ma jego jakość, a także wpływ każdego człowieka na jego stan. Ochrona jakości powietrza jest bardzo istotna dla zdrowia

i komfortu życia obecnych, jak i przyszłych pokoleń. W związku z tym Gmina Morzeszczyn za jeden z priorytetowych celów obrała sobie poprawę jakości powietrza na terenie całej Gminy. Działania w tym zakresie mają podążać szczególnie w kierunku obszarów, gdzie odnotowano przekroczenia dopuszczalnej emisji. Aby określić obszary gdzie jakość powietrza jest najgorsza, w pierwszej kolejności należy wyliczyć ilość CO₂ wyemitowaną w skutek zużycia energii na terenie Gminy, a następnie na tej podstawie zidentyfikować główne źródła emisji. Dopiero po dokonaniu tych czynności możliwe będzie odpowiednie zaplanowanie i uszeregowanie pod względem ważności środków niezbędnych do redukcji CO₂, które w konsekwencji doprowadzą do redukcji emisji zanieczyszczeń.

Gmina Morzeszczyn należy do strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu i obowiązuje program ochrony powietrza, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 753/XXXV/13. W latach 2006-2010 przekroczenia stężeń 24-godzinnych odnotowano w Wejherowie, Kościerzynie i Starogardzie Gdańskim.

Zgodnie z Programem podstawowymi działaniami wskazanymi do realizacji na terenie całej strefy pomorskiej są:

- Ograniczenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych poprzez stworzenie i realizację systemu zachęt do ich likwidacji lub wymiany na niskoemisyjne we wskazanych miastach i gminach strefy.
- Rozwój sieci gazowych w celu umożliwienia większej liczbie ludności wykorzystania tego niskoemisyjnego paliwa.
- Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nasadzanie drzew i krzewów).
- Działania prewencyjne na poziomie wydawania decyzji środowiskowych. Uwzględnianie konieczności ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza szczególnie pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu na etapie wydawania decyzji środowiskowych.
- Kontrola gospodarstw domowych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.
- Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje).

W nawiązaniu do powyższego, w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn przyjęto ograniczenie emisji w wyniku zmiany sposobu ogrzewania na proekologiczny oraz działania edukacyjne i promujące zachowania chroniące środowisko i przestrzeń Gminy.

Na terenie Gminy Morzeszczyn nie odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu oraz nie są realizowane programy ochrony powietrza oraz plany działań krótkoterminowych. W związku z powyższym w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn nie wyznaczono celu w zakresie redukcji zanieczyszczeń powietrza, jedynie w zakresie redukcji CO₂.

2.2.1. Zgodność PGN z dokumentami obowiązującymi na terenie Gminy (strategie, plany, programy)

EUROPEJSKA STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Dokument ma na celu zrównoważony wzrost gospodarczy i wysoki poziom życia zgodny z ochroną środowiska naturalnego. Dokument ten został przyjęty przez Radę Europejską dnia 26 czerwca 2006 r. Głównymi założeniami dokumentu jest wzrost dobrobytu poprzez podejmowanie działań w ochronie środowiska naturalnego, sprawiedliwość i spójność społeczną, wzrost dobrobytu gospodarczego jak również wypełniania obowiązków na arenie międzynarodowej i wspólnotowej. W związku z powyższym, Polska jako kraj będący członkiem Unii Europejskiej, zobowiązany jest do realizacji niniejszych założeń na szczeblu krajowym.

Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej przyczyni się do realizacji zobowiązań wynikających z powyższego dokumentu, a tym samym wpłynie na zrównoważony wzrost gospodarczy i wysoki poziom życia zgodny z ochroną środowiska naturalnego.

STRATEGIA „BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE I ŚRODOWISKO - PERSPEKTYWA DO 2020 R.”

Strategia obejmuje dwa istotne obszary: energetykę i środowisko, wskazując m.in. kluczowe reformy i niezbędne działania, które powinny zostać podjęte w perspektywie do 2020 r.

Główne cele wynikające ze Strategii, które wpisują się w Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Morzeszczyn to:

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:
 - Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna;
 - Uporządkowanie zarządzania przestrzenią.
2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:
 - Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii;

- Poprawa efektywności energetycznej;
 - Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii;
3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska:
- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;
 - Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne;
 - Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki;
 - Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wpisuje się w założenia powyższego dokumentu, ponieważ zakłada m.in. lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii; poprawę efektywności energetycznej oraz wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii.

STRATEGIA ROZWOJU KRAJU DO 2020 ROKU – AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO, KONKURENCYJNA GOSPODARKA, SPRAWNE PAŃSTWO

Strategia Rozwoju Kraju 2020 – to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym. Wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe (wraz z szacunkowymi wielkościami potrzebnych środków finansowych).

Cele i zadania przewidziane do realizacji w ramach Strategii wpisują się w ramy Planu Gospodarki Niskoemisyjnej:

- Zakładają ograniczenie emisji CO₂;
- Zmniejszenie energochłonności i surowcochłonności gospodarki;
- Zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- Kontynuacja prac związanych z możliwością pozyskiwania gazu łupkowego;
- Rozwój technologii pozyskiwania surowców geologicznych;
- Zwiększenie efektywności energetycznej.

KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030) jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego kraju. Została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wpisują się w następujące cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- **Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa:**

Kierunki działań:

- Przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na to zagrożenie.
- Ograniczenie emisji CO₂ do poziomu uzgodnionego w ramach Unii Europejskiej.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii poprzez budowę nowych mocy.

KRAJOWY PLAN DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ENERGII ZE ŹRÓDEŁ ODNAWIALNYCH

Dokument przyjęty 7 grudnia 2010 r. przez Radę Ministrów. Określa on krajowe cele w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych, zużycie w sektorze transportowym, sektorze energii elektrycznej, sektorze ogrzewania i chłodzenia w 2020 r., uwzględniając wpływ innych środków polityki efektywności energetycznej na końcowe zużycie energii oraz odpowiednie środki, które należy podjąć dla osiągnięcia krajowych celów ogólnych w zakresie udziału OZE w wykorzystaniu energii finalnej.

Ogólny cel krajowy przyjęty w Krajowym Planie Działań w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ostatecznym zużyciu energii brutto w 2020 r. wynosi 15%. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn całkowicie jest zgodny z niniejszym celem, ponieważ postawił przed sobą 3 główne cele strategiczne:

1. Cel redukcji emisji CO₂ w stosunku do roku bazowego o 10%
2. Cel redukcji zużycia energii finalnej w stosunku do prognozy BAU o 15%
3. Cel zwiększenia udziału OZE w ogólnym zużyciu energii finalnej do 20%

POLITYKA KLIMATYCZNA POLSKI

Przygotowanie niniejszego dokumentu wynika ze zobowiązania wobec Konwencji m.in. do opracowania i wdrożenia państwowej strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych, w tym także mechanizmów ekonomicznych i administracyjnych, oraz okresowej kontroli jej wdrażania.

Celem strategicznym polityki klimatycznej jest „włączenie się Polski do wysiłków społeczności międzynarodowej na rzecz ochrony klimatu globalnego poprzez wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza w zakresie poprawy wykorzystania energii,

zwiększania zasobów leśnych i glebowych kraju, racjonalizacji wykorzystania surowców i produktów przemysłu oraz racjonalizacji zagospodarowania odpadów, w sposób zapewniający osiągnięcie maksymalnych, długoterminowych korzyści gospodarczych, społecznych i politycznych”.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wpisują się w następujące priorytetowe kierunki działań średnio- i długookresowe Polityki Klimatycznej Polski:

- realizację postanowień organów Konwencji klimatycznej i Protokołu z Kioto dotyczących krajów wymienionych w Załączniku I do Konwencji;
- wypełnienie przyjętych przez Polskę zobowiązań do redukcji emisji gazów cieplarnianych w pierwszym okresie czyli osiągnięcie w latach 2008 - 2012 wielkości emisji gazów cieplarnianych nieprzekraczającej 94% wielkości emisji z roku 1988 i następnym okresach rozliczeniowych;
- promowanie zrównoważonych form rolnictwa w aspekcie ochrony klimatu;
- promocję i rozwój oraz wzrost wykorzystywania nowych i odnawialnych źródeł energii, technologii pochłaniania CO₂ oraz zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych środowiskowo oraz rozpoznania i usuwania barier w ich stosowaniu;
- szerokie wprowadzanie najlepszych dostępnych technik z zakresu efektywności energetycznej i użytkowania odnawialnych źródeł energii.

POLITYKA ENERGETYCZNA POLSKI DO 2030 R.

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z art. 13 – 15 ustawy – Prawo energetyczne i przedstawia strategię państwa, mającą na celu odpowiedzenie na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i w perspektywie do 2030 roku.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wpisują się w następujące kierunki polskiej polityki energetycznej:

- poprawę efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw.

KRAJOWY PLAN DZIAŁAŃ DOTYCZĄCY EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ

Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2014 został przygotowany w związku z obowiązkiem przekazywania Komisji Europejskiej sprawozdań

z wdrażania dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, a także na podstawie obowiązku nałożonego na Ministra Gospodarki na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. Nr 94, poz. 551, z późn. zm.).

Krajowy plan działań zawiera opis środków poprawy efektywności energetycznej w podziale na sektory końcowego wykorzystania energii oraz obliczenia dotyczące oszczędności energii finalnej uzyskanych w latach 2008-2012 i planowanych do uzyskania w 2016 r., zgodnie z wymaganiami dyrektywy 2006/32/WE w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006, str. 64).

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wpisują się w następujące środki poprawy efektywności energetycznej Krajowego Planu Działania dotyczący efektywności energetycznej:

1. Środki horyzontalne:

- Audyty energetyczne i systemy zarządzania energią (art. 8 dyrektywy 2012/27/UE);

2. Środki w zakresie efektywności energetycznej budynków:

- Strategia renowacji budynków (art. 4 dyrektywy 2012/27/UE);
- Dodatkowe środki odnoszące się do efektywności energetycznej budynków;
- Środki efektywności energetycznej w instytucjach publicznych.

POLITYKA LEŚNA PAŃSTWA (KRAJOWY PROGRAM ZWIĘKSZANIA LESISTOŚCI)

KPZL jest opracowaniem studialnym, o charakterze strategicznym. Jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju i zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości. Przyjęte w KPZL założenia metodyczne i kryteria określania preferencji zalesieniowych mogą być pomocne w tworzeniu oryginalnych rozwiązań regionalnych oraz lokalnych.

Celem rządowego programu zwiększania lesistości na lata 2001-2020 jest zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych.

Zgodnie z zapisami KPZL: „Realizacja KPZL, poza bezpośrednim zaangażowaniem administracji rządowej, wymaga także ścisłej współpracy tej administracji z administracją

samorządową, zarówno na szczeblu wojewódzkim, powiatowym, jak i gminnym. Współpraca ta powinna się przejawiać szczególnie w zakresie:

- planowania przestrzennego,
- polityki rozwoju rolnictwa i gospodarki ziemią,
- polityki leśnej i ochrony środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarowania zasobami wodnymi,
- polityki finansowej,
- edukacji ekologicznej społeczeństwa”.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn poprzez wyznaczenie sobie celów z zakresu ochrony środowiska i jego zasobów, w tym zasobów leśnych oraz celów z zakresu edukacji ekologicznej społeczeństwa, w pełni wpisuje się w zapisy KPZL.

STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030 (W SKRÓCIE SPA 2020)

Konieczność opracowania strategii adaptacyjnej (Strategicznego Planu Adaptacyjnego) wynika ze stanowiska rządu przyjętego w dniu 19 marca 2010 roku przez Komitet Europejski Rady Ministrów jako wypełnienie postanowień dokumentu strategicznego Komisji Europejskiej – Białej Księgi [COM (2009) 147] ws. adaptacji do zmian klimatu.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wpisują się w następujące kierunki działań adaptacyjnych:

- Przygotowanie strategii, planów ochrony i planów zadań ochrony przyrody z uwzględnieniem zmian warunków klimatycznych;
- Wprowadzanie nowych mechanizmów wspierających technologie OZE, w tym mikroinstalacje w rolnictwie i ograniczanie strat energii;
- Włączenie lokalnych społeczności i administracji samorządowej do działań zapobiegających skutkom zmian klimatu;
- Wdrażanie nowych technologii wodoszczelnych zwiększenie efektywności wykorzystania wody w przemyśle, gospodarce komunalnej i rolnictwie;
- Rozwijanie alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym, szczególnie na potrzeby ogrzewania i klimatyzacji na terenach o mniejszej gęstości zaludnienia;
- Budowa nowej i przebudowa istniejącej infrastruktury budowlanej z dostosowaniem do przewidywanej zmiany temperatury, intensywności opadów i wiatru.

BIAŁA KSIĘGA: ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU: EUROPEJSKIE RAMY DZIAŁANIA (2009)

W Białej Księdze określa się ramy na rzecz zmniejszenia wrażliwości UE na oddziaływanie zmian klimatu. Podstawą księgi są szeroko zakrojone konsultacje zapoczątkowane w 2007 r. publikacją zielonej księgi pt. „Adaptacja do zmian klimatycznych w Europie – warianty działań na szczeblu UE”¹ oraz dalsze prace badawcze, w ramach których określono działania, jakie należy podjąć w krótkiej perspektywie.

Celem unijnych ram na rzecz adaptacji jest osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Ramy te będą zgodne z zasadą pomocniczości i będą uwzględniać ogólne cele UE dotyczące zrównoważonego rozwoju.

Główne zagadnienia poruszane w Białej Księdze odnoszą się do szeroko rozumianej ochrony środowiska naturalnego.

Działania dotyczą m. in.: ekologizacji strategii sektorowych, aktywizacji rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzania środowiskowego, udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska, rozwoju badań i postępu technicznego, odpowiedzialności za szkody w środowisku, aspektu ekologicznego w planowaniu przestrzennym i ochronie zasobów naturalnych.

Cele wyznaczone w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn są spójne z wyżej wskazanymi celami, gdyż przyczynią się one m.in. do aktywizacji rynku na rzecz ochrony środowiska, czy też do zwiększenia udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2020

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 została przyjęta w dniu 24 września 2012 roku przez Sejmik Województwa Pomorskiego. Strategia wyznacza w perspektywie 2020 roku trzy wzajemnie uzupełniające się i równie ważne cele strategiczne. Są nimi: Nowoczesna Gospodarka, Aktywni Mieszkańcy i Atrakcyjna Przestrzeń.

Dokument ten zawiera listę zadań wraz z określonymi celami rozwojowymi województwa pomorskiego. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wykazuje spójność ze Strategią Rozwoju województwa w następujących celach:

- **Usługi edukacyjne i konkurencyjność uczelni** – Gmina Morzeszczyn zaplanowała termomodernizację szkół na terenie Gminy. Wpłynie to na poprawę wizerunku tych budynków, a tym samym podniesie ich konkurencyjność na tle innych szkół.
- **Dostępność transportowa** – w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej planowana jest wymiana autobusu szkolnego. Przyczyni się to do poprawy systemu transportu zbiorowego na terenie Gminy Morzeszczyn.

- **Bezpieczeństwo energetyczne i ekotechnologie** – zaplanowane w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej wpłyną korzystnie na środowisko. Termomodernizacja budynków, wymiana oświetlenia, instalacja kolektorów słonecznych pozwolą zarządzać energią bardziej efektywnie.
- **Zarządzanie przestrzenią** – Plan Gospodarki Niskoemisyjnej wpłynie na lepsze zarządzanie przestrzenią dla zmniejszenia negatywnego wpływu oddziaływania na środowisko.

W związku z powyższym Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn jest zgodny ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA LATA 2013-2016 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020

W 2012 roku Sejmik Województwa Pomorskiego uchwalił „Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020”, (Uchwała Nr 528/XXV/12). Dokument ten stanowi aktualizację „Programu Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy 2011-2014”.

Cele realizacyjne Programu Ochrony Środowiska:

- I. Środowisko dla zdrowia – dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego;
- II. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz aktywacja rynku na rzecz środowiska
- III. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- IV. Zrównoważone wykorzystanie energii, wody i surowców naturalnych.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wpisuje się głównie w cel IV dotyczący wykorzystania energii, ponieważ zakłada między innymi redukcję CO₂ do powietrza, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie efektywności energetycznej.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MORZESZCZYN NA LATA 2015 – 2022

30 grudnia 2015 r. Rada Gminy Morzeszczyn przyjęła Uchwałą Strategię Rozwoju Gminy Morzeszczyn na lata 2015 – 2022. Strategia stanowi podstawę programowania wszystkich przyszłych działań podejmowanych na szczeblu lokalnym.

Misja Gminy Morzeszczyn jest następująca :

Tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju gospodarczego, mobilizowanie do działania i wspieranie aktywności mieszkańców oraz wykorzystywanie potencjału rozwojowego i lokalnych walorów przyrodniczo-turystycznych.

Dla skutecznej realizacji misji Gminy zaplanowano cele strategiczne, które będą służyły jej osiągnięciu.

Cel strategiczny nr 1: Poprawa warunków osiedleńczych

• **Cele szczegółowe:**

- Rozwój infrastruktury drogowej oraz okołodrogowej
- Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej
- Wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i wprowadzania założeń gospodarki niskoemisyjnej
- Ochrona środowiska naturalnego
- Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców

Cel strategiczny nr 2: Rozwój społeczno-przestrzenny

• **Cele szczegółowe:**

- Rozwój infrastruktury społecznej i sportowo-rekreacyjnej
- Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
- Poprawa stanu technicznego placówek oświatowych i publicznych
- Dostosowanie zasobów gminy do potrzeb turystyki i rekreacji
- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- Wsparcie funkcjonowania organizacji pozarządowych
- Poprawa jakości i dostępności oferty kulturalnej

Cel strategiczny nr 3: Rozwój potencjału gospodarczego i turystycznego

• **Cele szczegółowe:**

- Promocja gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestorów i turystów
- Wykorzystanie walorów krajobrazowych i kulturowych dla rozwoju przedsiębiorczości i turystyki
- Rozwój drobnej wytwórczości w oparciu o produkcję zdrowej żywności
- Wspieranie inicjatyw gospodarczych
- Wsparcie modernizacji i rozwoju rolnictwa
- Wykorzystanie ruchu turystycznego pobliskiego Gniewu i Pelplina na rzecz rozwoju turystyki (agroturystyki)

W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn wyznaczono m.in. następujące cele: wzrost wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, wzrost efektywności energetycznej oraz redukcję emisji CO₂, które wpisują się głównie w cel strategiczny nr 1. Poprzez realizację zaplanowanych zadań, Gmina będzie wspierała wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, a tym samym przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego.

PROJEKT ZAŁOŻEŃ DO PLANU ZAOPATRZENIA W CIEPŁO, ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ I PALIWA GAZOWE DLA GMINY MORZESZCZYN

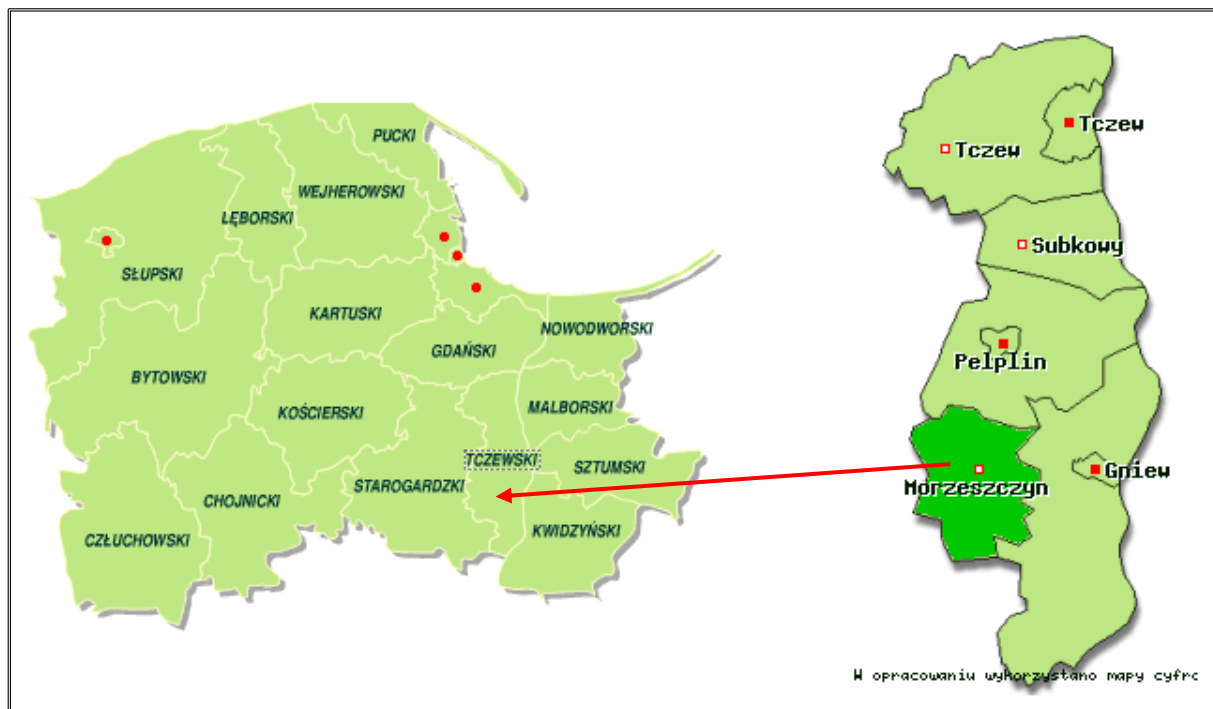
Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Morzeszczyn zostały przyjęte uchwałą Nr XXVIII/168/2005 Rady Gminy w Morzeszczynie z dnia 26 października 2005 roku. Dokument przedstawia ocenę stanu istniejącego, propozycje przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie energii elektrycznej, ciepła i paliw gazowych oraz ocenę możliwości pokrycia zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i gaz do 2015 roku. Obecnie Gmina Morzeszczyn nie posiada opracowanej aktualizacji Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Należy jednak zauważyć, że w powyższym dokumencie wskazano działania, które wpisują się w działania ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej. Należą do nich przede wszystkim inwestycje w zakresie termomodernizacji budownictwa mieszkaniowego i obiektów użyteczności publicznej. Termomodernizacja budynków wpływa na obniżenie zapotrzebowania na ciepło, a co za tym idzie spadek emisji gazów cieplarnianych.

2.3. Stan obecny

2.3.1. Lokalizacja

Gmina Morzeszczyn to gmina wiejska położona w południowo – wschodniej części województwa pomorskiego, w powiecie tczewskim. Gmina Morzeszczyn znajduje się w odległości ok. 76 km od stolicy regionu – Gdańska i około 42 km od stolicy powiatu – Tczewa. Powierzchnia Gminy wynosi 91,24 km². Ponad 72% stanowią użytki rolne. Gmina położona jest w obrębie Pojezierza Starogardzkiego w zasięgu zlewni rzeki Wierzycy i jej dopływu rzeki Janki.

Rysunek 1. Położenie Gminy Morzeszczyn na terenie województwa pomorskiego i powiatu tczewskiego



Źródło: www.archiwum.zpp.pl

Zgodnie z danymi GUS powierzchnia administracyjna Gminy Morzeszczyn wynosi 9 119 ha, co stanowi ok. 13,08% powierzchni powiatu tczewskiego. Administracyjnie niniejsza jednostka samorządu terytorialnego podzielona jest na 11 sołectw: Borkowo, Dzierżążno, Gąsiorki, Gętomie, Kierwałd, Królów Las, Lipia Góra, Majewo, Morzeszczyn, Nowa Cerkiew, Rzeżęcin.

Rysunek 2. Gmina Morzeszczyn - sołectwa



Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Morzeszczyn

Gminę Morzeszczyn charakteryzuje dogodny położenie komunikacyjne. Podstawowe powiązania realizowane są przez drogę wojewódzką nr 234 łączącą Gniew z drogą krajową nr 91 oraz Skórcz z drogą krajową nr 22. W układzie lokalnym istnieją również dogodne powiązania drogowe z gminami ościennymi tj. gminą Pelplin, Bobowo. Przez teren Gminy Morzeszczyn osiowo przebiega magistralna linia kolejowa Śląsk – Gdańsk Porty z przystankami osobowymi obsługującymi obszar Gminy w miejscowościach Majewo, Morzeszczyn i Kulice. Ponadto przez jej teren przebiega odcinek sekcji 4 autostrady A1. Najbliższe Gminie węzły komunikacyjne, gdzie kierowcy mogą zjechać bądź wjechać na autostradę, znajdują się w Ropuchach k/Pelplina oraz Kopytkowie.

2.3.2. Stan jakości powietrza na terenie Gminy Morzeszczyn

PROGRAM OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY POMORSKIEJ, W KTÓREJ ZOSTAŁ PRZEKROCZONY POZIOM DOPUSZCZALNY PYŁU ZAWIESZONEGO PM10 ORAZ POZIOM DOCELOWY BENZO(A)PIRENU

Program ochrony powietrza jest dokumentem przygotowanym w celu określenia działań, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia wartości dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu. W wyniku przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie pomorskim za 2011 rok oraz w latach wcześniejszych (2006-2010) i zakwalifikowania strefy pomorskiej do klasy C, konieczne było przygotowanie Programu ochrony powietrza dla strefy. Przyczyną obligującą do stworzenia Programu było wystąpienie w strefie ponadnormatywnej liczby dni z przekroczeniem dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu zawieszonego PM10 oraz ponadnormatywnego stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, przekraczającego poziom docelowy.

Programem objęta została strefa pomorska (województwo pomorskie z wyłączeniem aglomeracji trójmiejskiej, w skład której wchodzi miasta na prawach powiatu: Gdańsk, Gdynia i Sopot). Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej określa działania naprawcze na lata 2014-2020, które mają doprowadzić do osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10.

Zanieczyszczenie powietrza na terenie strefy pomorskiej to głównie zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego. Największy wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza wywiera ogrzewanie budynków (niska emisja), produkcja energii cieplnej i przemysł (emisja punktowa) oraz ruch komunikacyjny (emisja liniowa). Wśród czynników antropogenicznych należy także wskazać sposób zagospodarowania przestrzennego obszaru miejskiego. W miastach i gminach strefy pomorskiej, w których stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu oraz dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 konieczne jest prowadzenie systemowych działań prowadzących do redukcji emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych, tzw. „niskiej emisji”.

W strefie pomorskiej łącznie emisja roczna pyłu PM10 i benzo(a)pirenu wyniosła odpowiednio 19 791,53 Mg/rok oraz 8,974 Mg/rok. W powiecie tczewskim, w którym zlokalizowana jest Gmina Morzeszczyn odnotowano emisję benzo(a)piranu na poziomie 30,2 kg/rok oraz emisję PM10 na poziomie 256,2 Mg/rok.

Zgodnie z Programem, podstawowe kierunki działań zmierzających do przywracania poziomów docelowych benzo(a)pirenu powinny się koncentrować na obniżaniu emisji z indywidualnych systemów grzewczych.

Podstawowymi działaniami wskazanymi do realizacji na terenie całej strefy pomorskiej są:

1. Ograniczenie emisji z indywidualnych systemów grzewczych poprzez stworzenie i realizację systemu zachęt do ich likwidacji lub wymiany na niskoemisyjne we wskazanych miastach i gminach strefy.
2. Rozwój sieci gazowych w celu umożliwienia większej liczbie ludności wykorzystania tego niskoemisyjnego paliwa.
3. Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkań w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” miasta ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nasadzanie drzew i krzewów).
4. Działania prewencyjne na poziomie wydawania decyzji środowiskowych. Uwzględnianie konieczności ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza szczególnie pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu na etapie wydawania decyzji środowiskowych.
5. Kontrola gospodarstw domowych w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.
6. Działania promocyjne i edukacyjne (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje).

W nawiązaniu do powyższego należy wskazać, że Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn jest zgodny z omawianym dokumentem. Głównym celem sporządzenia programu ochrony powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia. Realizacja zadań wynikających z programu ochrony powietrza ma na celu zmniejszenie stężenia substancji zanieczyszczającej w powietrzu w danej strefie do poziomu dopuszczalnego i utrzymywania go na takim poziomie. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn ma na celu m.in. redukcję emisji CO₂ do powietrza, zwiększenie efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, co w konsekwencji ma doprowadzić do polepszenia jakości życia mieszkańców Gminy Morzeszczyn. A zatem jak widać, założenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej są w pełni zgodne z postanowieniami „Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu”.

2.3.3. Demografia

Jednym z podstawowych czynników wpływających na rozwój jednostek samorządu terytorialnego jest sytuacja demograficzna oraz perspektywy jej zmian. Należy zauważyć, że przyrost liczby ludności to przyrost liczby konsumentów, a zatem wzrost zapotrzebowania na energię i jej nośniki.

Zgodnie z danymi GUS, Gminę Morzeszczyn na koniec 2014 roku zamieszkiwało 3 781 osób, w tym 51,04% stanowili mężczyźni (tabela 2). Liczba ludności w analizowanym okresie ulegała wahaniom. Jednak w porównaniu do 2010 roku liczba ta wzrosła o 0,77% (tj. o 29 osób). Należy zauważyć, że liczba mężczyzn wzrosła o 0,68% w stosunku do roku 2010. Podobnie kształtowała się liczba kobiet, wzrosła o 0,87% w stosunku do roku bazowego.

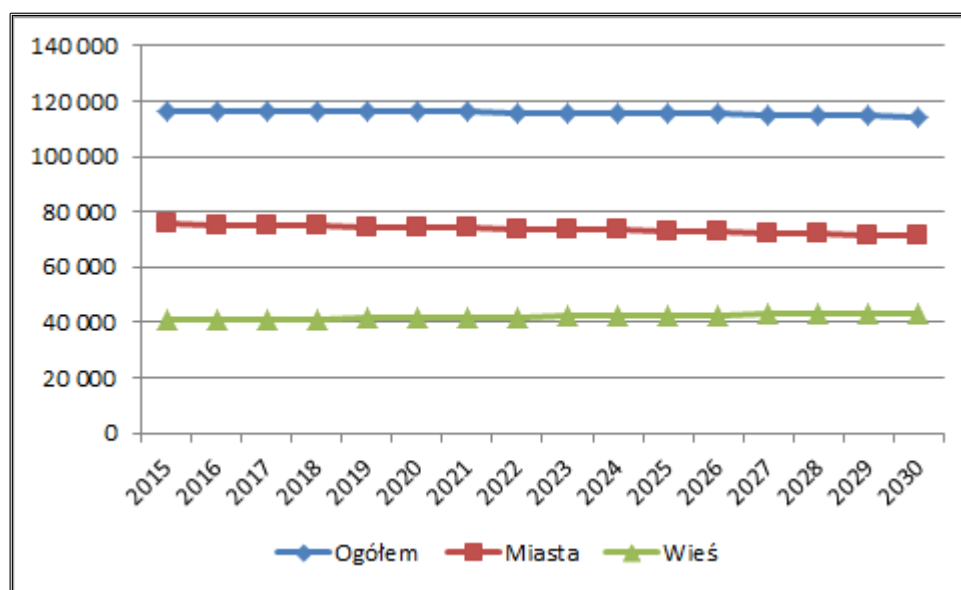
Tabela 3. Liczba ludności na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014
ogółem	osoba	3 752	3 782	3 778	3 807	3 781
mężczyźni	osoba	1 917	1 935	1 932	1 946	1 930
kobiety	osoba	1 835	1 847	1 846	1 861	1 851

Źródło: Dane GUS

Wzrost liczby ludności na terenie Gminy nie pokrywa się z prognozą GUS dotyczącą liczby ludności w powiecie tczewskim (wykres 1), która przedstawia się niekorzystnie. Według prognoz w kolejnych latach przewiduje się ogólny spadek populacji przedmiotowego regionu.

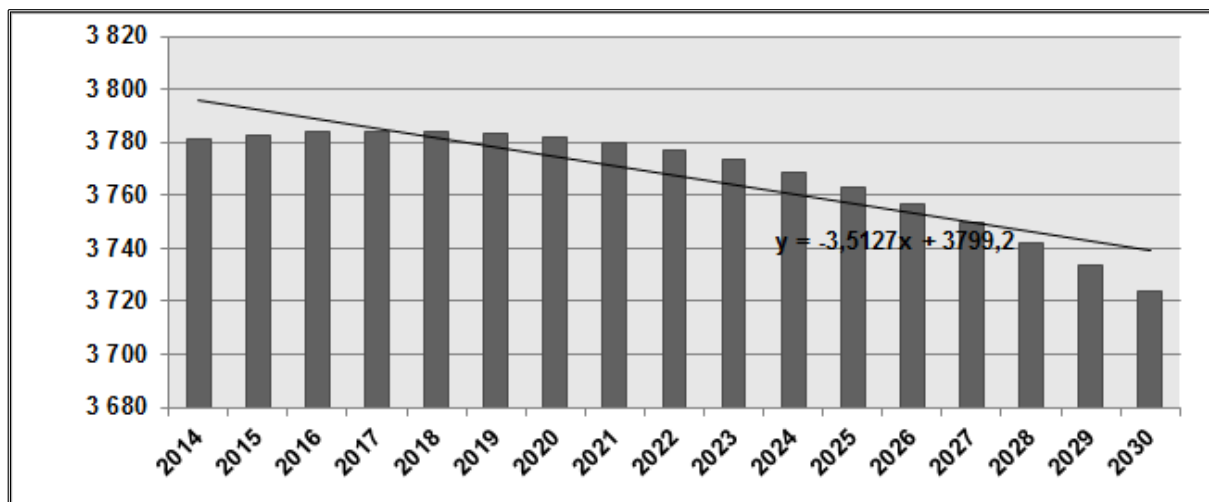
Wykres 1. Prognoza liczby ludności na lata 2015-2030 dla powiatu tczewskiego



Źródło: Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (opracowana w 2014 r.)

W nawiązaniu do niewielkiego wzrostu liczby ludności na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014 oraz niekorzystnych prognoz liczby ludności powiatu tczewskiego do 2030 roku, prognozy dotyczącej liczby ludności Gminy Morzeszczyn do 2030 roku również kształtują się niekorzystnie.

Wykres 2. Prognoza ludności dla Gminy Morzeszczyn na lata 2014-2030



Źródło: Opracowana na podstawie Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050 (opracowana w 2014 r.)

Dla prognozowanego spadku liczby ludności w kolejnych latach ma znaczenie podejmowanie dalszych działań mających na celu przyciągnięcie na teren Gminy nowych mieszkańców, dla których istotne znaczenie ma także stan środowiska przyrodniczego oraz dostępność do podstawowej infrastruktury społecznej i technicznej. Nie można zatem zaniechać podejmowania prac inwestycyjnych związanych m.in. z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, przyczyniających się do polepszenia stanu środowiska oraz innych prac związanych z przeprowadzeniem robót termomodernizacyjnych, dzięki którym zmniejszeniu ulegnie ilość paliw zużywanych do ogrzania obiektów, a to niewątpliwie wpłynie na zmniejszenie zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery.

W badanym okresie przyrost naturalny na terenie Gminy Morzeszczyn przyjmował wartości dodatnie (tabela 3), co oznacza przewagę urodzeń żywych nad zgonami. Najwyższą wartość przyrostu naturalnego odnotowano w 2012 roku – wyniosła wówczas 27, zaś najniższa w 2010 roku, kiedy to kształtowała się na poziomie 2. Należy jednak zauważyć, że po roku 2012 przyrost naturalny zaczął spadać.

Tabela 4. Poziom przyrostu naturalnego na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014
Urodzenia żywe						
ogółem	-	41	54	53	56	44
mężczyźni	-	22	25	25	33	25
kobiety	-	19	29	28	23	19
Zgony ogółem						
ogółem	-	39	33	26	35	26

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014
mężczyźni	-	21	15	13	20	15
kobiety	-	18	18	13	15	11
Przyrost naturalny						
ogółem	-	2	21	27	21	18
mężczyźni	-	1	10	12	13	10
kobiety	-	1	11	15	8	8

Źródło: Dane GUS

Saldo migracji na przestrzeni analizowanych lat przyjmowało wartości niekorzystne. Tylko w 2011 i w 2012 roku wartość była dodatnia. Najniższe saldo migracji było w 2010 roku i wyniosło -31. Niepokojący jest fakt, że saldo nadal maleje. Ujemne wartości salda wskazują na przewagę liczby osób opuszczających teren Gminy nad liczbą osób do niej napływających. Saldo migracji na koniec 2014 roku wyniosło -16, co może niekorzystnie wpłynąć na liczbę ludności Gminy Morzeszczyn w kolejnych latach.

Tabela 5. Migracje na pobyt stały w Gminie Morzeszczyn w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014
zameldowania w ruchu wewnętrznym						
ogółem	osoba	41	34	35	32	34
mężczyźni	osoba	20	16	12	14	16
kobiety	osoba	16	21	18	23	18
zameldowania z zagranicy						
ogółem	osoba	0	1	0	0	1
wymeldowania w ruch wewnętrznym						
ogółem	osoba	62	39	26	39	48
Mężczyźni	osoba	25	16	9	16	20
kobiety	osoba	37	23	17	23	28
wymeldowania za granicę						
ogółem	osoba	0	0	1	0	4
saldo migracji						
Wewnętrznych	osoba	-31	2	8	-4	-16
zagranicznych	osoba	2	0	1	-1	0

Źródło: Dane GUS

2.3.4. Zasoby mieszkaniowe

Gospodarstwa domowe są najbardziej energochłonnym sektorem gospodarki. Poziom zużycia energii w tym segmencie jest wyższy niż w przemyśle czy transporcie. Dzieje się tak, ponieważ nowe technologie oraz modernizacje procesów produkcyjnych skutkują dużym wzrostem efektywności energetycznej. Przemysł kieruje się dziś ekonomią, dlatego też wiele przedsiębiorstw, szukając oszczędności, inwestuje w działania mające na celu zmniejszenie zapotrzebowania na energię. Dzięki zaostrzeniu wymagań i rozwojowi technologii wytwarzania ciepła obserwuje się nieznaczne obniżenie zużycia ciepła także wśród nowych budynków mieszkalnych.

Wg danych GUS zestawionych w tabeli 6, na terenie Gminy Morzeszczyn zasób mieszkaniowy w 2014 roku tworzyło ogółem 986 mieszkań o łącznej powierzchni 82 218 m².

Liczba mieszkań na przestrzeni analizowanych lat wzrosła o 1,23%. Liczba izb podobnie jak liczba mieszkań wzrosła o 1,71%. Wzrosła również powierzchnia użytkowa mieszkań o 2,8%.

Tabela 6. Zasoby mieszkaniowe Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2010	2011	2012	2013	2014
ogółem						
mieszkania	-	974	977	978	984	986
izby	-	3 983	3 999	4 004	4 039	4 051
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	80 543	80 901	81 112	81 918	82 218

Źródło: Dane GUS

W analizowanym okresie przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wzrosła z 82,69 m² (rok 2010) do 83,39 m² (rok 2014). Podobny trend przyjął wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 użytkownika (wzrost z 21,47m² do 21,52m²).

Tabela 7. Wskaźniki dotyczące zasobu mieszkaniowego w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	82,69	82,81	82,94	83,25	83,39
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	21,47	21,39	21,47	21,52	21,75

Źródło: Dane GUS.

Należy zauważyć, że w okresie lat 2010 – 2014 nastąpił wzrost wyposażenia mieszkań we wszystkie instalacje: wodociąg, łazienkę, ustęp splukiwany i centralne ogrzewanie (tabela 7). Ogólny stopień wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje sanitarne można ocenić jako wysoki. W analizowanym okresie ponad 90% mieszkań wyposażona była w instalację wodociągową. Udział mieszkań wyposażonych w łazienkę utrzymywał się na stałym poziomie 83%, a udział mieszkań z centralnym ogrzewaniem wynosił w latach 2010-2014 niezmiennie 66%. Dokładne informacje na temat mieszkań wyposażonych w instalacje na terenie Gminy Morzeszczyn przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Odsetek ogółu mieszkań wyposażonych w instalację na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2010	2011	2012	2013	2014
Ogółem						
wodociąg	-	900	903	904	910	912
ustęp splukiwany	-	842	845	846	852	854
łazienka	-	809	812	813	819	821
centralne ogrzewanie		641	644	645	651	653
Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań						
wodociąg	%	92	92	92	93	93
łazienka	%	83	83	83	83	83
centralne ogrzewanie	%	66	66	66	66	66

Źródło: Dane GUS

Zgodnie z informacjami Urzędu Gminy Morzeszczyn, największą jednostką osadniczą Gminy jest miejscowość Morzeszczyn, licząca 794 mieszkańców, która pełni funkcję lokalnego ośrodka administracyjno - usługowego i charakteryzuje się największym stopniem urbanizacji (tabela 8). Najmniejszym sołectwem jest natomiast sołectwo Gętomie, liczące 116 mieszkańców.

Tabela 9. Zestawienie liczby mieszkańców na terenie poszczególnych sołectw Gminy Morzeszczyn na dzień 31.12.2015r.

Sołectwo/miejscowość	Liczba ludności (w tym na pobyt czasowy)
Borkowo	354
Dzierżążno	339
Gąsiorki	210
Gętomie	116
Kierwałd	183
Krółów Las (Bielsk)	276
Lipia Góra	301
Majewo	466
Morzeszczyn	794
Nowa Cerkiew (Brzeźno, Olsze)	497
Rzeżęcín	286
Razem:	3822

Źródło: Dane UG Morzeszczyn

2.3.5. Podmioty gospodarcze

Według danych GUS zaprezentowanych w poniższej tabeli, na koniec 2014 roku na terenie Gminy Morzeszczyn funkcjonowało 226 podmiotów gospodarczych. Porównując rok 2014 z rokiem bazowym, należy zauważyć wzrost tego wskaźnika o 4,63%. Zwiększenie liczby podmiotów, odnotowano zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, przy czym należy zauważyć, że w całym analizowanym okresie przeważającą część stanowiły podmioty gospodarcze z sektora prywatnego.

Tabela 10. Podmioty gospodarcze na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014

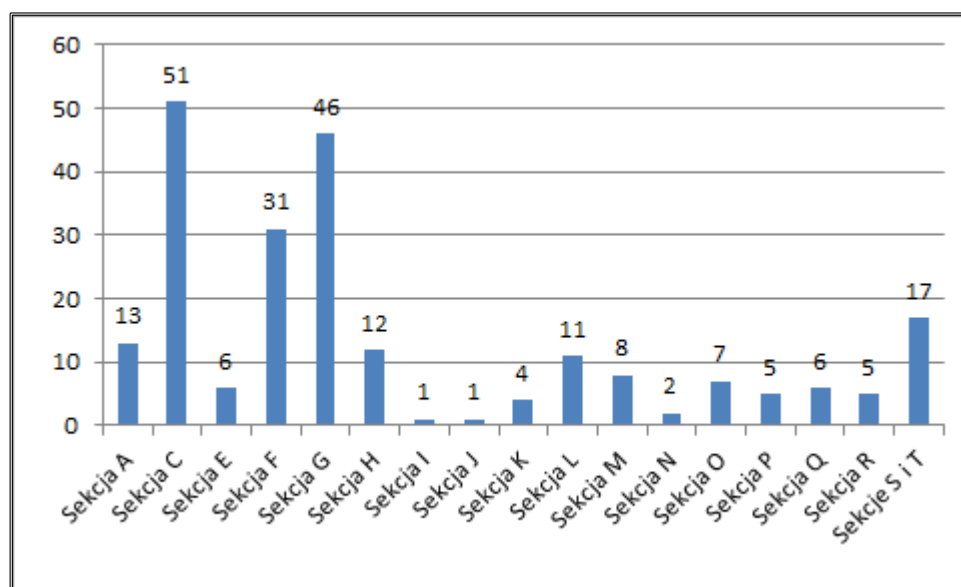
Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	216	214	223	225	226
Sektor publiczny					
Ogółem	11	11	11	11	11
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	7	7	7	7	7
Sektor prywatny					
Ogółem	205	203	212	214	215
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	160	156	162	164	164
sektor prywatny - spółki handlowe	16	18	17	17	18

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	3	6	6	6	7
sektor prywatny - spółdzielnie	1	1	1	1	1
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	7	7	7	7	7
Fundacje	1	1	1	1	1

Źródło: Dane GUS

Biorąc pod uwagę liczbę przedsiębiorców w sektorze prywatnym według sekcji PKD 2007 funkcjonujących na terenie Gminy Morzeszczyn można zauważyć, że największa ilość podmiotów działa w sekcji C – przetwórstwo przemysłowe, w sekcji G – handel hurtowy i detaliczny oraz w sekcji F – budownictwo.

Wykres 3. Podmioty w sektorze prywatnym wg sekcji PKD 2007 na terenie Gminy Morzeszczyn w 2014 roku



Źródło: Dane GUS

Legenda:

A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa Wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S i T	Pozostała działalność usługowa, Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

Tabela 11. Wykaz obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Morzeszczyn

Nazwa obiektu	Adres budynku
Urząd Gminy w Morzeszczynie	ul. 22 Lipca 4, 83-132 Morzeszczyn
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie	ul. 22 Lipca 4, 83-132 Morzeszczyn
Gminny Ośrodek Kultury	ul. 22 Lipca 4, 83-132 Morzeszczyn
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Pelmed”	ul. 22 Lipca 19, 83-132 Morzeszczyn
Gminna Biblioteka Publiczna w Morzeszczynie	ul. Dworcowa 3, 83-132 Morzeszczyn
Gminna Biblioteka Publiczna – filia Majewo	Majewo 8/9, 83-132 Morzeszczyn
Gminna Biblioteka Publiczna – filia Dzierżążno	Dzierżążno 13, 83-132 Morzeszczyn
Zespół Szkół w Morzeszczynie	ul. 22 Lipca 22, 83-132 Morzeszczyn
Oddział Przedszkolny w Rzeżęcinie	Rzeżęcina 9a, 83-132 Morzeszczyn
Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej	Nowa Cerkiew 1, 83-132 Morzeszczyn
Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół	ul. 22 Lipca 4, 83-132 Morzeszczyn
Świetlica wiejska i Remiza OSP Gąsiorki	Gąsiorki, 83-132 Morzeszczyn
Świetlica wiejska i Remiza OSP Kierwałd	Kierwałd, 83-132 Morzeszczyn
Świetlica wiejska i Remiza OSP Nowa Cerkiew	Nowa Cerkiew, 83-132 Morzeszczyn
Świetlica wiejska Borkowo	Borkowo, 83-132 Morzeszczyn
Świetlica wiejska Lipia Góra	Lipia Góra, 83-132 Morzeszczyn
Świetlica wiejska Dzierżążno	Dzierżążno, 83-132 Morzeszczyn
Świetlica wiejska Królów Las	Królów Las, 83-132 Morzeszczyn

Świetlica wiejska Rzeżęcín	Rzeżęcín, 83-132 Morzeszczyn
----------------------------	------------------------------

Źródło: Dane UG Morzeszczyn

2.3.6. Sieć komunikacyjna

Gmina posiada korzystne położenie w stosunku do głównych szlaków komunikacyjnych województwa. Podstawowe powiązania realizowane są przez drogę wojewódzką nr 234 (Skórcz – Morzeszczyn – Gniew), łączącą Gniew z drogą krajową nr 91 oraz Skórcz z drogą krajową nr 22. W układzie lokalnym istnieją również dogodne powiązania drogowe z gminami ościennymi tj. gminą Pelplin, Bobowo. Gmina posiada również dobre warunki obsługi transportem kolejowym. Przez jej teren osiowo przebiega magistralna linia kolejowa Śląsk – Gdańsk Porty z przystankami osobowymi obsługującymi obszar gminy w miejscowościach Majewo, Morzeszczyn i Kulice. Przez teren Gminy przebiega odcinek autostrady A1 z najbliższymi węzłami w Ropuchach k/Pelplina oraz w Kopytkowie.

Źródło: <http://nowa.morzeszczyn.pl/>

System komunikacyjny ma istotny wpływ na stan jakości powietrza głównie z tytułu transportu drogowego, w tym ruchu tranzytowego pojazdów ciężkich.

W ostatnich latach istotnie wzrosła dostępność pojazdów, praktycznie dla każdej grupy społecznej. Wynika to nie tylko z poprawy stopy życiowej w Polsce, ale także możliwości zakupu tanich, używanych pojazdów z zagranicy, których stan techniczny niejednokrotnie pozostawia wiele do życzenia. W związku z tym, praktycznie każda rodzina posiada już co najmniej jeden samochód. Jednocześnie w ostatnich latach spadł wskaźnik osób podróżujących jednym samochodem, co wiąże się nie tylko ze wzrostem kosztów podróży, ale i wyższą emisją zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych. Do zmiany tej niekorzystnej sytuacji, zwłaszcza z punktu widzenia środowiska naturalnego, mogą przyczynić się wzrastające ceny paliw, które najprawdopodobniej zmuszą część społeczeństwa do zmiany nawyków na bardziej ekonomiczne. Nie bez znaczenia są też kampanie społeczne o tematyce ekologicznej, zachęcające do korzystania z komunikacji publicznej.

Poziom zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego jest zależny od natężenia ruchu na poszczególnych trasach komunikacyjnych. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależna jest od ilości i rodzaju samochodów oraz rodzaju stosowanego paliwa, jak również od procesów związanych ze zużyciem opon, hamulców a także ścierania nawierzchni dróg. Emisję związaną z ww. procesami zalicza się do tzw. emisji pozaspalinowej. Dodatkowy wpływ na wielkość emisji pyłu PM10 ma tzw. emisja wtórna (z unoszenia) pyłu PM10 z nawierzchni dróg. W Gminie Morzeszczyn największa emisja liniowa występuje w obrębie dróg lokalnych, zlokalizowanych na terenie Gminy, ze względu na duże natężenie ruchu, które jest z kolei główną przyczyną uciążliwości akustycznych.

Pomimo, iż sieć dróg na terenie Gminy jest stale modernizowana i przebudowywana, to jednak ciągły wzrost ruchu samochodowego pociąga za sobą degradację stanu technicznego dróg, a co za tym idzie zwiększenie hałasu komunikacyjnego i wzrost ilości zanieczyszczeń w powietrzu.

W celu redukcji emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych warto kontynuować działania polegające na poprawie stanu technicznego dróg już istniejących (w tym również likwidacja nieutwardzonych poboczy), a także budowy chodników i ścieżek rowerowych. Dodatkowym istotnym elementem przyczyniającym się do zmniejszenia emisji wtórnej z dróg, powinno być utrzymanie ulic w czystości, które korzystnie wpływa na zmniejszenie unosu pyłu z dróg również w okresie bezopadowym.

Rozproszona zabudowa na terenach wiejskich sprawia, że korzystanie z samochodu jest nieuniknione. Mimo wszystko, działania proekologiczne, w tym zakresie, prowadzone na terenie Gminy mogą skupiać się na propagowaniu ekonomicznego podróżowania samochodem (zorganizowanie dojazdów przy maksymalnym wykorzystaniu liczby miejsc w pojeździe, co zmniejsza koszty podróży i jednocześnie ogranicza emisję zanieczyszczeń na skutek mniejszej ilości spalonego paliwa) lub jeśli to tylko możliwe, zastąpienie go pojazdami mniej emisyjnymi lub rowerem, co wpływa nie tylko na środowisko, ale i stan zdrowia mieszkańców. Połączenia lokalne komunikacją autobusową na terenie Gminy również przyczyniają się do zmniejszenia zanieczyszczeń.

2.3.7. Sieć gazowa

Na terenie Gminy Morzeszczyn nie zlokalizowano dystrybucyjnego gazociągu wysokiego ciśnienia, który mógłby stanowić źródło zasilania w gaz ziemny przedmiotowej jednostki samorządu terytorialnego.

W związku z faktem, że obecnie Gmina nie jest zgazyfikowana, mieszkańcy korzystają przede wszystkim z węgla, oleju opałowego oraz drewna. Z uwagi na powyższe analogiczna sytuacja występuje w zakresie ogrzewania domów jednorodzinnych i gospodarstw rolnych. Zupełnie inna sytuacja ma natomiast miejsce w zakresie zaopatrzenia odbiorców gazu propan – butan dla potrzeb bytowych związanych z energią potrzebną dla celów przygotowywania posiłków. W tym przypadku, głównie z uwagi na brak na terenie Gminy sieci gazowej, występuje w zamian dystrybucja gazu propan – butan w butlach 11 kg, realizowana przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą.

2.3.8. Energia ciepła

Gospodarka ciepła na terenie Gminy Morzeszczyn ma zdecentralizowany charakter. W zabudowie jednorodzinnej, w części zabudowy wielorodzinnej i w budynkach użyteczności publicznej istnieją indywidualne systemy grzewcze (źródła na paliwa stałe i płynne). Część

budynków wielorodzinnych (w miejscowości Majewo) zaopatrywana jest w ciepło przez kotłownię osiedlową – miałową. Do momentu ewentualnej gazyfikacji przewodowej modernizacja kotłowni węglowych oparta będzie o gaz płynny lub olej opałowy.

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gmina Morzeszczyn
Budownictwo jednorodzinne zasadniczo ogrzewane jest paleniskami piecowymi lub z indywidualnych kotłowni, a źródło ciepła stanowią głównie paliwa stałe tj. węgiel, koks itd. W przyszłej perspektywie nie przewidziano utworzenia na terenie Gminy systemów ciepłowniczych. Rozwój energetyki cieplnej opierać się będzie w dalszym ciągu na bazie lokalnych, indywidualnych urządzeń grzewczych. Istotne zmiany jakościowe powinny uwzględniać stopniowe odchodzenie od paliw stałych na rzecz paliw czystych dla środowiska, takich jak paliwa płynne, gazowe i energia elektryczna oraz termomodernizację budynków w celu ograniczenia strat ciepła i poprawy efektywności energetycznej.

2.3.9. Energia elektryczna

Cały obszar Gminy jest zelektryfikowany. Od Głównych Punktów Zasilania energia elektryczna rozprowadzana jest liniami napowietrznymi średniego napięcia do poszczególnych miejscowości. Następnie liniami energetycznymi niskiego napięcia jest doprowadzona do poszczególnych gospodarstw domowych.

Podmiotem zaopatrującym Gminę Morzeszczyn w energię elektryczną jest:

ENERGA-OPERATOR SA
ul. Marynarki Polskiej 130
80-557 Gdańsk

Za oświetlenie uliczne odpowiada natomiast:

ENERGA Oświetlenie Sp. Z o. o.
81-855 Sopot
Rzemieśnicza 17/19

Przez teren Gminy przebiegają linie energetyczne wysokiego napięcia 110 i 220 kV oraz linie średnich i niskich napięć. Główny punkt zasilania zlokalizowany jest w miejscowości Majewo.

Tabela 12. Charakterystyka sieci elektroenergetycznej i oświetlenia na terenie Gminy Morzeszczyn

Wyszczególnienie	Długość linii/iłość	Jednostka miary
Linie kablowe	3,257	km
Linie napowietrzne, w tym:	10,955	km
linie napowietrzne wydzielone	0,315	km
linie napowietrzne wspólne	10,64	km
Punkty świetlne (oprawy sodowe),	322	szt.

w tym:		
Lampy o mocy 70W	291	szt.
Lampy o mocy 100W	30	szt.
Lampy o mocy 150W	1	szt.
Latarnie, w tym:	322	szt.
Latarnie – słupy stalowe parkowe	73	szt.
Latarnie – słupy ŻN – sieć wspólna	243	szt.
Latarnie – słupy ŻN – sieć wydzielona	6	szt.
Wysięgniki	249	szt.
Tablice oświetleniowe, w tym:	21	szt.
w stacjach	1	szt.
w szafkach	20	szt.

Źródło: Dane UG Morzeszczyn

Zgodnie z danymi zaprezentowanymi powyżej, łączna długość sieci na terenie Gminy wynosi 3,257 km.

2.3.10. Odnawialne źródła energii

Możliwość eksploatacji ekologicznych źródeł energii jest szansą dla regionu na zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego i stwarza możliwość poprawy zaopatrzenia w energię terenów o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Powstawanie w województwie nowych inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii (OZE) może przyczynić się również do redukcji emisji CO₂ oraz wpłynąć na oszczędność energii i zwiększenie efektywności energetycznej.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. moc zainstalowana w OZE151 na terenie województwa pomorskiego wynosiła 482,334 MW, w tym:

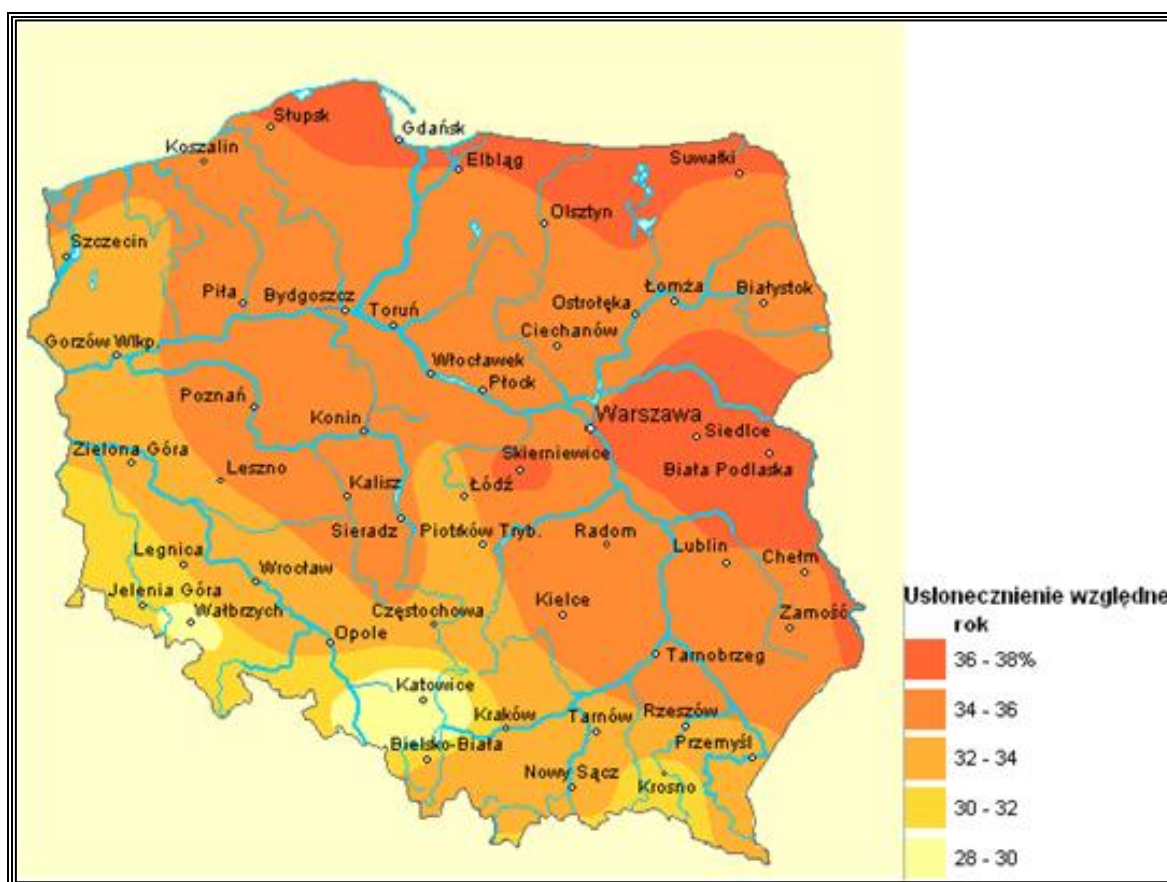
- elektrownie wiatrowe – 425,91 MW, (10,8% mocy zainstalowanej na terenie kraju);
- elektrownie wodne – 33,751 MW, (3,4% mocy zainstalowanej na terenie kraju);
- elektrownie na biomasę stałą – 0,95 MW, (36,4% mocy zainstalowanej na terenie kraju);
- elektrownie biogazowe – 19,998 MW (10,4% mocy zainstalowanej na terenie kraju);
- elektrownie słoneczne – 1,725 MW (6,4% mocy zainstalowanej na terenie kraju).

Źródło: Założenia przestrzenne rozwoju odnawialnych źródeł energii w województwie pomorskim, 2015

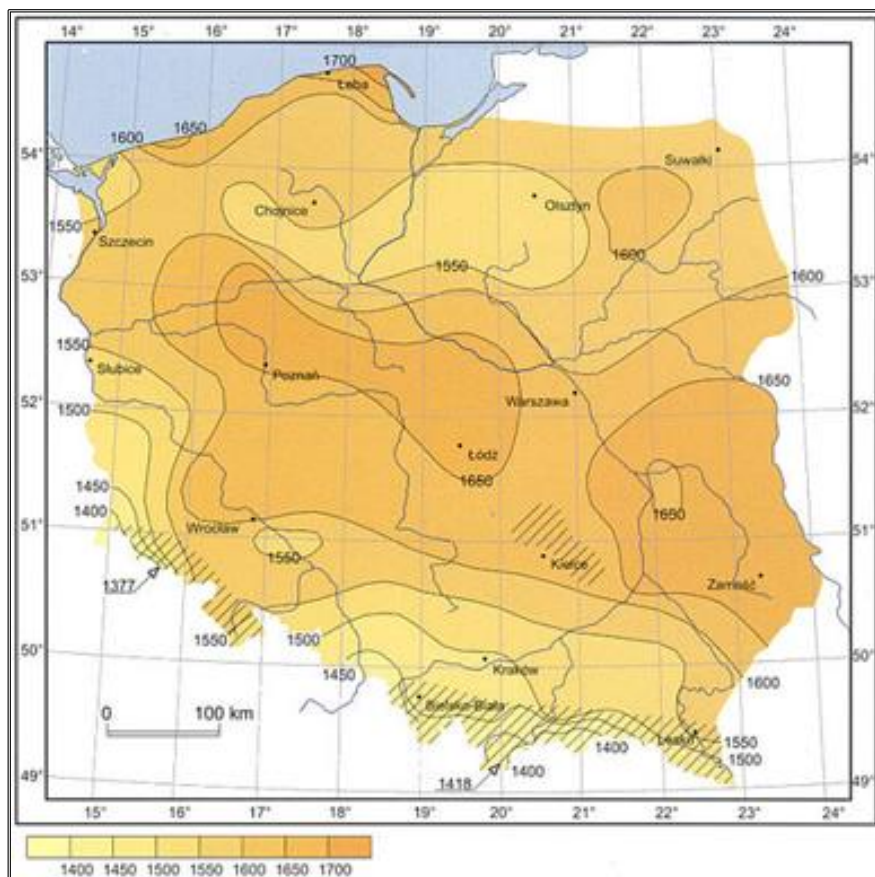
a) Energia słoneczna

W całym województwie pomorskim istnieją bardzo dobre warunki do wykorzystywania energii słonecznej jako odnawialnego źródła energii. Potencjał wykorzystania energii promieniowania słonecznego na terenie Gminy Morzeszczyn również kształtuje się na bardzo wysokim poziomie. Analizowana jednostka samorządu terytorialnego położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie względne w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) waha się w granicach 34-36% i należy do jednego z najwyższych w Polsce. Roczna liczba godzin czasu promieniowania słonecznego wynosi około 1600.

Rysunek 3. Usłonecznienie względne na terenie Polski



Źródło: <http://maps.igipz.pan.pl/atlas/>

Rysunek 4. Liczba godzin promieniowania słonecznego w Polsce

Źródło: Lorenc H. (2005) Atlas klimatu Polski, IMGW

Planując inwestycje w technologii energii słonecznej należy pamiętać, że nasłonecznienie podlega wahaniom w zależności od pory dnia i roku, a w naszej strefie klimatycznej pogoda dodatkowo bywa kapryśna, co wpływa na zmienną ilość dni słonecznych w roku. Główną barierą ograniczającą stosowanie instalacji solarnych w Polsce jest także dość wysoki koszt realizacji przedsięwzięcia. Coraz wyższa jest jednak dostępność preferencyjnych źródeł finansowania tego typu proekologicznych inwestycji, co przyczynia się do ich popularyzacji i powszechniejszego zastosowania, także w budownictwie indywidualnym.

Z zebranych przez Instytut Energetyki Odnawialnej (IEO) danych wynika, że na koniec 2013 roku, w Polsce łącznie zainstalowanych i użytkowanych było 1,48 mln m² kolektorów słonecznych, w tym ok. 33,9 tys. m² na terenie województwa pomorskiego. W powiecie tczewskim, na terenie którego znajduje się Gmina Morzeszczyn odnotowano zaledwie 10 instalacji o łącznej powierzchni 41,9 m².

Źródło: Założenia przestrzenne rozwoju odnawialnych źródeł energii w województwie pomorskim, 2015

Zgodnie z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji, na terenie Gminy Morzeszczyn nie funkcjonują instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Należy jednak zaznaczyć, że znaczna część mieszkańców Gminy odmówiła udziału w inwentaryzacji, a Urząd Gminy nie dysponuje danymi o ich ewentualnej ilości i lokalizacji.

b) Energia wiatrowa

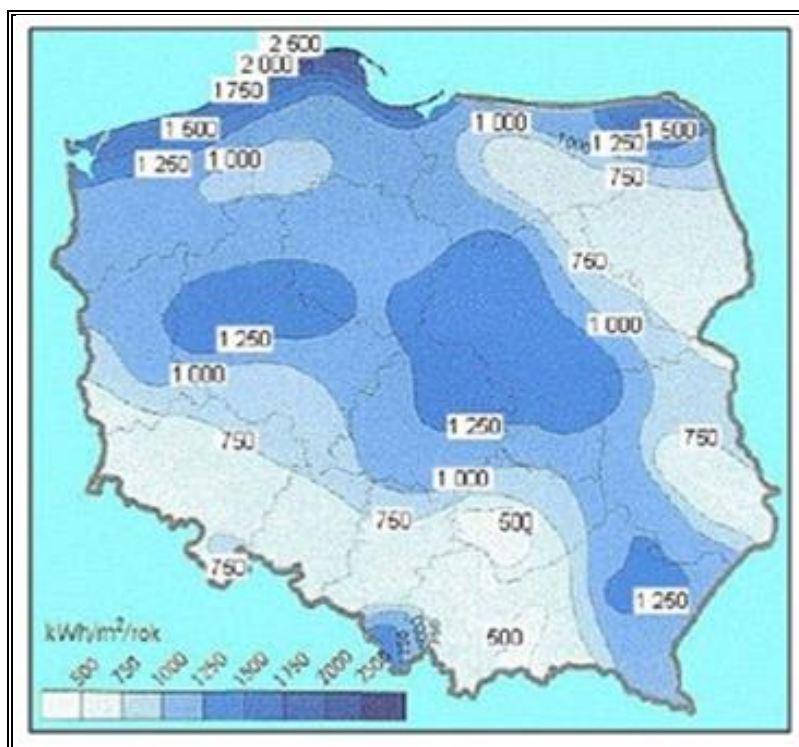
Zgodnie z raportem Urzędu Regulacji Energetyki (URE), wg stanu na koniec czerwca 2014 roku, województwo pomorskie posiada 40 instalacji wiatrowych o łącznej mocy 495,8 MW. Pod względem mocy farm wiatrowych w Polsce, województwo pomorskie plasuje się na drugim miejscu, za województwem zachodniopomorskim (1154,2 MW). Najwięcej turbin wiatrowych zlokalizowanych jest w województwie łódzkim (237), a łączna moc wynosi 315,8 MW.

Źródło: Energetyka wiatrowa w Polsce 2015

Największe możliwości produkcji energii elektrycznej pochodzącej z wiatru w Polsce przypadają na okres jesienno - zimowy, kiedy to prędkości wiatru są najwyższe. Zaistniała sytuacja jest bardzo dobra, ze względu na fakt, że maksymalne sezonowe zasoby energii wiatru pokrywają się z największym zapotrzebowaniem na energię w okresie grzewczym. Warunki do wykorzystania energii wiatrowej na terenie całego województwa pomorskiego są bardzo korzystne.

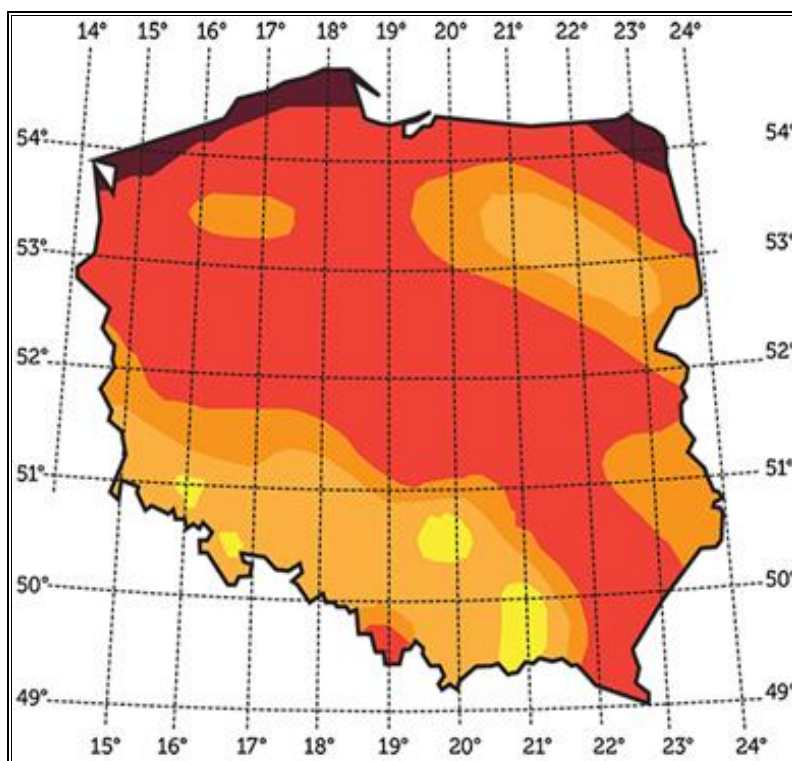
Rysunek 5 przedstawia mezoskalową mapę wiatrów z izoliniami rocznej podaży surowej energii wiatru, niesionej przez strugę wiatru o powierzchni przekroju 1 m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu (30 m n.p.g). Z analizy mapy wynika, że Gmina Morzeszczyn znajduje się w strefie korzystnych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, bowiem na jej terenie energia wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wynosi ok. 1250 kWh/m²/rok.

Rysunek 5. Energia wiatru w kWh/m² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu



Źródło: Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Rysunek 6. Strefy energetyczne wiatru w Polsce



Nr i nazwa strefy	Energia wiatru na wys. 10m	Energia wiatru na wys. 30m
I - bardzo korzystna	>1000	>1500
II - korzystna	750 - 1000	1000 - 1500
III - dość korzystna	500 - 750	750 - 1000
IV - niekorzystna	250 - 500	500 - 750
V - wybitnie niekorzystna	< 250	< 500
VI - szczytowe partie gór	tereny wyłączone	tereny wyłączone

Źródło: <http://www.oze.otwartaszkola.edu.pl/>

Pomimo korzystnych warunków do rozwoju energetyki wiatrowej w chwili obecnej na terenie Gminy Morzeszczyn nie zlokalizowano farm wiatrowych. Pojedyncze jednostki na tym terenie zgłaszają jednak chęć realizacji takiej inwestycji. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Morzeszczyn planowane jest powstanie elektrowni wiatrowych, na lokalizację których przeznaczają się obszar o łącznej powierzchni ok. 630 ha, co stanowi ok. 6,9% powierzchni całego obszaru Gminy.

c) Energia wodna

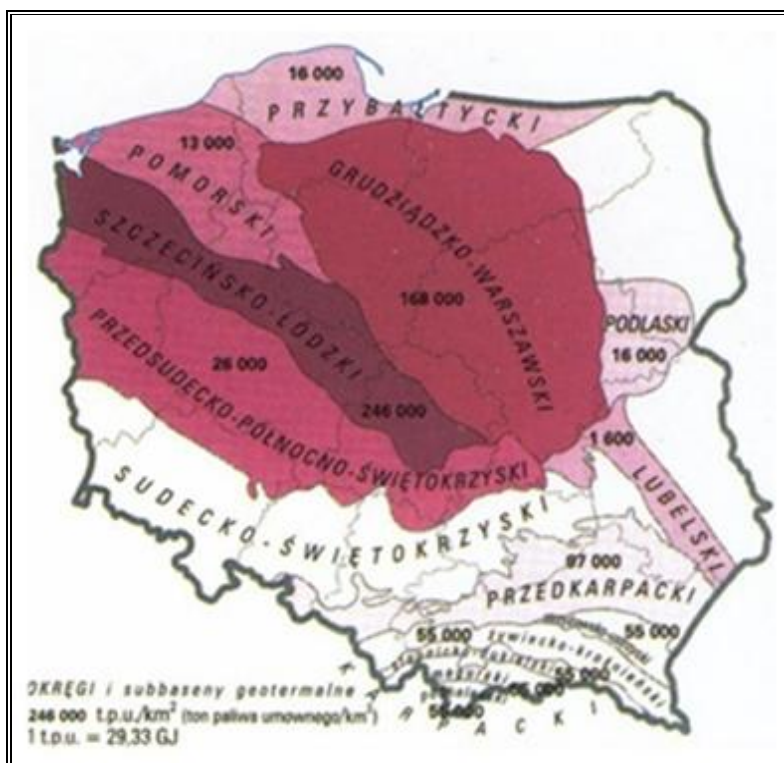
Budowa wielkich elektrowni wodnych związana jest z dużymi nakładami finansowymi. W przyszłości, w przypadku energetyki wodnej należy spodziewać się rozwoju małych elektrowni wodnych. Charakteryzują się one stosunkowo niskimi nakładami inwestycyjnymi oraz relatywnie krótkim okresem zwrotu nakładów i zaletami ekologicznymi.

Na terenie Gminy Morzeszczyn w chwili obecnej nie funkcjonują elektrownie wodne, jednak występują dogodne warunki do stworzenia małych elektrowni wodnych. Przez teren Gminy przepływają dwie rzeki: Wierzyca, stanowiąca północno-wschodnią granicę Gminy oraz rzeka Janka, będąca prawobrzeżnym dopływem Wierzycy. Elektrownie wodne, w tym małe elektrownie znajdują się w gminach sąsiednich, tj. w gminie Gniew (EW Brodzkie Młyny, MEW Mała Karczma) oraz w gminie Pelplin (EW Pelplin, EW Stocki Młyn).

d) Energia geotermalna

Zaletą wykorzystywania energii geotermalnej w Polsce m.in. dla celów grzewczych jest jej konkurencyjność pod względem ekologicznym i ekonomicznym w stosunku do pozostałych źródeł energii. Gmina Morzeszczyn znajduje się na obszarze Grudziądzko – Warszawskiego okręgu geotermalnego, na którym istnieją możliwości do korzystania z użytkowych wód geotermalnych.

Rysunek 7. Potencjał energii geotermalnej z uwzględnieniem okręgów i subbasenów



Źródło: Roman Ney i Julian Sokołowski, 1992. Instytut Gospodarki Surowcami · Mineralnymi i Energią Polska Akademia Nauk, Kraków

Energia geotermalna polega na wykorzystywaniu energii cieplnej pochodzącej z ziemi. Uzyskuje się ją poprzez wykonywanie odwiertów w miejscach, gdzie występują naturalnie gorące wody podziemne. Podstawowe zasoby wód geotermalnych w obszarze województwa pomorskiego zakumulowane są w wodach zbiorników: górnourajskiego, środkowourajskiego, górnotriasowego i dolnotriasowego.

Oszacowany potencjał teoretyczny zasobów energii geotermalnej na obszarze województwa wynosi 634×10^{10} GJ, co odpowiada $21,86 \times 10^{10}$ tpu. Jest to ogromna ilość energii możliwej do wykorzystania, przy czym należy pamiętać, że zasoby te obejmują całkowitą energię zgromadzoną w skorupie ziemskiej na danym obszarze i nie uwzględniają technicznych i ekonomicznych możliwości jej wykorzystania dla celów użytkowych. Dlatego należy traktować je wyłącznie, jako potencjał teoretyczny o znaczeniu poznawczym. W powiecie tczewskim dostępne zasoby energii z wód geotermalnych wynoszą $26,0 \times 10^{10}$ GJ.

Źródło: Założenia przestrzenne rozwoju odnawialnych źródeł energii w województwie pomorskim, 2015

Na terenie Gminy Morzeszczyn, ale także w całym województwie pomorskim, nie występują ośrodki geotermalne, czyli geotermalne zakłady ciepłownicze.

W ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania pompami ciepła, które umożliwiają wykorzystanie ciepła niskotemperaturowego i odpadowego do ogrzewania, wentylacji i przygotowania ciepłej wody użytkowej. Na terenie województwa pomorskiego na koniec 2014 roku użytkowano ok. 420 pomp ciepła o łącznej mocy zainstalowanej 12,5 MW. Dla porównania w powiecie tczewskim, na obszarze którego znajduje się Gmina Morzeszczyn, odnotowano jedynie 5 zainstalowanych pomp ciepła o łącznej mocy 73,8 kW. Pompy ciepła posiadają ogromny potencjał rozwoju, jednak ze względu na wysokie koszty instalacyjne są rzadko montowane, głównie w nowych budynkach.

e) Biomasa

Obecnie ocenia się, że biomasa jest źródłem energii odnawialnej o największym potencjale do wykorzystania w Polsce. Przez biomasę wg Unii Europejskiej rozumiemy "materiały organiczne pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, jak też wszelakie substancje uzyskane z transformacji surowców pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego".

Wyróżniamy następujące rodzaje biomasy:

- drewno odpadowe w leśnictwie i przemyśle drzewnym (trociny, zrębki zieleni miejskiej),
- produkty uboczne i odpadowe rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego, a także gospodarki komunalnej (słoma, ziarno, wyczłoczki roślin oleistych, osad ściekowy, biogaz, gnojowica),
- produkcja, plantacje drzew i traw szybko rosnących, uprawy energetyczne (wierzba energetyczna, miskant chiński, miskant olbrzymi, palczatka Gerarda, proso różgowate, spartina preriowa itd.).

Biomasa jako źródło energii wykorzystywana jest na terenie Gminy Morzeszczyn. Gmina korzysta z biomasy głównie w postaci drewna, pelletów, odpadów drzewnych, słomy. Największe możliwości jeśli chodzi o produkcję biomasy istnieją w uprawie roślin

energetycznych. Obecnie na obszarze Gminy, w miejscowościach Nowa Cerkiew oraz Olsze, na łącznej powierzchni 2 ha występuje uprawa miskanta olbrzymiego.

Barierą w wykorzystywaniu biomasy może być jej mała masa właściwa nieprzetworzonych surowców, co niesie za sobą wysokie koszty transportu od miejsca produkcji (wysokie koszty pozyskiwania jednostki masy) do miejsca wykorzystania (koszty transportu). Problem ten może być rozwiązany poprzez lokalne wykorzystanie biomasy w instalacjach rozproszonych bądź poprzez konwersję (zgazowywanie, pirolizę, karbonizację) na paliwo o lepszych właściwościach transportowo-energetycznych (biogaz, paliwo ciekłe lub stałe).

Na terenie Gminy aktualnie nie funkcjonuje biogazownia, jednak w przyszłości planowana jest jej budowa w miejscowości Morzeszczyn.

2.3.11. Gospodarka odpadami

Aktualny system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje w gminie Morzeszczyn od 1 lipca 2013 roku i wprowadzony został w związku ze zmianami przepisów w tym zakresie. Obecnie odbiorem i transportem odpadów z terenu Gminy Morzeszczyn zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych PUS Spółka z.o.o z Kwidzyna.

Mieszkańcy Gminy Morzeszczyn mogą korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego na terenie sąsiedniej Gminy Pelplin, w miejscowości Ropuchy. W PSZOK-u, przyjmowane są nieodpłatnie od mieszkańców nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Morzeszczyn odpady zbierane selektywnie, takie jak: meble i odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady elektryczne i elektroniczne, odpady niebezpieczne wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych, baterie i akumulatory, oraz popiół. Właściciele nieruchomości są zobowiązani do samodzielnego dostarczenia do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych zebranych w sposób selektywny, z wyłączeniem niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Morzeszczyn nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Zagospodarowaniem odpadów komunalnych zajmuje się ZUOS Sp. z o.o. w Tczewie, zgodnie z zawartą umową i porozumieniem międzygminnym Gminy Morzeszczyn i Miasta Tczewa oraz wytycznymi planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego 2018.

2.3.12. Analiza SWOT

W oparciu o sporządzoną diagnozę stanu wyjściowego, przeprowadzono analizę SWOT Gminy Morzeszczyn, którą przedstawiono w tabeli 13.

Tabela 13. Analiza SWOT Gminy Morzeszczyn

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Przyrost naturalny w analizowanych latach przyjmował wartości dodatnie; • Wzrost powierzchni użytkowej mieszkań; • Wzrost liczby mieszkań w analizowanym okresie; • Wzrost liczby podmiotów gospodarczych; • Dostępność terenów pod inwestycje oraz zabudowę mieszkalną; • Dogodna lokalizacja i rozwinięty transport; • Korzystne położenie Gminy sprzyjające rozwojowi turystyki; • Walory turystyczne – szlaki turystyczne, zabytkowe obiekty architektoniczne, • Walory przyrodnicze – obszary cenne krajobrazowo; • Wody powierzchniowe na terenie Gminy; rzeki; • Dobre zaopatrzenie Gminy w energię elektryczną, w instalacje wodociągową i sanitarną; • Dobrze rozwinięty handel i budownictwo oraz sektor przetwórstwa przemysłowego; • Dobre warunki do lokalizacji OZE. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prognozowany spadek liczby ludności na terenie Gminy; • Saldo migracji przyjmowało niskie wartości; • Ograniczenia budżetowe utrudniające podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia emisji CO₂; • Niewystarczająca wiedza mieszkańców Gminy w zakresie ochrony klimatu; • Niewystarczające zagospodarowanie przestrzeni publicznej i terenów rekreacyjnych • Brak infrastruktury turystycznej • Brak gazociągu, systemu ciepłowniczego na terenie całej Gminy; • Niezadawalający stan infrastruktury drogowej i okołodrogowej • Słabo rozwinięta sieć ścieżek rowerowych; • Niskie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Członkostwo kraju w UE – możliwość ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych; • Realizacja celów polityki kraju, UE i światowej w zakresie ochrony klimatu i gospodarki niskoemisyjnej; • Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii; • Zwiększenie potencjału inwestycyjnego i turystycznego; • Rozbudowa infrastruktury okołodrogowej; • Rozwój technologii sprzyjających ograniczeniu zużycia energii i paliw kopalnych; • Wzrost świadomości społeczeństwa nt. ochrony środowiska; 	<ul style="list-style-type: none"> • Rosnąca konkurencja innych gmin w pozyskiwaniu środków zewnętrznych; • Brak inwestycji oraz pogarszający się stan infrastruktury drogowej, technicznej i społecznej; • Wzrost zużycia energii elektrycznej w skali kraju; • Wzrost wykorzystania samochodów indywidualnych w transporcie osobowym;

- | | |
|---|--|
| <ul style="list-style-type: none"> Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej; | |
|---|--|

Źródło: Opracowanie własne

2.4. Identyfikacja obszarów problemowych

Przeprowadzona bazowa inwentaryzacja emisji na terenie Gminy Morzeszczyn wykazała następujące obszary problemowe, przy których wskazano najbardziej znaczące braki:

1. Budynki użyteczności publicznej:
 - a. Niewystarczający poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej;
 - b. Niewystarczający poziom efektywności energetycznej części budynków.

2. Budynki komunalne, indywidualne, budynki mieszkalne wielorodzinne:
 - a. Niewystarczający poziom świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy;
 - b. Niewystarczający poziom efektywności energetycznej części budynków;
 - c. Niewystarczający poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
 - d. Spalanie w piecach odpadów.

3. Oświetlenie uliczne :
 - a. Niska efektywność energetyczna.
4. Transport:
 1. Zbyt wysoka emisja CO₂ pojazdów.

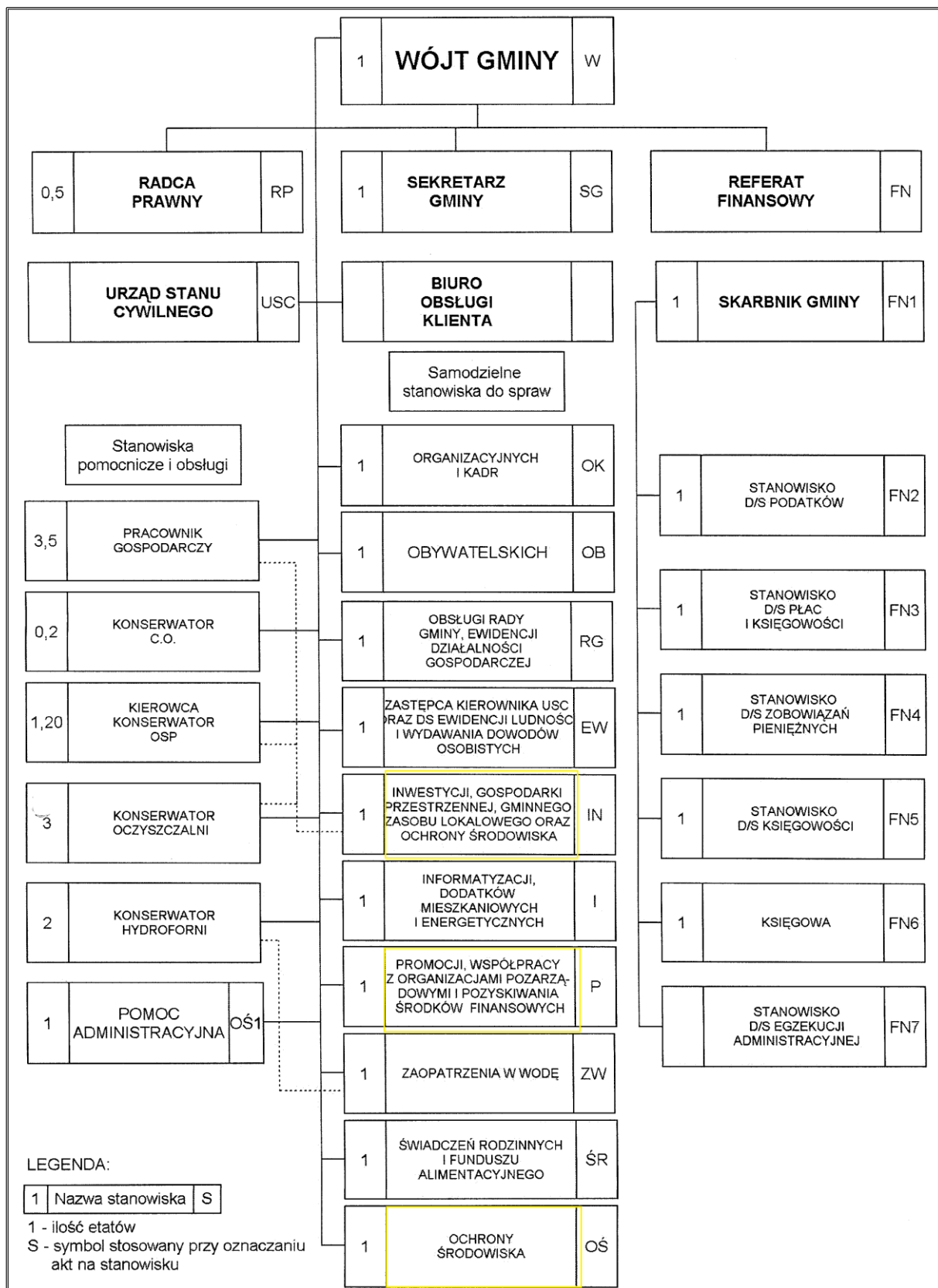
2.5. Aspekty organizacyjne i finansowe

(struktury organizacyjne, zasoby ludzkie, zaangażowane strony, budżet, źródła finansowania inwestycji, środki finansowe na monitoring i ocenę)

2.5.1. Struktury organizacyjne

Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej będzie należała do władz Gminy Morzeszczyn. Zadania wynikające z Planu są przypisane poszczególnym jednostkom podległym władzom Gminy, a także interesariuszom zewnętrznym. Osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie oraz koordynowanie działań określonych w Planie, sprawozdawczość i ocenę, o których mowa w pkt. 2.5.5. i 2.5.6., będą pracownicy Urzędu Gminy Morzeszczyn oraz jednostek organizacyjnych Gminy, posiadający wiedzę i doświadczenie w zakresie zagadnień związanych z ochroną środowiska oraz budownictwem i energetyką. Poszczególne zadania będą wykonywane przez pracowników Urzędu Gminy zgodnie z ich kompetencjami i zakresem obowiązków określonym w Regulaminie organizacyjnym.

Rysunek 8. Struktura organizacyjna Urzędu Gminy w Morzeszczynie



Źródło: Załącznik do Zarządzenia Nr 21/2015 Wójta Gminy Morzeszczyn z dnia 28 maja 2015 roku

Za proces przygotowania i wdrażania, w tym monitorowania Planu odpowiedzialne będzie następujące stanowiska:

- samodzielne stanowisko do spraw ochrony środowiska,
- samodzielne stanowisko do spraw inwestycji, gospodarki przestrzennej, gminnego zasobu lokalowego oraz ochrony środowiska,
- samodzielne stanowisko do spraw promocji, współpracy z organizacjami pozarządowymi i pozyskiwania środków finansowych.

Rolą osób koordynujących zadania przewidziane do realizacji w ramach Planu, będzie zapewnienie wykonania poszczególnych działań zgodnie z przyjętymi założeniami. Ponadto osoby te będą zobowiązane do tego, by cele i kierunki działań, które zostały zdefiniowane jako konieczne do realizacji były:

- uwzględniane w zapisach aktów prawnych przyjmowanych w Gminie,
- uwzględniane w najważniejszych dla Gminy Morzeszczyn dokumentach, w szczególności o charakterze strategicznym, jak również planistycznym,
- uwzględniane w miarę możliwości w wewnętrznych procedurach, regulaminach i innych aktach o charakterze wewnętrznym Urzędu Gminy Morzeszczyn.

2.5.2. Zasoby ludzkie

We wdrażanie postanowień Planu Gospodarki Niskoemisyjnej, zostaną zaangażowani głównie obecni pracownicy Urzędu Gminy Morzeszczyn oraz jednostek podległych, znajdujących się w strukturze organizacyjnej Gminy. Koordynowaniem działań wszystkich wymienionych podmiotów będą zajmowali się pracownicy Urzędu Gminy wyznaczeni przez Wójta Gminy Morzeszczyn.

Osobami, które będą miały najważniejszy wpływ na realizację Planu będą:

1. Wójt Gminy Morzeszczyn,
2. Radni,
3. Kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy.

Ponadto kolejną grupę osób, wywierających największy wpływ na wdrożenie Planu będą pracownicy wykonawczy, podlegli wymienionym powyżej osobom. Pracownicy Urzędu Gminy ze względu na zakres swoich obowiązków i kompetencje, odpowiedzialni za wykonywanie konkretnych projektów inwestycyjnych i nieinwestycyjnych w ramach Planu, będą stanowili grupy robocze wdrażania Planu.

Z analizy aktualnej sytuacji Urzędu Gminy Morzeszczyn wynika, iż obecnie funkcjonująca struktura organizacyjna jest adekwatna do zadań, jakie Gmina realizuje oraz warunków i charakteru prowadzonej przez jednostkę działalności. Biorąc pod uwagę zakres działalności związany z wdrażaniem zagadnień poruszanych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej należy stwierdzić, że w ramach struktury organizacyjnej Urzędu funkcjonuje odpowiednio przygotowany zespół.

W kolejnych latach wdrażania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na terenie Gminy Morzeszczyn, jeżeli zaistnieje taka konieczność, można będzie powołać specjalny zespół do spraw energetyki, który będzie wyłącznie odpowiedzialny za planowanie, organizowanie oraz kontrolowanie realizacji poszczególnych zobowiązań przyjętych w Planie, w szczególności za:

- gromadzenie danych niezbędnych do weryfikacji postępów,
- kontrolowanie stopnia realizacji celów Planu,
- przygotowanie planów działań w perspektywie rocznej i wieloletniej,
- sporządzanie raportów z przeprowadzonych działań,
- prowadzenie działań związanych z realizacją poszczególnych zadań zawartych w Planie – inwestycyjnych i nieinwestycyjnych.

2.5.3. Zaangażowane strony

W realizację projektu zaangażowani zostali wszyscy interesariusze tj. podmioty zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio zaangażowane we wdrażanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn.

Interesariusze Planu to podmioty (osoby, grupy osób, społeczności, instytucje, organizacje), które mogą istotnie wpływać na realizację działań przewidzianych w Planie oraz których potrzeby zostaną zaspokojone dzięki wdrożeniu Planu.

Interesariuszami Gminy Morzeszczyn w zakresie wdrażania Planu są m.in.:

- 1) obecni mieszkańcy Gminy,
- 2) mieszkańcy spoza terenu Gminy odwiedzający Gminę, którzy planują się na jej terenie osiedlić,
- 3) obecni przedsiębiorcy,
- 4) przedsiębiorcy spoza terenu Gminy, którzy mogą rozpocząć swoją działalność na istniejących terenach inwestycyjnych,
- 5) przedsiębiorstwa energetyczne działające na terenie Gminy Morzeszczyn,
- 6) turyści,
- 7) inne podmioty zainteresowane realizacją Planu.

Ponadto, do interesariuszy Planu należą władze Gminy (przede wszystkim Wójta oraz Radę Gminy), komórki organizacyjne Urzędu Gminy, jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, zakłady opieki zdrowotnej, samorządowe instytucje kultury, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe itd.

Zakres uczestnictwa Interesariuszy w tworzeniu PGN

Podstawą opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej było wykonanie inwentaryzacji emisji gazów cieplarnianych z obszaru Gminy. Obejmowała ona budynki publiczne i mieszkalne, transport oraz działalność gospodarczą. Baza inwentaryzacji emisji CO₂ została stworzona na podstawie wyników badania ankietowego przeprowadzanego na terenie Gminy Morzeszczyn.

Uczestnicy Planu Gospodarki Niskoemisyjnej mogą współpracować podczas opracowania Planu w ramach:

- zbierania danych poprzez wypełnianie ankiet.
- zaproponowania przedsięwzięć do ujęcia w PGN.
- udzielenia informacji na temat przewidywanych instalacji OZE w okresie objętym PGN.
- promowania niskiej emisji wśród mieszkańców.

W przeprowadzonej ankietyzacji, oprócz pytań dotyczących zużycia energii elektrycznej oraz paliw opałowych, ankietowanych zapytano również o plany modernizacyjne budynków oraz plany co do instalacji odnawialnych źródeł energii. Informacje te posłużyły do opracowania zadań/działań ujętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej oraz do wyliczenia następujących wskaźników:

- redukcji zużycia energii finalnej w stosunku do przyjętego roku bazowego;
- redukcji emisji CO₂ w stosunku do przyjętego roku bazowego;
- wzrostu udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Jednocześnie należy zauważyć, że nie wszyscy Interesariusze wyrazili chęć udziału w opracowywaniu, a następnie realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. Część mieszkańców Gminy, nie wyraziła zgody na udział w przeprowadzonym badaniu ankietowym wśród mieszkańców domów jednorodzinnych i wielorodzinnych. Z jeszcze większą odmową spotkali się ankieterzy, którzy prowadzili inwentaryzację wśród podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy.

2.5.4. Budżet i źródła finansowania inwestycji

Działania zaplanowane w celu wdrażania i realizowania celów wyznaczonych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn będą finansowane ze środków zewnętrznych, jak i z budżetu Gminy. Składając wniosek o zabezpieczenie środków w budżecie, uwzględniać należy możliwości finansowe Gminy, bądź jednostki, a także możliwość pozyskania środków na dodatkowe dofinansowanie. Środki zewnętrzne na realizację działań będą pozyskiwane głównie poprzez składanie wniosków w konkursach

organizowanych w ramach programów krajowych oraz pozakrajowych – głównie unijnych. Gmina Morzeszczyn będzie natomiast zapewniała środki we własnym zakresie poprzez wpisanie działań o charakterze długoterminowym do wieloletnich planów inwestycyjnych, jak również corocznie w budżecie Gminy i jednostek podległych (w zależności od sytuacji finansowej). Ponadto, istnieje możliwość pozyskiwania środków w formie dotacji i pożyczek o charakterze preferencyjnym.

Źródła finansowania inwestycji mających na celu oszczędność energii można podzielić na 2 grupy tj.:

1. środki własne;
2. środki zewnętrzne, które można uzyskać w następujących najbardziej rozpowszechnionych formach:
 - kredyty komercyjne;
 - kredyty o preferencyjnych finansowych warunkach spłaty;
 - dotacje bezzwrotne;
 - gwarancje.

W ramach corocznego planowania budżetu Gminy i jednostek podległych na kolejny rok, wszystkie jednostki wskazane w Planie jako odpowiedzialne za jego realizację, powinny zabezpieczyć w budżecie środki na realizację odpowiedniej części zadań przewidzianych w Planie i złożyć jednocześnie wnioski o ujęcie ich do corocznej aktualizacji PGN. Pozostałe działania, dla których finansowanie nie zostanie zabezpieczone w budżecie, powinny być brane pod uwagę w ramach pozyskiwania środków z dostępnych funduszy zewnętrznych.

W trakcie wdrażania Planu, środki będzie można pozyskać m.in. ze środków pochodzących z Unii Europejskiej, która wchodzi w okres nowej perspektywy finansowej. Dla Gminy Morzeszczyn oznacza to szansę na pozyskanie dofinansowania na nowe projekty, zarówno inwestycyjne, jak i nieinwestycyjne.

Należy mieć również na uwadze fakt, że tylko niewielka część środków przeznaczonych na zadania dążące do ograniczenia niskiej emisji to środki bezpośrednio obciążające budżet Gminy. Przewidziane działania, z uwagi na stan finansów Gminy w znacznym stopniu opierać się będą na pozyskaniu funduszy zewnętrznych (unijne i krajowe środki na działania na rzecz efektywności energetycznej i ochrony środowiska).

Do zewnętrznych źródeł współfinansowania działań w zakresie gospodarki niskoemisyjnej możemy zaliczyć m.in.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020;
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;

- Program Life (2014-2020)

2.5.5. Środki finansowe na monitoring i ocenę

Realizacja Planu powinna podlegać stałemu monitorowaniu, które będzie pozwalało na możliwość dostosowania działań do zmieniających się okoliczności i osiągniętych rezultatów Planu.

W ramach monitoringu przewidziano następujące działania sprawozdawcze:

- opracowywanie Raportów z działań – raport będzie zawierał informacje o jakościowym wdrażaniu postanowień Planu wraz z analizą istniejącej sytuacji i wskazaniem ewentualnych działań korygujących, bez wyników inwentaryzacji pośredniej.
- opracowywanie Raportu wdrożeniowego zawierającego wyniki inwentaryzacji pośredniej. Raport ten będzie wskazywać ilościowe informacje, takie jak:
 - kontrolna inwentaryzacja emisji (roczne zestawienie),
 - podsumowanie na temat działań realizowanych i ich wpływie na zużycie energii i wielkość emisji CO₂ (m.in. w zakresie oszczędności energii, produkcji energii odnawialnej oraz redukcji emisji CO₂),
 - charakterystykę wdrażania Planu Gospodarki Niskiej Emisji, włącznie ze środkami naprawczymi i zapobiegawczymi, gdy jest to wymagane.

Ocena realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu zachodzących zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania Gminy (administracyjnej, gospodarczej, ekonomicznej, społecznej, ekologicznej i innych istotnych z punktu widzenia Planu).

System monitoringu i oceny realizacji Planu wymaga utworzenia przede wszystkim:

- systemu gromadzenia i selekcjonowania informacji,
- systemu oceny i interpretacji zgromadzonych danych.

System monitoringu będzie zatem zawierać w swej strukturze m.in. realizację następujących działań:

- cykliczne gromadzenie danych liczbowych, jak również innych danych w zakresie wdrażania poszczególnych zadań wyznaczonych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej – rezultatem tych działań powinny być informacje pozwalające na rzetelną analizę i ocenę;
- uporządkowanie zgromadzonych danych, ich zhierarchizowanie oraz przetworzenie w celu zapewnienia najwyższego stopnia użyteczności do analizy – rezultatem tych działań będą opracowane raporty;

- opracowanie zestawień i raportów na temat realizacji konkretnych zadań w zakresie ograniczania niskiej emisji, które zidentyfikowano w Planie;
- analiza komparatystyczna osiągniętych rezultatów w odniesieniu do założeń przyjętych w Planie;
- zidentyfikowanie ryzyk, zaplanowanie i wdrożenie działań korygujących.

Podstawowym elementem systemu monitoringu i oceny jest ustalenie wskaźników, które będą wykorzystywane do monitorowania postępów w zakresie osiągania celów i realizacji zadań określonych w Planie. W rozdziale 4.3. *Wskaźniki monitorowania* niniejszego opracowania przedstawiono przykładowe wskaźniki monitorowania.

Monitoring i ocena będą prowadzone ze środków własnych Gminy. W przypadku pojawienia się możliwości pozyskania dofinansowania, Urząd Gminy Morzeszczyn będzie wnioskował o dofinansowanie działań. Monitoring i ocena będzie prowadzona w ramach zadań realizowanych przez pracowników Urzędu Gminy oraz jednostek podległych w ramach ich podstawowego wynagrodzenia, a w przypadku uzyskania dodatkowego dofinansowania na ten cel, zadania te mogą być zlecone.

2.5.6. Ocena zebranych danych

Monitoring realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej będzie polegał na zbieraniu informacji o postępach w realizacji zadań oraz ich efektach.

Do danych zbieranych na potrzeby monitoringu należą informacje dotyczące realizacji planowanych zadań, w tym: terminy realizacji, jednostki realizujące, postępy prac, koszty poniesione na realizację zadań oraz przede wszystkim rezultaty osiągnięte w wyniku realizacji zadań (wartości wskaźników: redukcji emisji CO₂ i zużycia energii oraz wzrostu wykorzystania OZE) i ocena skuteczności działań (w szczególności w jakim stopniu zrealizowano założone cele).

Zebrane dane pozwolą na ocenę ilościową i jakościową prowadzonych działań.

1. Ocena ilościowa

Jako główne wskaźniki ilościowe decydujące o osiągniętych rezultatach proponuje się przyjęcie następujących wskaźników:

- liczba budynków komunalnych poddanych termomodernizacji;
- liczba budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji;
- liczba budynków mieszkalnych, na których zainstalowano odnawialne źródła energii;
- liczba przeprowadzonych szkoleń;
- liczba przeprowadzonych kampanii.

W celu możliwości pomiaru zaprezentowanych wskaźników wymagane jest zebranie danych od różnych podmiotów, m.in.:

- mieszkańców Gminy,
- zarządców nieruchomości,
- przedsiębiorstw energetycznych,
- firm i instytucji,
- przedsiębiorstw produkcyjnych,
- przedsiębiorstw komunikacyjnych.

Dane powinny być zbierane z częstotliwością, która pozwoli na określenie stanu faktycznego na dzień 31 grudnia danego roku oceny. Zadania w zakresie monitoringu i oceny efektywności podejmowanych działań będą prowadzili pracownicy zatrudnieni w strukturze Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych we współpracy z podmiotami, od których będą pozyskiwane dane do analizy. Na podstawie uzyskanych informacji zostanie sporządzony Raport wdrożeniowy, informujący o stanie wdrażania Planu.

2. Ocena jakościowa

Proponowanym wskaźnikiem oceny o charakterze jakościowym jest przeprowadzanie badania opinii publicznej na reprezentatywnej próbie mieszkańców Gminy Morzeszczyn na temat stanu poprawy efektywności energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz oceny działalności władz Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej. Badania prowadzone będą z częstotliwością co 2 lata, począwszy od roku 2018.

Efektem ewaluacji będzie ocena, czy działania są w rzeczywistości na tyle skuteczne, na ile zakładano i czy nie jest wymagana modyfikacja Planu. Jeżeli działania nie będą przynosiły zakładanych rezultatów konieczna będzie aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. W takim przypadku, Wójt Gminy Morzeszczyn wystąpi do Rady Gminy z wnioskiem o ujęcie w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej nowych działań/zadań, które umożliwią pełną realizację założeń Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Ponadto Gmina Morzeszczyn, działając poprzez Wójta – przystępując co roku do uchwalenia budżetu Gminy na kolejny rok budżetowy, dokona analizy Planu pod kątem możliwości finansowych Gminy i przedłoży Radzie Gminy wnioski o wprowadzenie ewentualnych korekt Planu Gospodarki Niskoemisyjnej – zgodnych z planem finansowym budżetu Gminy.

Wszelkie istotne zmiany w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej (przede wszystkim dotyczące celów strategicznych, celów szczegółowych oraz zadań/działań ujętych w Planie), będą nanoszone w drodze uchwały Rady Gminy. Natomiast przy wprowadzaniu bardzo drobnych zmian, np. pomyłkach nie mających wpływu na ustalenia planu, czy niewielkich korektach inwentaryzacji, zmiany będą wprowadzane na podstawie zarządzenia Wójta Gminy

Morzeszczyn.

2.5.7. Zgodność planu z przepisami prawa w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

Etapy procedury w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są następujące:

- złożenie wniosku do RDOŚ i PWIS o stwierdzenie braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu;
- jeżeli organy stwierdzą konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - złożenie wniosku do RDOŚ i PWIS o ustalenie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
 - opracowanie Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu,
 - przygotowanie wzoru wniosku o zaopiniowanie Prognozy oddziaływania na środowisko,
 - wysłanie projektu dokumentu wraz z Prognozą do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS;
- zapewnienie udziału społeczeństwa – konsultacje społeczne;
- sporządzenie podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- przyjęcie dokumentu Uchwałą Rady Gminy,
- przekazanie przyjętego Uchwałą Rady Gminy dokumentu wraz z podsumowaniem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do RDOŚ oraz PWIS.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn został opracowany przy zachowaniu procedury w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dnia 12.04.2016 roku Wójt Gminy Morzeszczyn wystąpił z wnioskiem do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Ww. organy stwierdziły brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – PPWIS pismem ONS.9022.1.25.2016.WR z dn. 05.05.2016 r. oraz RDOŚ pismem RDOŚ-Gd-WOO.411.33.2016.ASP.1. z dn. 16.05.2016 r.

W trakcie prac nad Planem Gospodarki Niskoemisyjnej zapewniony został udział społeczeństwa w opracowaniu przedmiotowego dokumentu m.in. poprzez udział mieszkańców i podmiotów gospodarczych w inwentaryzacji prowadzonej na terenie Gminy.

3. Wyniki bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla

3.1. Wprowadzenie

Inwentaryzację emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Morzeszczyn przeprowadzono zgodnie z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów, zawartymi w poradniku: „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii [SEAP]?”.

Zgodnie z niniejszym poradnikiem planowane kierunki i cele rozwoju Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej muszą być określone w stosunku do sytuacji wyjściowej z roku bazowego. Zalecanym rokiem bazowym jest 1990 r., natomiast dopuszcza się wybór innego roku, dla którego gmina dysponuje pełnym zestawem wiarygodnych danych do określenia emisji.

W związku z powyższym, jako podstawę do opracowania działań w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn przyjęto:

- wyniki inwentaryzacji emisji z roku 2010 – jest to inwentaryzacja bazowa, tzw. BEI na podstawie, której określono docelowy poziom emisji w roku 2020;
- wyniki inwentaryzacji emisji z roku 2014 – jako inwentaryzacja kontrolna, tzw. MEI – ta inwentaryzacja umożliwi określenie obecnego celu redukcji wyrażonego w tonach emisji CO₂ oraz sporządzenie prognozy emisji CO₂.

Inwentaryzacja emisji obejmuje swoim zakresem wielkość wszystkich emisji dwutlenku węgla z obszaru Gminy Morzeszczyn, która została określona na podstawie końcowego zużycia energii przez poszczególnych odbiorców na jej terenie.

Kalkulacje emisji CO₂, sporządzono zgodnie z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów, zawartymi w poradniku: „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii [SEAP]?”.

Wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji pozwalają na identyfikację głównych antropogenicznych źródeł emisji gazów cieplarnianych (CO₂) oraz w konsekwencji pozwalają na określenie odpowiednich kierunków działań i priorytetów, dążących do redukcji zinwentaryzowanych uprzednio emisji.

Przedmiotowa inwentaryzacja uwzględnia następujące emisje wynikające ze zużycia energii:

- emisje bezpośrednie wynikające ze spalania paliw opałowych – budynki, urządzenia i wyposażenie,
- emisje bezpośrednie wynikające ze spalania paliw silnikowych – transport,
- emisje (pośrednie) wynikające z procesu wytwarzania energii elektrycznej, ciepła, chłodu.

3.2. Metodyka opracowania bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla

Wielkość emisji gazów cieplarnianych oszacowano przyjmując następujące założenia:

1. Zasięg terytorialny inwentaryzacji – Inwentaryzacja obejmuje obszar w granicach administracyjnych Gminy Morzeszczyn. Do obliczenia emisji przyjęto zużycie energii finalnej również w obrębie granic niniejszej Gminy.

2. Zakres inwentaryzacji:

W przeprowadzonej inwentaryzacji uwzględniono dane z zakresu:

- zużycia energii elektrycznej,
- zużycia paliw kopalnych (m.in. węgiel kamienny, gaz ziemny i olej opałowy),
- zużycia paliw przeznaczonych do transportu,
- zużycia biomasy i energii ze źródeł odnawialnych,
- planowanych przedsięwzięć w zakresie termomodernizacji obiektów, wykorzystania odnawialnych źródeł energii itp.

3. Wskaźniki emisji

Do wyliczeń wykorzystano wskaźniki emisji zgodnie z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów, zawartymi w poradniku: „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii [SEAP]?”.

Ponadto dla energii elektrycznej przyjęto wskaźniki emisji: 0,982 Mg CO₂/MWh dla roku 2010 i 2014 podany przez KOBIZE. Nie zdecydowano się przyjąć europejskiego wskaźnika emisji (zalecanego w wytycznych Porozumienia Burmistrzów, zawartymi w poradniku: „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii [SEAP]?”), ze względu na ograniczony charakter importu energii elektrycznej do polskiego systemu energetycznego, co wpłynęłoby na znaczące zafałszowanie wielkości emisji z obszaru Gminy.

4. Metodyka obliczeń

Do obliczeń wykorzystano poniższy podstawowy wzór obliczeniowy:

$$E_{CO_2} = C \times EF$$

gdzie:

E_{CO₂} – wielkość emisji CO₂ [Mg]

C – zużycie energii (elektrycznej, ciepła, paliwa) [MWh]

EF – wskaźnik emisji CO₂ [MgCO₂/MWh]

Obliczenia wielkości emisji zostały wykonane za pomocą programu własnego WESTMOR CONSULTING opartego na prostym w użyciu arkuszu kalkulacyjnym Excel, który przelicza

dane wejściowe (ilość zużytych paliw, energii lub zużytej energii cieplnej na wielkość emisji gazów cieplarnianych za pomocą wskaźników emisji).

5. Źródła danych:

Dane o zużyciu nośników energii pozyskane zostały z:

1. Materiałów udostępnionych przez Urząd Gminy Morzeszczyn.
2. Danych pozyskanych w formie ankietyzacji od:
 - Mieszkańców domów jednorodzinnych – ankietyzacja bezpośrednia przeprowadzana przez ankietera – w badaniu wzięło udział 213 właścicieli budynków;
 - Mieszkańców domów wielorodzinnych – ankietyzacja wysłana pocztą elektroniczną;
 - Instytucji / organizacji użyteczności publicznej – ankietyzacja wysłana pocztą elektroniczną;
 - Jednostek kultury religijnej – ankietyzacja wysłana pocztą elektroniczną;
 - Przedsiębiorców (poza UE ETS) oraz jednostek komunalnych – ankietyzacja wysłana pocztą elektroniczną;
3. Danych szacunkowych transportu
4. Danych statystycznych GUS.

3.3. Zestawione wyniki bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla według szablonu Porozumienia Burmistrzów zawartego w poradniku: „Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii [SEAP]?”.

Tabela 14. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2010 – bazowa inwentaryzacja emisji (BEI) – końcowe zużycie energii

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]															Razem	
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód ¹⁾	Paliwa kopalne								Energia odnawialna						
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna cieplna	Geotermiczna		
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ:																	
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	421,49	0,00	0,00	0,00	224,00	0,00	0,00	0,00	0,00	288,85	0,00	0,00	0,00	7,99	0,00	0,00	942,33
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	4 543,81	0,00	0,00	0,00	84,94	0,00	0,00	0,00	0,00	144,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 772,91
Budynki mieszkalne	3 237,71	0,00	0,00	96,24	32,20	0,00	0,00	271,79	9 625,66	0,00	0,00	0,00	26 130,85	0,00	0,00	0,00	39 394,45
Komunalne oświetlenie publiczne	103,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	103,02
Przemysł (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE — ETS)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	8 306,02	0,00	0,00	96,24	341,14	0,00	0,00	271,79	10 058,67	0,00	0,00	0,00	26 138,84	0,00	0,00	0,00	45 212,71
TRANSPORT:																	
Tabor gminny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	133,67	1,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	135,30
Transport publiczny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport prywatny i komercyjny	0,00	0,00	0,00	2 681,24	0,00	14 225,28	5 124,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 031,36
Transport razem	0,00	0,00	0,00	2 681,24	0,00	14 358,94	5 126,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 166,66
Razem	8 306,02	0,00	0,00	2 777,49	341,14	14 358,94	5 126,48	271,79	10 058,67	0,00	0,00	0,00	26 138,84	0,00	0,00	0,00	67 379,37

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2010

Tabela 15. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2010 – bazowa inwentaryzacja emisji (BEI) – emisje CO₂

Kategoria	Emisje CO ₂ [t]															Razem
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód ³⁾	Paliwa kopalne								Energia odnawialna					
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna	
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ:																
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	413,90	0,00	0,00	0,00	62,50	0,00	0,00	0,00	99,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	576,34
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	4 462,02	0,00	0,00	0,00	23,70	0,00	0,00	0,00	49,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 535,60
Budynki mieszkalne	3 179,43	0,00	0,00	21,85	8,98	0,00	0,00	98,93	3 330,48	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 639,67
Komunalne oświetlenie publiczne	101,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,16
Przemysł (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE — ETS)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	8 156,52	0,00	0,00	21,85	95,18	0,00	0,00	98,93	3 480,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 852,77
TRANSPORT:																
Tabor gminny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	131,26	1,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	132,87
Transport publiczny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport prywatny i komercyjny	0,00	0,00	0,00	2 632,98	0,00	13 969,22	5 032,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21 634,79
Transport razem	0,00	0,00	0,00	608,64	0,00	3 833,84	1 276,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 718,97
Razem	8 156,52	0,00	0,00	630,49	95,18	3 833,84	1 276,49	98,93	3 480,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 571,74

Założenia:

 1) Dla energii elektrycznej przyjęto wskaźniki emisji: 0,982 Mg CO₂/MWh dla roku 2010 podany przez KOBIZE;

- 2) Dla pozostałych nośników energii (oprócz energii elektrycznej) za odnośny współczynnik emisji CO₂ w [t/MWh] przyjęto wskaźniki emisji CO₂ podane w poradniku pn. "P O R A D N I K Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)?" Porozumienie Burmistrzów dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym;
- 3) Dane dotyczące zużycia energii dla budynków mieszkalnych, ze względu na małą liczbę wypełnionych ankiet zostały wyliczone w następujący sposób:
- 1) Na podstawie zinventaryzowanych budynków mieszkalnych wyliczono średnie jednostkowe zużycie energii elektrycznej oraz paliw na cele grzewcze,
 - 2) Przemnożono liczbę brakujących budynków mieszkalnych (jednorodzinnych oraz wielorodzinnych) przez jednostkowe zużycie energii dla jednego domu
 - 3) Wartość zużytej energii oraz paliw na cele grzewcze dla roku bazowego otrzymano poprzez zsumowanie wartości zinventaryzowanej oraz wartości doszacowane
- 4) Na terenie Gminy Morzeszczyn nie funkcjonuje sieć ciepłownicza. Właściciele nieruchomości zaopatrują się w ciepło z lokalnych kotłowni.

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2010

Tabela 16. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2014 – kontrolna inwentaryzacja emisji (MEI) – końcowe zużycie energii

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]															Razem	
	Energia elektryczna ¹⁾	Ciepło/ chłód	Paliwa kopalne								Energia odnawialna						
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opalowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna		
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ:																	
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	458,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	643,42	0,00	0,00	0,00	150,48	0,00	0,00	1 252,36
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	4 543,81	0,00	0,00	0,00	43,01	0,00	0,00	0,00	0,00	202,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 789,27
Budynki mieszkalne	3 241,43	0,00	0,00	77,00	25,76	0,00	0,00	0,00	217,45	8 061,13	0,00	0,00	0,00	20 981,27	0,00	0,00	32 604,06
Komunalne oświetlenie publiczne	103,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	103,02
Przemysł (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE — ETS)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	8 346,71	0,00	0,00	77,00	68,77	0,00	0,00	0,00	217,45	8 907,01	0,00	0,00	0,00	21 131,76	0,00	0,00	38 748,71
TRANSPORT:																	
Tabor gminny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	133,67	1,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	135,30
Transport publiczny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport prywatny i komercyjny	0,00	0,00	0,00	2 792,90	0,00	13 204,92	4 336,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 334,24
Transport razem	0,00	0,00	0,00	2 792,90	0,00	13 338,59	4 338,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 469,55
Razem	8 346,71	0,00	0,00	2 869,90	68,77	13 338,59	4 338,06	217,45	8 907,01	0,00	0,00	0,00	0,00	21 131,76	0,00	0,00	59 218,26

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2014

Tabela 17. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2014 – kontrolna inwentaryzacja emisji (MEI) – emisje CO₂

Kategoria	Emisje CO ₂ [t]															Razem	
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód ³⁾	Paliwa kopalne								Energia odnawialna						
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna		
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ:																	
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	450,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	222,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	672,83
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	4 462,02	0,00	0,00	0,00	12,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 544,07
Budynki mieszkalne	3 183,09	0,00	0,00	17,48	7,19	0,00	0,00	0,00	79,15	2 789,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 076,06
Komunalne oświetlenie publiczne	101,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,16
Przemysł (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE — ETS)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	8 196,47	0,00	0,00	17,48	19,19	0,00	0,00	0,00	79,15	3 081,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 394,12
TRANSPORT:																	
Tabor gminny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	131,26	1,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	132,87
Transport publiczny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport prywatny i komercyjny	0,00	0,00	0,00	2 742,62	0,00	12 967,24	4 258,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19 968,22
Transport razem	0,00	0,00	0,00	633,99	0,00	3 561,40	1 080,18	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 275,57
Razem	8 196,47	0,00	0,00	651,47	19,19	3 561,40	1 080,18	79,15	3 081,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 669,69

Założenia:

 1) Dla energii elektrycznej przyjęto wskaźniki emisji: 0,982 Mg CO₂/MWh dla roku 2014 podany przez KOBIZE;

- 2) Dla pozostałych nośników energii (oprócz energii elektrycznej) za odnośny współczynnik emisji CO₂ w [t/MWh] przyjęto wskaźniki emisji CO₂ podane w poradniku pn. "P O R A D N I K Jak opracować plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP)?" Porozumienie Burmistrzów dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym;
- 3) Dane dotyczące zużycia energii dla budynków mieszkalnych, ze względu na małą liczbę wypełnionych ankiet zostały wyliczone w następujący sposób:
- 1) Na podstawie zinventaryzowanych budynków mieszkalnych wyliczono średnie jednostkowe zużycie energii elektrycznej oraz paliw na cele grzewcze,
 - 2) Przemnożono liczbę brakujących budynków mieszkalnych (jednorodzinnych oraz wielorodzinnych) przez jednostkowe zużycie energii dla jednego domu
 - 3) Wartość zużytej energii oraz paliw na cele grzewcze dla roku bazowego otrzymano poprzez zsumowanie wartości zinventaryzowanej oraz wartości doszacowane
- 4) Na terenie Gminy Morzeszczyn nie funkcjonuje sieć ciepłownicza. Właściciele nieruchomości zaopatrują się w ciepło z lokalnych kotłowni.

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2014

W poniższej tabeli przedstawiono podsumowanie wyników inwentaryzacji emisji na terenie Gminy Morzeszczyn za lata 2010 i 2014.

Tabela 18. Podsumowanie wyników inwentaryzacji emisji na terenie Gminy Morzeszczyn za lata 2010 i 2014 – CO₂

Wyszczególnienie	INWENTARYZACJE EMISJI [Mg CO ₂]		
	BEI	MEI	Zmiana %
	2010	2014	2010/2014
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	576,34	672,83	16,74%
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	4 535,60	4 544,07	0,19%
Budynki mieszkalne	6 639,67	6 076,06	-8,49%
Komunalne oświetlenie publiczne	101,16	101,16	0,00%
Przemysł (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE — ETS)	0,00	0,00	-
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	11 852,77	11 394,12	-3,87%
Transport RAZEM	5 718,97	5 275,57	-7,75%
RAZEM	17 571,74	16 669,69	-5,13%

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2010 i 2014

Zgodnie z danymi przedstawionymi w powyższej tabeli, emisja dwutlenku węgla w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2010 spadła o 5,13%. Największy spadek odnotowano w przypadku budynków mieszkalnych – 8,49%.

3.4. Omówienie wyników bazowej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla

W poniższych podrozdziałach w sposób syntetyczny podsumowano wyniki inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Morzeszczyn przeprowadzonej dla roku 2010 (BEI) i roku 2014 (MEI).

3.4.1. Podsumowanie inwentaryzacji bazowej BEI

Dla potrzeb inwentaryzacji bazowej emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Morzeszczyn za rok bazowy przyjęto rok 2010.

O wybraniu niniejszego roku jako roku bazowego zdecydowały następujące elementy:

1. Brak danych u ankietowanych za lata wcześniejsze niż rok 2010 – w przeprowadzonej ankietyzacji na terenie Gminy Morzeszczyn poproszono

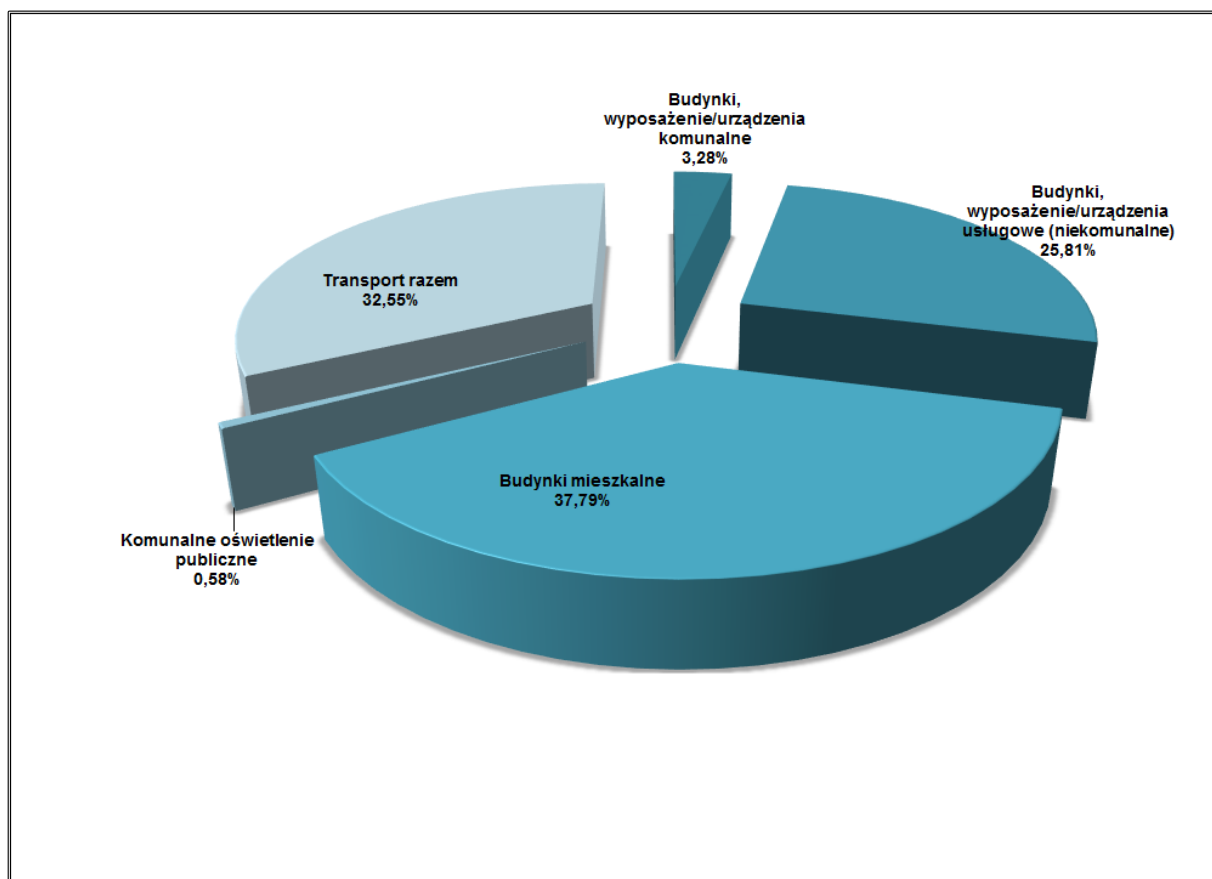
ankietowanych również o dane dot. rodzaju i zużycia energii cieplnej oraz zużycia energii elektrycznej za rok 2005. Sporadycznie ankietowani pamiętali lub posiadali dokumenty z danymi za rok 2005, co w konsekwencji wykluczyło rok 2005 jako potencjalny rok bazowy – brak realnych danych za te lata.

2. Duże prawdopodobieństwo posiadania kompletnych danych przez ankietowanych z roku 2010.
3. Dysponowanie przez Gminę Morzeszczyn kompletem informacji pozwalającym oszacować wielkość emisji dla roku 2010.

Sumaryczna zinwentaryzowana wielkość emisji CO₂ dla roku 2010 wynosi **17 571,74 MgCO₂**.

Na wykresie nr 4 przedstawiono w roku bazowym procentowe udziały emisji z poszczególnych sektorów inwentaryzacji, zgodnych z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów w zakresie SEAP.

Wykres 4. Udział emisji z poszczególnych sektorów inwentaryzacji – rok bazowy



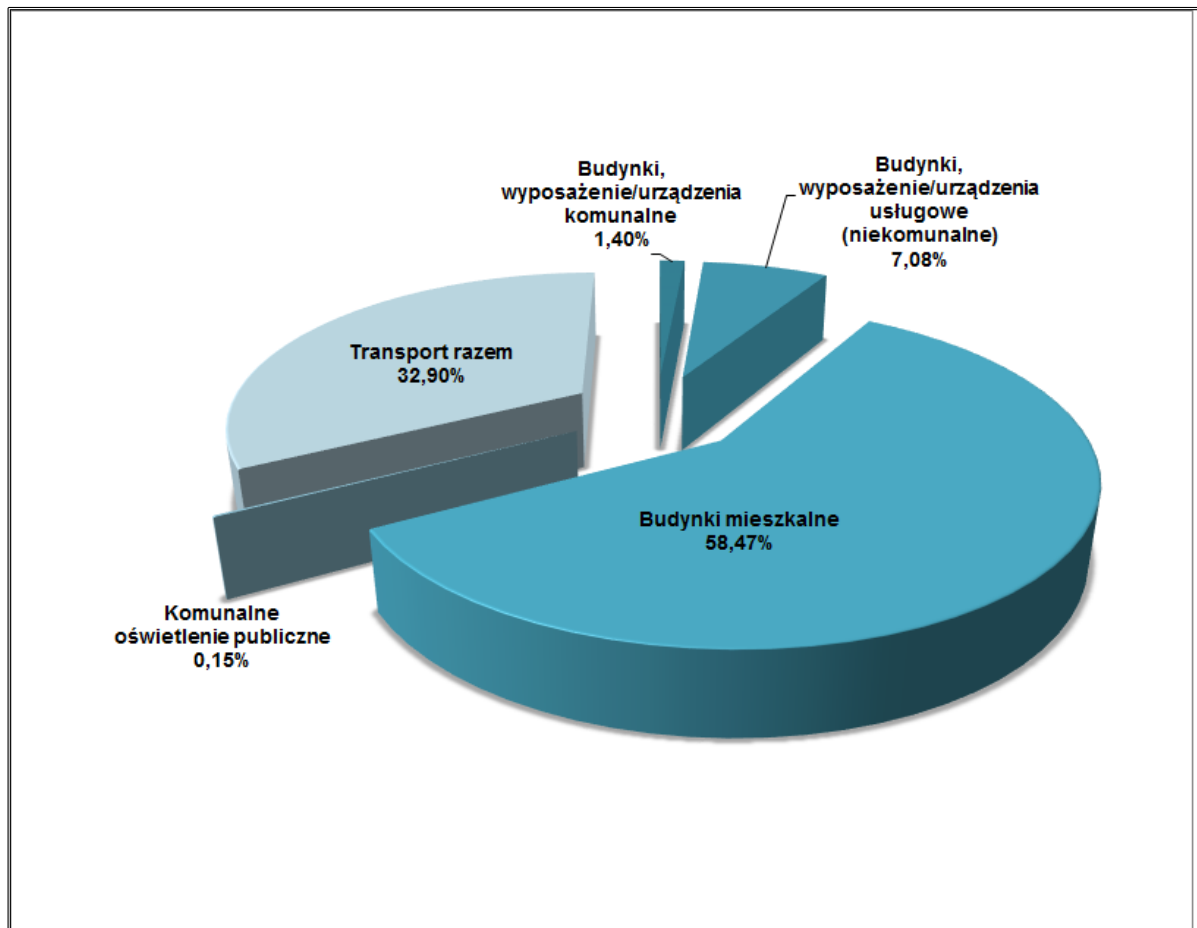
Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Morzeszczyn, największym emitorem niniejszego zanieczyszczenia powietrza były budynki mieszkalne. W 2010 r. udział emisji CO₂ niniejszego sektora wyniósł 37,79%.

Drugim pod względem wielkości emisji był transport, którego udział emisji CO₂ w 2010 r. wyniósł 32,55%.

Na wykresie nr 5 przedstawiono w roku bazowym procentowe udziały zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji, zgodnych z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów w zakresie SEAP. Na podstawie zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji, wyliczono emisję CO₂ przedstawioną na wykresie nr 4.

Wykres 5. Udział zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji – rok bazowy



Źródło: Opracowanie własne

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki inwentaryzacji zużycia energii w 2010 roku w podziale na poszczególne sektory, na podstawie których wyliczono wielkość emisji CO₂.

Tabela 19. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii – Budynki mieszkalne – rok 2010

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]															Razem
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód ¹⁾	Paliwa kopalne								Energia odnawialna					
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna cieplna	Geotermiczna	
Budynki mieszkalne	3 237,71	0,00	0,00	96,24	32,20	0,00	0,00	271,79	9 625,66	0,00	0,00	0,00	26 130,85	0,00	0,00	39 394,45

Objaśnienia:

Ponieważ część mieszkańców Gminy Morzeszczyn nie wzięła udziału w przeprowadzonej ankietyzacji dokonano uzupełnienia inwentaryzacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych w następujący sposób:

- 1) Zliczono zinwentaryzowaną powierzchnię użytkową budynków ogrzewanych dla obszaru wiejskiego w latach 2010 i 2014.
- 2) Obliczono udział procentowy zinwentaryzowanej powierzchni w powierzchni ogółem.
- 3) Obliczono niezainwentaryzowaną powierzchnię użytkową budynków ogrzewanych dla obszaru wiejskiego w latach 2010 i 2014.
- 4) Obliczono udział procentowy niezainwentaryzowanej powierzchni w powierzchni ogółem.
- 5) Obliczono zużycie zinwentaryzowanej energii przez budynki mieszkalne na obszarze wiejskim na koniec 2010 i 2014 r. [MWh]
- 6) Obliczono udział procentowy całkowitej zinwentaryzowanej mocy na obszarze wiejskim na koniec 2010 i 2014 r.
- 7) Na podstawie zużycie zinwentaryzowanej energii przez budynki mieszkalne na obszarze miejskim i wiejskim na koniec 2010 i 2014 r. [MWh] oraz na podstawie udziału procentowego całkowitej zinwentaryzowanej mocy na obszarze miejskim i wiejskim na koniec 2010 i 2014 r. obliczono zużycie niezainwentaryzowanej energii cieplnej przez budynki mieszkalne na obszarze miejskim i wiejskim na koniec 2010 i 2014 r. [MWh].

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2010

Pod względem rodzaju nośników energii zasilających budynki mieszkalne na terenie Gminy Morzeszczyn w energię ciepłą, należy zauważyć, że w 2010 r. najwięcej energii cieplnej zostało wytworzone w wyniku spalania biomasy oraz węgla kamiennego. Poza biomasą na potrzeby ciepłe budynków na terenie Gminy Morzeszczyn nie wykorzystywano innych odnawialnych źródeł energii.

W związku z brakiem danych z inwentaryzacji dot. zużycia energii cieplnej oraz zużycia poszczególnych materiałów opałowych na potrzeby ciepłe budynków mieszkalnych jednorodzinnych w 2010 r., niniejsze wartości wyliczono w następujący sposób:

1. Skalkulowano zużycie energii cieplnej przez budynki mieszkalne na koniec 2014 r. [MWh] na podstawie zinwentaryzowanej ilości materiałów opałowych zużytych na potrzeby ciepłe budynków oraz ich wartości opałowej;
2. Skalkulowano zużycie energii cieplnej przez budynki mieszkalne wybudowane w latach 2011-2014 [MWh] na podstawie zinwentaryzowanej ilości materiałów opałowych zużytych na potrzeby ciepłe budynków wybudowanych w latach 2011 – 2014 (okres: po roku bazowym aż do roku kontrolnego) oraz ich wartości opałowej;
3. Skalkulowano zużycie energii cieplnej przez budynki mieszkalne na koniec 2010 r. [MWh] poprzez odjęcie od sumy zużycia energii cieplnej przez budynki mieszkalne na koniec 2014 r. [MWh] sumy zużycia energii cieplnej przez budynki mieszkalne wybudowane w latach 2011-2014 oraz korektę niniejszego wyniku o wzrost zużycia energii cieplnej dla roku 2010 o 9,74% (procent spadku zużycia ciepła dla gospodarstw domowych w TJ w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2010, skalkulowany na podstawie danych dla Polski opublikowanych w GUS w „Zużycie paliw i nośników energii w 2010 r.” oraz „Zużycie paliw i nośników energii w 2013 r.”); Przyjęto dane dla roku 2014, ponieważ dane dla roku 2014 nie są dostępne;
4. Skalkulowano zużycie materiałów opałowych przez budynki mieszkalne wybudowane do końca 2010 na podstawie skalkulowanego wcześniej zużycia energii cieplnej przez budynki mieszkalne na koniec 2010 r. [MWh] w odniesieniu do poszczególnych materiałów opałowych oraz ich wartości opałowej.

Szczegółowe kalkulacje dot. zużycia energii cieplnej oraz zużycia poszczególnych materiałów opałowych na potrzeby ciepłe budynku mieszkalnych w 2010 r., zawarto w opracowaniu „Baza inwentaryzacji emisji na terenie Gminy Morzeszczyn” (plik Excel).

Tabela 20. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne – rok 2010

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]															Razem	
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód ¹⁾	Paliwa kopalne								Energia odnawialna						
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna		
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	421,49	0,00	0,00	0,00	224,00	0,00	0,00	0,00	0,00	288,85	0,00	0,00	0,00	7,99	0,00	0,00	942,33

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2010

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że budynki użyteczności publicznej były zaopatrywane w ciepło przede wszystkim w wyniku spalania węgla kamiennego oraz oleju opałowego. Natomiast z odnawialnych źródeł energii na potrzeby cieplne budynków użyteczności publicznej w 2010 r. wykorzystywano jedynie biomasę.

Jednocześnie należy zauważyć, że nie wszystkie podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Morzeszczyn wzięły udział w przeprowadzonej inwentaryzacji emisji, w związku z czym przedstawione dane w powyższej tabeli nie przedstawiają w pełni wielkości zużycia energii w sektorze budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne 2010 r.

Tabela 21. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) – rok 2010

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]															Razem	
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód ¹⁾	Paliwa kopalne								Energia odnawialna						
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna		
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne)	4 543,81	0,00	0,00	0,00	84,94	0,00	0,00	0,00	0,00	144,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 772,91

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2010

Inwentaryzacja zużycia energii przez budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) będące własnością podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Morzeszczyn poza sektorem EU ETS wykazała, że w 2010 r. energia cieplna została wytworzona w wyniku spalania węgla kamiennego i oleju opałowego. Natomiast z odnawialnych źródeł energii na potrzeby cieplne powyższych budynków w 2010 r. nie wykorzystywano żadnego nośnika energii.

Jednocześnie należy zauważyć, że znikoma liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Morzeszczyn wzięła udział w przeprowadzonej inwentaryzacji emisji, w związku z czym przedstawione dane w powyższej tabeli nie przedstawiają w pełni wielkości zużycia energii w sektorze Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) 2010 r.

Tabela 22. Zużycie paliw silnikowych na terenie Gminy Morzeszczyn przez pojazdy gminne – rok 2010

Wyszczególnienie		2010		
		Rodzaj paliwa		
Lp.	Nazwa podmiotu	benzyna [l]	olej napędowy [l]	LPG [l]
1	UG Morzeszczyn	0,00	11 921,00	0,00
2	OSP (Lipia Góra, Gąsiorki)	180,00	0,00	0,00
3	OSP (Kierwałd, Lipia Góra, Morzeszczyn, Gąsiorki, Nowa Cerkiew)	0,00	1 451,00	0,00
Razem		180,00	13 372,00	0,00

Źródło: Obliczenia własne

Ze względu na brak aktualnych badań ruchu dla dróg publicznych na terenie Gminy, nie ma możliwości wyliczenia ilości i kategorii pojazdów poruszających się po terenie Gminy, a w konsekwencji wyliczenia zużycia przez nie paliw samochodowych i emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Z powodu braku danych na temat zużycia paliw na terenie Gminy Morzeszczyn w 2010 roku, wartości dotyczące transportu prywatnego i komercyjnego wyliczono w następujący sposób:

1. Na podstawie raportów rocznych POPHIN za rok 2014, 2010 obliczono szacunkową wielkość konsumpcji paliw na jednego mieszkańca Polski poprzez skalkulowanie wielkości paliw w kraju i liczby ludności w kraju w poszczególnych latach;
2. Po skalkulowaniu szacunkowej wielkości konsumpcji paliw na jednego mieszkańca Polski, otrzymaną wielkość odniesiono do liczby ludności na terenie Gminy Morzeszczyn i w ten sposób otrzymano średnie zużycie paliw silnikowych na terenie Gminy.
3. Dane dotyczące taboru gminnego pozyskano z Urzędu Gminy.

Zgodnie z powyższymi danymi najwięcej w 2010 r. na terenie Gminy zużyto oleju napędowego – 13 372 l. Znacznie mniej zużyto benzyny – 180 l.

Jednocześnie należy zauważyć, że informacje zawarte w powyższej tabeli dot. transportu prywatnego i komercyjnego zawierają szacunkową wartość zużycia paliw silnikowych w Gminie Morzeszczyn w 2010 roku.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy, w 2010 roku na potrzeby oświetlenia ulic zużyto łącznie 103,02 MWh energii elektrycznej.

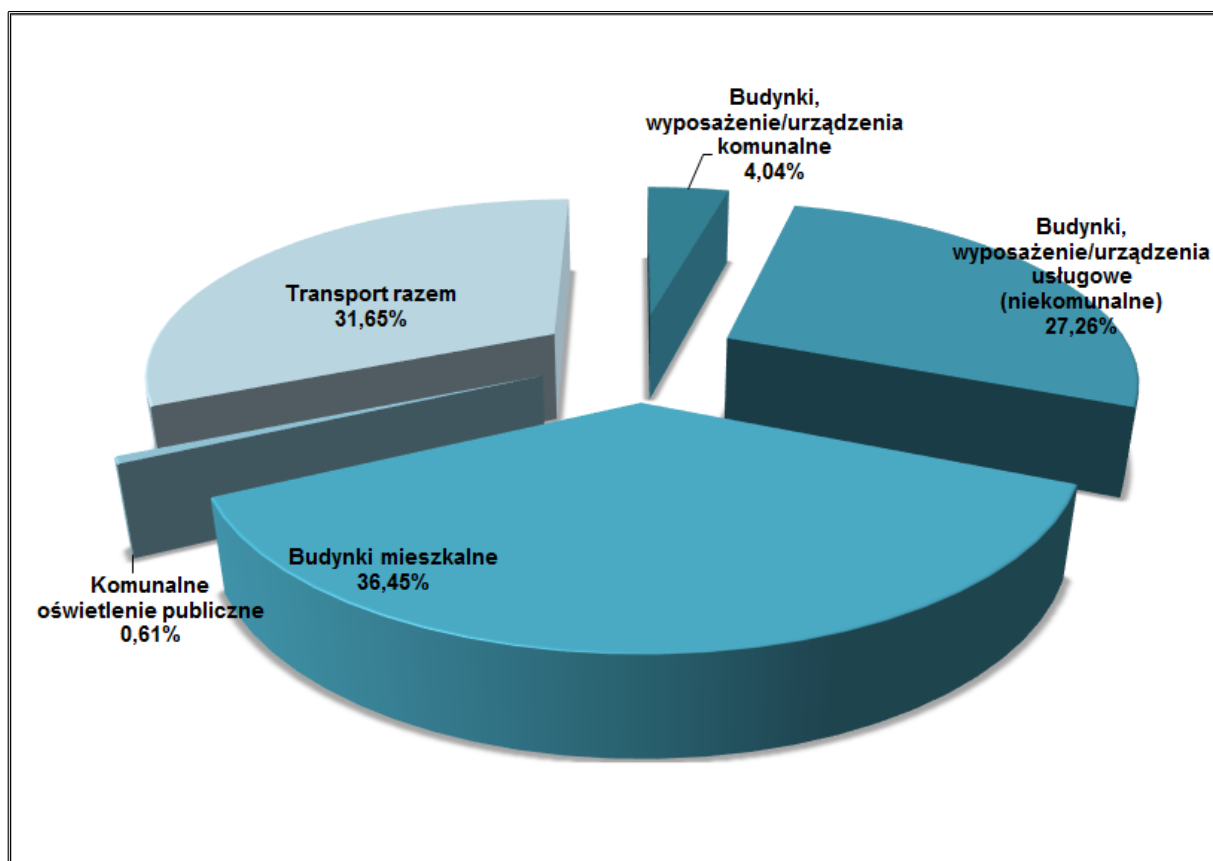
3.4.2. Podsumowanie inwentaryzacji kontrolnej MEI

Dla potrzeb inwentaryzacji kontrolnej emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Morzeszczyn, za rok kontrolny przyjęto rok 2014, jako rok najbardziej aktualny oraz dla którego są dostępne dane za cały rok kalendarzowy.

Sumaryczna zinwentaryzowana wielkość emisji CO₂ dla roku 2014 wynosi **16 669,69 MgCO₂**.

Na wykresie nr 6 przedstawiono w roku kontrolnym procentowe udziały emisji z poszczególnych sektorów inwentaryzacji, zgodnych z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów w zakresie SEAP. Emisję CO₂ wyliczono na podstawie zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji.

Wykres 6. Udział emisji z poszczególnych sektorów inwentaryzacji – rok kontrolny

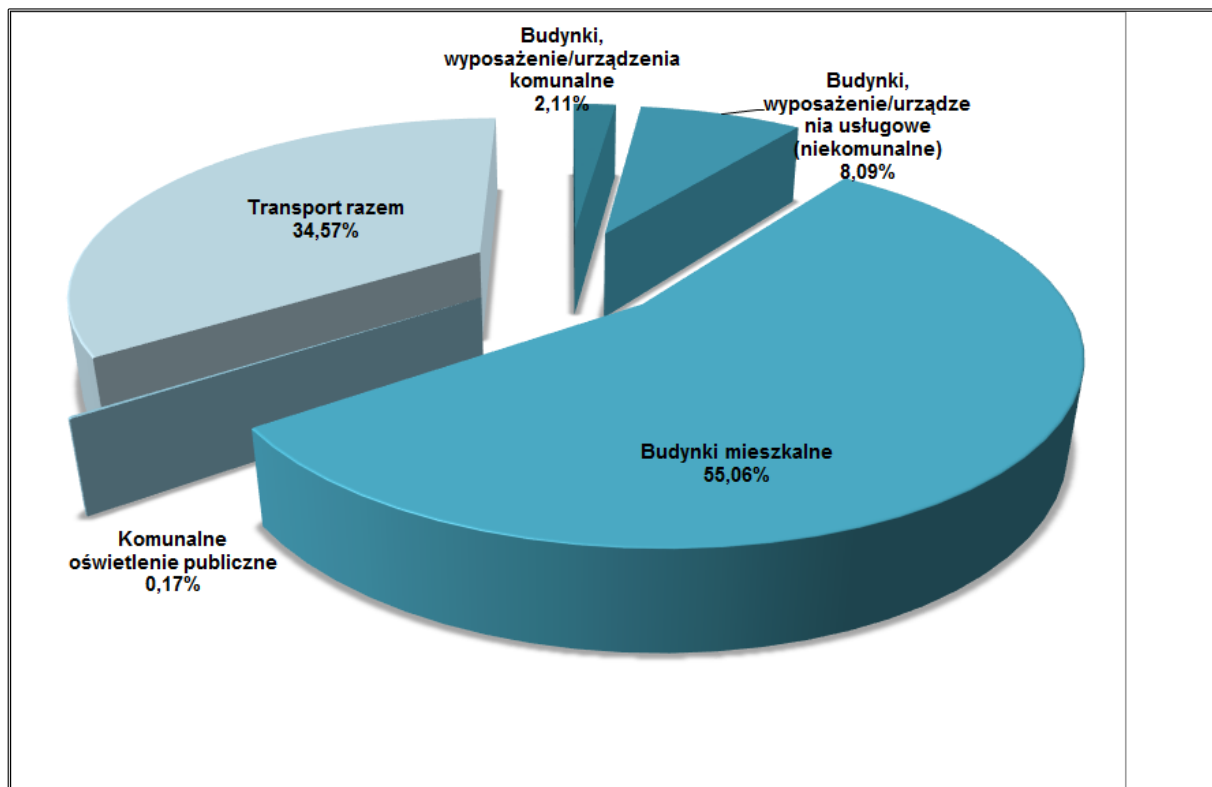


Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Morzeszczyn, największym emitorem niniejszego zanieczyszczenia powietrza były budynki mieszkalne. W 2014 r. udział emisji CO₂ niniejszego sektora wynosił 36,45%. Drugim pod względem wielkości emisji był transport, którego udział emisji CO₂ w 2014 r. wyniósł 31,65%.

Na wykresie nr 7 przedstawiono w roku kontrolnym procentowe udziały zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji, zgodnych z wytycznymi Porozumienia Burmistrzów w zakresie SEAP.

Wykres 7. Udział zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji – rok kontrolny



Źródło: Opracowanie własne

W poniższych tabelach przedstawiono wyniki inwentaryzacji zużycia energii w 2014 roku w podziale na poszczególne sektory, na podstawie których wyliczono wielkość emisji CO₂.

Tabela 23. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki mieszkalne – rok 2014

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]															Razem
	Energia elektryczna ¹⁾	Ciepło/ chłód	Paliwa kopalne								Energia odnawialna					
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna	
Budynki mieszkalne	3 241,43	0,00	0,00	77,00	25,76	0,00	0,00	217,45	8 061,13	0,00	0,00	0,00	20 981,27	0,00	0,00	32 604,06

Objaśnienia:

Ponieważ część mieszkańców Gminy Morzeszczyn nie wzięła udziału w przeprowadzonej ankietyzacji dokonano uzupełnienia inwentaryzacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych w następujący sposób:

- 1) Zliczono zinventaryzowaną powierzchnię użytkową budynków ogrzewanych dla obszaru wiejskiego w latach 2010 i 2014.
- 2) Obliczono udział procentowy zinventaryzowanej powierzchni w powierzchni ogółem.
- 3) Obliczono niezinventaryzowaną powierzchnię użytkową budynków ogrzewanych dla obszaru wiejskiego w latach 2010 i 2014.
- 4) Obliczono udział procentowy niezinventaryzowanej powierzchni w powierzchni ogółem.
- 5) Obliczono zużycie zinventaryzowanej energii przez budynki mieszkalne na obszarze wiejskim na koniec 2014 i 2010 r. [MWh]
- 6) Obliczono udział procentowy całkowitej zinventaryzowanej mocy na obszarze wiejskim na koniec 2010 i 2014 r.
- 7) Na podstawie zużycie zinventaryzowanej energii przez budynki mieszkalne na obszarze miejskim i wiejskim na koniec 2010 i 2014 r. [MWh] oraz na podstawie udziału procentowego całkowitej zinventaryzowanej mocy na obszarze miejskim i wiejskim na koniec 2010 i 2014 r. obliczono zużycie niezinventaryzowanej energii cieplnej przez budynki mieszkalne na obszarze miejskim i wiejskim na koniec 2010 i 2014 r. [MWh].

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2010

Pod względem rodzajów nośników energii zasilających niniejsze budynki w energię ciepłą, należy zauważyć, że w 2014 r. najwięcej energii ciepłej zostało wytworzone w wyniku spalania biomasy oraz węgla kamiennego. Oprócz biomasy na potrzeby ciepłe budynków nie wykorzystywano w 2014 r. innych odnawialnych źródeł energii.

Należy zauważyć, że niewielka liczba mieszkańców Gminy Morzeszczyn (jedynie 213 właścicieli budynków) wzięła udział w przeprowadzonej inwentaryzacji emisji, w związku z czym w celu uzyskania wiarygodnych danych dotyczących zużycia energii elektrycznej oraz paliw na cele grzewcze dokonano doszacowania.

Tabela 24. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne – rok 2014

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]																
	Energia elektryczna ¹⁾	Ciepło/ chłód	Paliwa kopalne								Energia odnawialna				Razem		
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła		Geotermiczna	
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	458,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	643,42	0,00	0,00	0,00	150,48	0,00	0,00	1 252,36

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2014

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w celu ogrzania budynków użyteczności publicznej najczęściej zużyto węgla kamiennego. Warto zaznaczyć, iż nie dotyczy to wszystkich obiektów, a głównie placówek oświaty. Poza węglem na potrzeby ciepłe wykorzystywano biomasę – pellet drzewny.

Jednocześnie należy zauważyć, że nie wszystkie podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Morzeszczyn wzięły udział w przeprowadzonej inwentaryzacji emisji, w związku z czym przedstawione dane w powyższej tabeli nie przedstawiają w pełni wielkości zużycia energii w sektorze budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne 2014 r.

Tabela 25. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) – rok 2014

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]															Razem	
	Energia elektryczna ¹⁾	Ciepło/ chłód	Paliwa kopalne								Energia odnawialna						
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna		
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne)	4 543,81	0,00	0,00	0,00	43,01	0,00	0,00	0,00	0,00	202,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 789,27

Źródło: obliczenia własne na podstawie wyników inwentaryzacji za rok 2014

Inwentaryzacja zużycia energii przez budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) będące własnością podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Morzeszczyn poza sektorem EU ETS wykazała, że w 2014 r. energia cieplna została wytworzona w wyniku spalania węgla kamiennego oraz oleju opałowego. Jednocześnie należy zauważyć, że znikoma liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie Gminy Morzeszczyn wzięła udział w przeprowadzonej inwentaryzacji emisji, w związku z czym przedstawione dane w powyższej tabeli nie przedstawiają w pełni wielkości zużycia energii w sektorze Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) 2014 r.

Tabela 26. Zużycie paliw silnikowych na terenie Gminy Morzeszczyn przez pojazdy gminne – rok 2014

Wyszczególnienie		2014		
		Rodzaj paliwa		
Lp.	Nazwa podmiotu	benzyna [l]	olej napędowy [l]	LPG [l]
1	UG Morzeszczyn	0,00	11 921,00	0,00
2	OSP (Lipia Góra, Gąsiorki)	180,00	0,00	0,00
3	OSP (Kierwałd, Lipia Góra, Morzeszczyn, Gąsiorki, Nowa Cerkiew)	0,00	1 451,00	0,00
Razem		180,00	13 372,00	0,00

Źródło: Obliczenia własne

Ze względu na brak aktualnych badań ruchu dla dróg publicznych na terenie Gminy, nie ma możliwości wyliczenia ilości i kategorii pojazdów poruszających się po terenie Gminy, a w konsekwencji wyliczenia zużycia przez nie paliw samochodowych i emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Z powodu braku danych na temat zużycia paliw na terenie Gminy Morzeszczyn w 2014 roku, wartości dotyczące transportu prywatnego i komercyjnego wyliczono w następujący sposób:

1. Na podstawie raportów rocznych POPHIN za rok 2014, 2010 obliczono szacunkową wielkość konsumpcji paliw na jednego mieszkańca Polski poprzez skalkulowanie wielkości paliw w kraju i liczby ludności w kraju w poszczególnych latach;
2. Po skalkulowaniu szacunkowej wielkości konsumpcji paliw na jednego mieszkańca Polski, otrzymaną wielkość odniesiono do liczby ludności na terenie Gminy Morzeszczyn i w ten sposób otrzymano średnie zużycie paliw silnikowych na terenie Gminy.
3. Dane dotyczące taboru gminnego pozyskano z Urzędu Gminy.

Zgodnie z powyższymi danymi najwięcej w 2014 r. na terenie Gminy zużyto oleju napędowego – 13 372 l. Znacznie mniej zużyto benzyny – 180 l.

Jednocześnie należy zauważyć, że informacje zawarte w powyższej tabeli dot. transportu prywatnego i komercyjnego zawierają szacunkową wartość zużycia paliw silnikowych w Gminie Morzeszczyn w 2014 roku.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy, w 2014 roku na potrzeby oświetlenia ulic zużyto łącznie 103,02 MWh energii elektrycznej.

Podsumowanie:

Emisje z całej Gminy Morzeszczyn w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2010 spadły o 5,13%. Spadek ten jest głównie spowodowany spadkiem zużycia energii elektrycznej oraz paliw na cele grzewcze w sektorze budynków mieszkalnych.

Porównując rok 2014 z 2010 należy zauważyć wzrost zainteresowania odnawialnymi źródłami energii. Właściciele nieruchomości w coraz większym stopniu modernizują istniejące budynki poprzez budowę/montaż instalacji grzewczych wykorzystujących odnawialne źródła energii, głównie biomasę.

3.5. Prognoza emisji na rok 2020

Planując działania do roku 2020 koniecznym było określenie wpływu czynników wewnętrznych na końcowe zużycie energii i wielkość emisji z obszaru Gminy Morzeszczyn w roku 2020. W tym celu opracowano prognozę emisji CO₂ na rok 2020 na podstawie inwentaryzacji bazowej BEI i inwentaryzacji kontrolnej MEI. Należy zaznaczyć, że prognoza BAU 2020 wynika z rzeczywistych trendów zaobserwowanych na terenie Gminy Morzeszczyn, natomiast nie uwzględnia zadań zaplanowanych do realizacji przez Gminę do 2020 roku.

Do wyliczenia prognozo przyjęto następujące założenia:

- Na terenie Gminy nie zakłada się wzrostu liczby budynków wyposażenia/urządzeń komunalnych, dlatego założono ten sam poziom zużycia energii, co w 2014 roku.;
- Dla budynków, wyposażenia/urządzeń usługowych (niekomunalnych) przyjęto wzrost zużycia energii zgodnie z odnotowanym wzrostem liczby podmiotów gospodarczych na terenie Gminy w latach 2010-2014, tj. o 4,63%;
- Dla budynków mieszkalnych przyjęto wzrost zużycia energii zgodnie z odnotowanym wzrostem liczby mieszkań na terenie Gminy w latach 2010-2014, tj. o 1,23%;
- Dla komunalnego oświetlenia publicznego przyjęto poziom zużycia energii z 2014 roku;
- Dla transportu prywatnego i komercyjnego przyjęto wzrost zużycia energii na podstawie danych zawartych w *Prognozie zapotrzebowania na paliwa i na energię do 2030 roku*, stanowiącej załącznik 2 do *Polityki energetycznej Polski do 2030 r.* Zgodnie z powyższym dokumentem szacuje się, że w latach 2015-2020 wzrośnie zużycie paliwa na potrzeby transportu prywatnego i komercyjnego o 13,33%. Powyższy poziom wzrostu przyjęto w prognozie.

Poniżej zaprezentowano wyniki prognozy końcowego zużycia energii finalnej oraz emisji CO2 według scenariusza BAU w 2020 roku.

Tabela 27. Prognoza końcowego zużycia energii na terenie Gminy Morzeszczyn w 2020 roku (BAU)

Kategoria	KOŃCOWE ZUŻYCIE ENERGII [MWh]																
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód	Paliwa kopalne								Energia odnawialna				Razem		
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła		Geotermiczna	
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ:																	
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	458,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	643,42	0,00	0,00	0,00	150,48	0,00	0,00	1 252,36
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	4 754,18	0,00	0,00	0,00	45,00	0,00	0,00	0,00	0,00	211,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 011,02
Budynki mieszkalne	3 281,30	0,00	0,00	77,95	26,08	0,00	0,00	0,00	220,13	8 160,28	0,00	0,00	0,00	21 239,34	0,00	0,00	33 005,09
Komunalne oświetlenie publiczne	103,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	103,02
Przemysł (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE — ETS)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	8 596,96	0,00	0,00	77,95	71,08	0,00	0,00	0,00	220,13	9 015,54	0,00	0,00	0,00	21 389,83	0,00	0,00	39 371,49
TRANSPORT:																	
Tabor gminny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	133,67	1,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	135,30
Transport publiczny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport prywatny i komercyjny	0,00	0,00	0,00	3 165,19	0,00	14 965,14	4 914,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 044,79
Transport razem	0,00	0,00	0,00	3 165,19	0,00	15 098,81	4 916,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	23 180,10
Razem	8 596,96	0,00	0,00	3 243,14	71,08	15 098,81	4 916,10	220,13	9 015,54	0,00	0,00	0,00	0,00	21 389,83	0,00	0,00	62 551,59

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 28. Prognoza emisji CO₂ na terenie Gminy Morzeszczyn w 2020 roku (BAU)

Kategoria	Emisje CO ₂ [t]/emisje ekwiwalentu CO ₂ [t]															Razem	
	Energia elektryczna	Ciepło/ chłód ³⁾	Paliwa kopalne								Energia odnawialna						
			Gaz ziemny	Gaz ciekły	Olej opałowy	Olej napędowy	Benzyna	Węgiel brunatny	Węgiel kamienny	Inne paliwa kopalne	Olej roślinny	Biopaliwo	Inna biomasa	Słoneczna ciepła	Geotermiczna		
BUDYNKI, WYPOSAŻENIE/URZĄDZENIA I PRZEMYSŁ:																	
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	450,21	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	222,62	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	672,83
Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe (niekomunalne)	4 668,61	0,00	0,00	0,00	12,55	0,00	0,00	0,00	0,00	73,29	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 754,46
Budynki mieszkalne	3 222,24	0,00	0,00	17,69	7,28	0,00	0,00	0,00	80,13	2 823,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 150,79
Komunalne oświetlenie publiczne	101,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	101,16
Przemysł (z wyjątkiem zakładów objętych systemem handlu uprawnieniami do emisji UE — ETS)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Budynki, wyposażenie/urządzenia i przemysł razem	8 442,22	0,00	0,00	17,69	19,83	0,00	0,00	0,00	80,13	3 119,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 679,25
TRANSPORT:																	
Tabor gminny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35,69	0,41	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	36,10
Transport publiczny	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transport prywatny i komercyjny	0,00	0,00	0,00	718,50	0,00	3 995,69	1 223,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 937,89
Transport razem	0,00	0,00	0,00	718,50	0,00	4 031,38	1 224,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 973,99
Razem	8 442,22	0,00	0,00	736,19	19,83	4 031,38	1 224,11	80,13	3 119,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	17 653,24

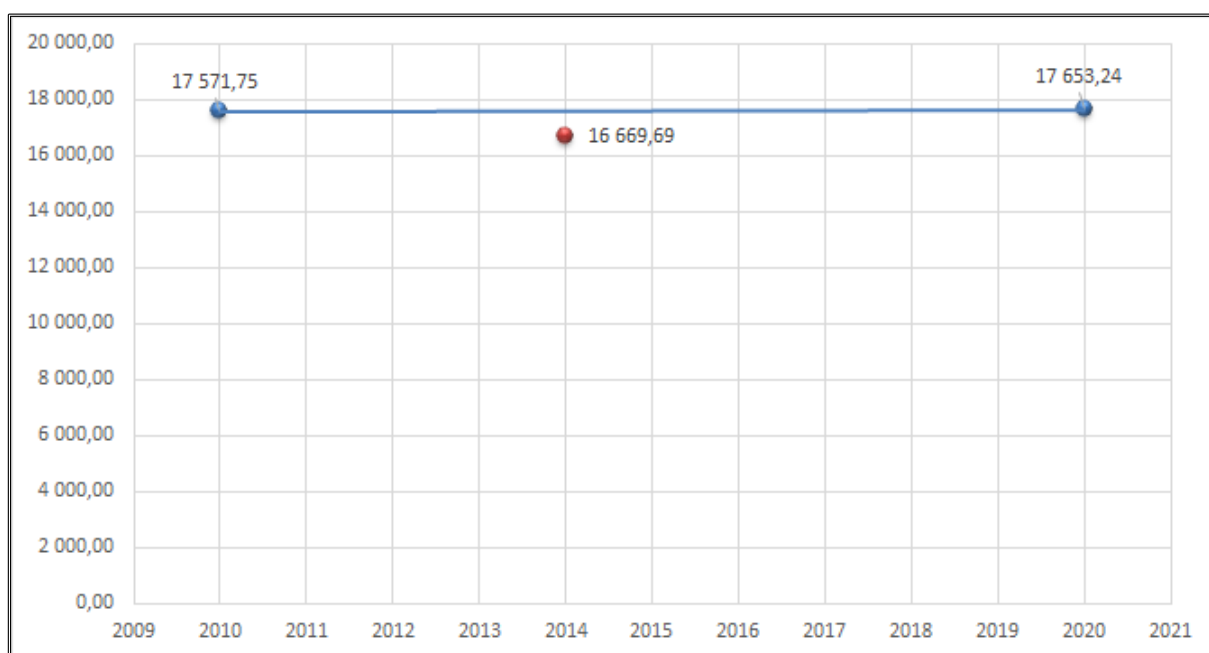
Źródło: Opracowanie własne

Tabela 29. Wyniki inwentaryzacji oraz prognozy BAU

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	BEI	MEI	BAU
rok		2010	2014	2020
Wartość emisji CO ₂	Mg/rok	17 571,75	16 669,69	17 653,24
Wartość zużycia energii finalnej	MWh/rok	67 379,36	59 218,25	62 551,59
Produkcja OZE	MWh/rok	26 138,84	21 131,76	21 389,83

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 8. Emisja CO₂ w poszczególnych latach kontrolnych z uwzględnieniem scenariusza BAU [Mg CO₂]



Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z prognozą BAU zaprezentowaną na powyższym wykresie, prognozowana emisja CO₂ w 2020 roku wzrośnie o około 0,46% w stosunku do roku bazowego BEI 2010.

Poniżej natomiast przedstawiono prognozę emisji CO₂, która uwzględnia prognozę BAU oraz redukcję emisji wynikającą z realizacji działań zaplanowanych przez Gminę w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Tabela 30. Wyniki inwentaryzacji oraz emisji wynikającej z planu działań z PGN

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	BEI	MEI	BAU + plan z PGN	Rezultaty jakie należy osiągnąć zgodnie z założonymi celami	
		2010	2014	2020	2020	
Wartość emisji CO ₂	Mg/rok	17 571,75	16 669,69	15 497,76	Emisja jaka powinna wynikać z zakładanego przez gminę celu	15 814,58
Wartość zużycia energii finalnej	MWh/rok	67 379,36	59 218,25	50 767,81	Energia finalna wynikająca z celu	53 168,85
Produkcja OZE	MWh/rok	26 138,84	21 131,76	23 708,04	Produkcja OZE wynikająca z celu	12 510,32

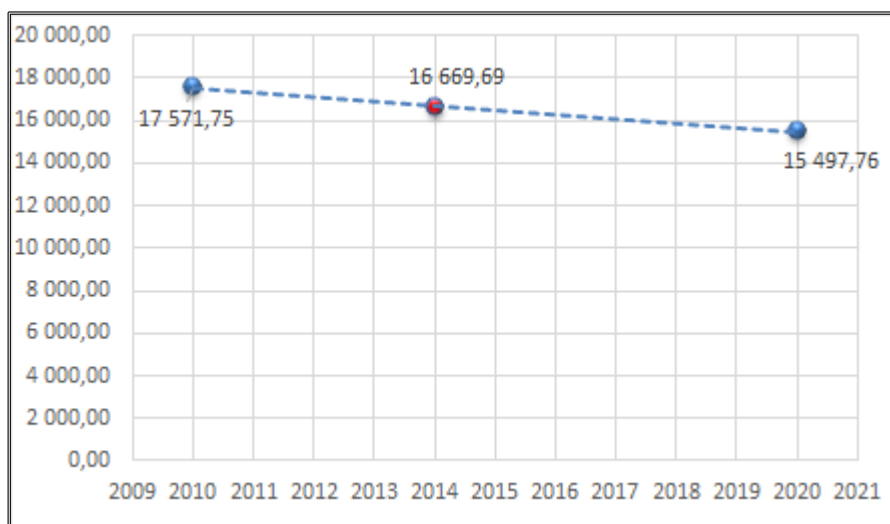
Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z prognozą, uwzględniającą scenariusz BAU oraz działania zaplanowane przez Gminę Morzeszczyn, w 2020 roku:

- emisja CO₂ spadnie o około 11,80% w stosunku do roku bazowego BEI 2010,
- nastąpi redukcja energii finalnej o około 18,84% w stosunku do prognozy BAU
- nastąpi wzrost udziału OZE w ogólnym zużyciu energii finalnej do 46,70%,

co pozwoli na realizację celów obranych przez Gminę Morzeszczyn w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

Wykres 9. Emisja CO₂ w poszczególnych latach kontrolnych z uwzględnieniem scenariusza BAU i planu działań z PGN [Mg CO₂]



Źródło: Opracowanie własne

4. Działania/zadania i środki zaplanowane na cały okres objęty planem

4.1. Długoterminowa strategia, cele i zobowiązania

Wizja Gminy Morzeszczyn w zakresie gospodarki niskoemisyjnej i ochrony klimatu będzie realizowana przez następujące cele:

1. Cel redukcji emisji CO₂ w stosunku do roku bazowego o 10%
2. Cel redukcji zużycia energii finalnej w stosunku do prognozy BAU o 15%
3. Cel zwiększenia udziału OZE w ogólnym zużyciu energii finalnej do 20%

Cele te są zgodne z celami unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego Cele te są zgodne z celami unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego (cele „3 x 20%”).

Cele Pakietu („3 x 20%”) zostały przyjęte podczas spotkania Rady Europejskiej w marcu 2007 roku w Kioto i dotyczą:

- zwiększenia do 2020 roku efektywności energetycznej o 20% w stosunku do „scenariusza BAU” (ang. business as usual – scenariusz, w którym nie przewiduje się żadnych dodatkowych działań w zakresie efektywności energetycznej);
- zwiększenia do roku 2020 udziału energii ze źródeł odnawialnych do 20% całkowitego zużycia energii finalnej w UE;
- zmniejszenia do 2020 roku emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 20%, w porównaniu do 1990 roku, z możliwością wzrostu tej wielkości nawet do 30%, pod warunkiem, że inne kraje rozwinięte zobowiążą się do porównywalnej redukcji emisji, a wybrane kraje rozwijające się wniosą odpowiedni wkład na miarę swoich możliwości redukcyjnych.

Konieczne jest wypełnienie zobowiązań z Kioto przez wszystkie państwa UE, a tym samym również Polski.

Gmina Morzeszczyn realizując cele do roku 2020 będzie skupiać swoje działania, by w dłuższej perspektywie czasu osiągnąć następujące efekty:

- Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy;
- Zwiększenie stopnia termomodernizacji budynków mieszkaniowych oraz maksymalizacja termomodernizacji budynków użyteczności publicznej;
- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w stopniu maksymalnym;
- Ograniczenie wykorzystania wysokoemisyjnych indywidualnych źródeł ciepła,

zwłaszcza tych korzystających z paliw stałych.

Wymienione efekty powstaną dzięki prowadzeniu przez Gminę odpowiedniej polityki lokalnej, a w szczególności poprzez:

- Podejmowanie działań promocyjnych i informacyjnych dla mieszkańców Gminy i przedsiębiorców;
- Dostosowanie istniejących dokumentów strategicznych i planistycznych do zapisów niniejszego dokumentu;
- Przyjmowanie nowych dokumentów planistycznych, których zapisy będą uwzględniały cele niniejszego dokumentu;
- Uwzględnianie zagadnień ochrony klimatu i gospodarki niskoemisyjnej w wewnętrznych procedurach i instrukcjach Urzędu.

Realizacja celów będzie skupiała się na następujących obszarach priorytetowych:

1. Budynki użyteczności publicznej i budynki/urządzenia komunalne;
2. Budynki indywidualne

Budynki użyteczności publicznej i budynki/urządzenia komunalne stanowią ze względu na niewielką liczbę budynków, stan ich termomodernizacji i sposób zaopatrzenia w ciepło, niewielki udział w emisji z terenu Gminy. Jednak działania podejmowane przez podmioty publiczne będą stosunkowo łatwe w implementacji i będą stanowiły przykład do naśladowania wśród mieszkańców i podmiotów prywatnych. Propagowanie pozytywnych postaw i ciekawych rozwiązań może stanowić ważny element systemu promocji.

Budynki indywidualne oraz budynki/urządzenia niekomunalne (usługowe/przemysłowe) posiadają istotny udział w całkowitej emisji z obszaru Gminy przy jednoczesnym znaczącym potencjale redukcji emisji. Dzięki odpowiednim działaniom informacyjnym i promocyjnym oraz wprowadzeniu polityki przestrzennej i finansowej nakierowanej na ograniczenie emisji, możliwe jest oddziaływanie zarówno na budynki indywidualne, budynki zbiorowego zamieszkania, jak i budynki/urządzenia niekomunalne (usługowe/przemysłowe).

4.2. Krótko/średnioterminowe działania/zadania (opis, podmioty odpowiedzialne za realizację, harmonogram, koszty, wskaźniki)

W ramach przedmiotowego dokumentu, w celu uzyskania oczekiwanego efektu w postaci ograniczenia niskiej emisji i osiągnięcia założonych celów, będą podejmowane różnorakie działania.

Dla każdego działania zaplanowanego do realizacji oszacowano efekty jego realizacji, dotyczące redukcji emisji, oszczędności energii końcowej i wzrostu produkcji/zużycia energii

ze źródeł odnawialnych. Szacunki te zostały wykonane na podstawie przyjętego zakresu działań i odpowiednich założeń. Dodatkowo dla każdego działania określono podmiot/osobę odpowiedzialną za wdrożenie działania, planowany okres realizacji (w latach) oraz szacunkowy budżet niezbędny do realizacji zadania.

Działania opisane poniżej należy traktować jako zbiorcze grupy pojedynczych zadań do realizacji – w ramach wdrażania Planu każda jednostka realizująca powinna zaplanować szczegółowo zadania z uwzględnieniem aktualnie dostępnego budżetu oraz możliwości technicznych i organizacyjnych.

W poniższej tabeli zaprezentowano harmonogram rzeczowo – finansowy działań zaplanowanych w ramach Planu.

Tabela 31. Działania/zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji w ramach Planu

Działania/zadania	Zakres zadania	Odpowiedzialny wydział, osoba lub firma (w przypadku zaangażowania osób trzecich)	Wdrożenie [termin rozpoczęcia i zakończenia]	Szacowane koszty [zł]	Wskaźniki produktu osiągnięte w wyniku realizacji poszczególnych działań/zadań	Wskaźniki/mierniki monitorowania realizacji działań/zadań			Proponowane źródło finansowania
						Wskaźnik redukcji zużycia energii finalnej w stosunku do przyjętego roku bazowego 2010 [MWh]	Wskaźnik redukcji emisji CO2 w stosunku do przyjętego roku bazowego 2010 [Mg CO2]	Wskaźnik wzrostu udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w stosunku do przyjętego roku bazowego [MWh]	
Działania/zadania krótkoterminowe									
Termomodernizacja oczyszczalni ścieków Morzeszczyn w ramach projektu Modernizacja oczyszczalni ścieków we wsi Morzeszczyn - Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej gminy	W ramach działań na OŚ zaplanowano budowę budynku socjalno-technologicznego, który zakłada m.in. wykonanie izolacji cieplnej i przeciwdźwiękowej z płyt styropianowych; zostaną wstawione okna PCV, skrzydła drzwiowe zewnętrzne oraz zamontowane grzejniki konwektorowe elektryczne.	Gmina Morzeszczyn	2012-2017	20 000,00	Liczba budynków użyteczności publicznej objętych projektem [szt.] -1	7	2	-	budżet Gminy, WFOŚiGW (Działanie I Finansowanie Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej, Priorytet I - Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi), RPO WP (11 Oś priorytetowa, Działanie 11.3 Gospodarka wodno-ściekowa); PROW (Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich)
Działania/zadania długoterminowe									

PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY MORZESZCZYN NA LATA 2016-2021

Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Docieplenie ścian zewnętrznych i stropów, wymiana okien, wymiana lub modernizacja systemów grzewczych	Mieszkańcy Gminy Morzeszczyn	2016-2020	bd.	Liczba budynków mieszkalnych objęta projektem [szt.]	3 616	1 251	-	WFOŚiGW (Programy priorytetowe dla osób fizycznych), RPO WP 10 Oś Priorytetowa, Działanie 10.1 Efektywność energetyczna - mechanizm ZIT), inne - środki własne inwestora
Instalacja OZE na budynkach mieszkalnych	Instalacja odnawialnych źródeł energii, m.in. ogniwa fotowoltaiczne do produkcji energii elektrycznej, kolektory słoneczne do podgrzewania ciepłej wody użytkowej i ogrzewania, pompy ciepła do produkcji ciepła	Mieszkańcy Gminy Morzeszczyn	2016-2020	bd.	Liczba budynków mieszkalnych, na których zainstalowano odnawialne źródła energii [szt.]	-	-	2 576	WFOŚiGW (Programy priorytetowe dla osób fizycznych), RPO WP (10 Oś Priorytetowa, Działanie 10.3 Odnawialne źródła energii), inne - środki własne inwestora
Razem		-	-	20 000,00		3 623	1 253	2 576	-

Wyjaśnienia:

- 1) Zawarte w tabeli koszty realizacji działań są szacunkowe. Faktyczne koszty realizacji działań będą wynikały z przeprowadzonych postępowań przetargowych przed realizacją działań.
- 2) Ze względu na brak danych, nie dla wszystkich zadań podano wysokość kosztów oraz wartość wskaźników monitorowania realizacji działań.
- 3) Wskaźniki/mierniki monitorowania realizacji działań/zadań obliczono w następujący sposób:
 - Wyliczono szacunkowe zużycie energii finalnej przed i po termomodernizacji.
 - Na tej podstawie wyliczono emisję CO₂ przed i po termomodernizacji, zakładając, że budynki są ogrzewane węglem kamiennym.
 - Różnice między niniejszymi wartościami przyjęto jako efekty realizacji zadania.
 - Dla budynków mieszkalnych wskaźnik redukcji obliczono na podstawie szacowanej oszczędności, która zostanie osiągnięta po termomodernizacji budynków. Spadek zużycia energii po przeprowadzonej termomodernizacji kształtuje się średnio na poziomie 50%. W wyniku przeprowadzonej ankietyzacji 20,31% mieszkańców zadeklarowało, iż planuje działania w zakresie termomodernizacji budynków. W związku z tym, że nie wszyscy mieszkańcy Gminy wzięli udział w badaniu ankietowym oraz nie można stwierdzić, czy wszyscy ankietowani przeprowadzą powyższe działania, przyjęto wskaźnik redukcji zużycia energii na poziomie 10%. Na tej podstawie wyliczono emisję CO₂ przed i po termomodernizacji, zakładając, że budynki są ogrzewane węglem kamiennym.
 - Wskaźnik wzrostu udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zainstalowanych na budynkach mieszkalnych obliczono na podstawie zużycia energii z 2010 r. z OZE oraz zadeklarowanego w badaniu ankietowym poziomu wykorzystania OZE przez mieszkańców Gminy.

- Dla oświetlenia ulicznego wskaźnik redukcji zużycia energii finalnej obliczono na podstawie informacji branżowych na temat mocy zamienników opraw LED, przy założeniu wymiany wszystkich opraw.

Źródło: Opracowanie własne

W związku z faktem, że na terenie Gminy Morzeszczyn nie funkcjonuje sieć ciepłownicza, w planie wśród działań inwestycyjnych, nie wskazano działań/zadań z zakresu dystrybucji ciepła, gdyż byłoby to niezasadne. Ponadto obecnie na terenie Gminy nie funkcjonuje żaden zakład/installacja do produkcji energii elektrycznej, ciepła i chłodu. Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji emisji CO₂ (BEI) dla Gminy Morzeszczyn w 2016 r. oraz danych pozyskanych z Urzędu Gminy zaplanowano działania/zadania dotyczące wykorzystania odnawialnych źródeł energii przez poszczególne budynki/urządzenie na terenie Gminy, które zamieszczono w tabeli powyżej.

Wśród zadań planowanych do realizacji w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na szczególną uwagę zasługują działania podejmowane przez indywidualnych mieszkańców Gminy. Działania te obejmują termomodernizację budynków mieszkalnych oraz instalację odnawialnych źródeł energii.

Gmina Morzeszczyn oprócz działań o charakterze inwestycyjnym będzie prowadziła także działania nieinwestycyjne związane zwłaszcza z podnoszeniem poziomu świadomości interesariuszy w zakresie ograniczania niskiej emisji.

W tabeli 32 zaproponowano działania o charakterze nieinwestycyjnym.

Tabela 32. Działania nieinwestycyjne

Sektor	Działania	Odpowiedzialny wydział, osoba lub firma (w przypadku zaangażowania osób trzecich)	Wdrożenie [termin rozpoczęcia i zakończenia]	Szacowane koszty [zł]	Wskaźniki	Proponowane źródło finansowania
Budynki	Edukacja lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	Właściwe komórki organizacyjne Urzędu Gminy	2016-2020	bd.	Liczba przeprowadzonych szkoleń - 1	Budżet Gminy, WFOŚiGW, RPO, inne
	Prowadzenie kampanii informacyjno – promocyjnej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków	Właściwe komórki organizacyjne Urzędu Gminy	2016-2020	bd.	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1	Budżet Gminy, WFOŚiGW, RPO, inne
	Prowadzenie kampanii informacyjnej w zakresie budowy energooszczędnych domów z zastosowaniem OZE	Właściwe komórki organizacyjne Urzędu Gminy	2016-2020	bd.	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1	Budżet Gminy, WFOŚiGW, RPO, inne
	Promowanie działań energooszczędnych	Właściwe komórki organizacyjne Urzędu Gminy	2016-2020	bd.	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1	Budżet Gminy, WFOŚiGW, RPO, inne
Transport	Promowanie atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego	Właściwe komórki organizacyjne Urzędu Gminy	2016-2020	bd.	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1	Budżet Gminy
Przemysł	Edukacja podmiotów działających w sektorze przemysłu z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	Właściwe komórki organizacyjne Urzędu Gminy	2016-2020	bd.	Liczba przeprowadzonych szkoleń - 1	WFOŚiGW, RPO, inne

Źródło: Opracowanie własne

W ramach zadań nieinwestycyjnych Gmina Morzeszczyn wprowadza tzw. zielone zamówienia do procedur przetargowych, tj. podejmuje i nadal planuje realizować zadania w zakresie organizacji wspólnych przetargów na zakup energii elektrycznej dla Gminy Morzeszczyn, Skórcz i Gniew.

Kluczowe znaczenie z punktu widzenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej mają działania, przyczyniające się do zmiany postaw konsumpcyjnych użytkowników energii. Należy do nich zaliczyć m.in. współpracę z mieszkańcami i zainteresowanymi stronami, działania edukacyjne, czy też promowanie gospodarki niskoemisyjnej. Zgodnie z powyższą tabelą, w odniesieniu do poszczególnych Interesariuszy, Gmina Morzeszczyn planuje edukację lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii.

Interesariuszami wyżej wskazanych zadań będą przede wszystkim:

- Mieszkańcy Gminy;
- Urząd Gminy Morzeszczyn;
- Pracownicy sektora publicznego;
- Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie Gminy;
- Firmy zewnętrzne.

Działania w tym zakresie powinny uwzględniać informacje dotyczące oszczędnego gospodarowania energią, wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych, ograniczania emisji, zmian przyzwyczajęń związanych z nadmiernym zużyciem energii.

Forma działań w tym zakresie może być dowolna (akcja informacyjna, konkursy, plebiscyty). Istotne jest jak najintensywniejsze zaangażowanie lokalnej społeczności, w tym dzieci i młodzieży. Planowane działania w tym zakresie to m.in.:

- udostępnianie materiałów informacyjnych na stronie Urzędu Gminy;
- szkolenia dla mieszkańców, przeprowadzenie spotkań edukacyjnych, wizyt studyjnych (np. na osiedlu domów energooszczędnych), zaprezentowanie funkcjonowania OZE i korzyści płynących z jego wdrożenia;
- kampanie w lokalnej prasie informujące o możliwych działaniach związanych z efektywnością energetyczną, OZE, zrównoważonym transportem, organizowanie konkursów i plebiscytów – dla mieszkańców, dzieci, młodzieży;
- przygotowanie ulotek informacyjnych, broszur i innych publikacji promujących zrównoważone użytkowanie energii, ochronę klimatu;
- organizacja kampanii edukacyjnych we współpracy z lokalnymi i międzynarodowymi organizacjami pozarządowymi;
- festyny i inne wydarzenia edukujące i promujące efektywność energetyczną, OZE i zrównoważony transport na obszarze Gminy;

- zachęcenia mieszkańców do inwestycji w domy energooszczędne poprzez organizację szkoleń ze specjalistami, organizację wizyt studyjnych w wybudowanych obiektach, rozbudowa bazy dydaktycznej, która umożliwi przeprowadzenie właściwej edukacji z zakresu efektywności energetycznej, OZE i zrównoważonego transportu;
- broszury informacyjne;
- plakaty;
- informacje w prasie lokalnej;
- informacje w lokalnej telewizji.

Powiązanie rekomendowanych działań/zadań z bazową inwentaryzacji emisji CO₂ (BEI) polega na:

- 1) Oszacowaniu poziomu redukcji zużycia energii finalnej, wzrostu udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz poziomu redukcji emisji CO₂ w wyniku realizacji poszczególnych działań/zadań, w stosunku do wyników bazowej inwentaryzacji emisji CO₂ (BEI);
- 2) Zarekomendowaniu poszczególnych działań/zadań na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji emisji CO₂ (BEI) dla Gminy Morzeszczyn w 2016 r. oraz danych Gminy (WPF) – poszczególne działania/zadania zarekomendowano na podstawie danych z ankiet dot. planowanych inwestycji w zakresie ograniczenia niskiej emisji (np. planowanych prac termomodernizacyjnych, planowanych inwestycji dot. zastosowania odnawialnych źródeł energii, modernizacji oświetlenia publicznego) udostępnionych przez poszczególnych właścicieli/zarządców nieruchomości/urządzeń/infrastruktury biorących udział w ankietyzacji oraz na podstawie danych Gminy.

4.3. Wskaźniki monitorowania

Jako główne wskaźniki ilościowe decydujące o osiągniętych rezultatach proponuje się przyjęcie następujących wskaźników:

- wskaźnik redukcji emisji CO₂ do roku 2020 w stosunku do przyjętego roku bazowego;
- wskaźnik redukcji zużycia energii finalnej do roku 2020 w stosunku do przyjętego roku bazowego;
- wskaźnik udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w roku 2020 w całkowitym bilansie energii finalnej.

Wskaźniki te są zgodne z zasadami monitorowania postępów w realizacji celów unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego (cele 3x20%).

W poniższej tabeli przedstawiono główne wskaźniki ilościowe decydujące o osiągniętych rezultatach działań i zadań przyjętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej.

Tabela 33. Mierniki monitorowania działań inwestycyjnych przewidzianych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej

Obszar / sektor	Działania/zadania	Wskaźniki produktu osiągnięte w wyniku realizacji poszczególnych działań/zadań
Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne	Termomodernizacja oczyszczalni ścieków Morzeszczyn w ramach projektu Modernizacja oczyszczalni ścieków we wsi Morzeszczyn - Poprawa stanu gospodarki wodno - ściekowej gminy	Liczba budynków użyteczności publicznej objętych projektem [szt.] -1
Budynki mieszkalne	Termomodernizacja budynków mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych objęta projektem [szt.]
Budynki mieszkalne	Instalacja OZE na budynkach mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych, na których zainstalowano odnawialne źródła energii [szt.]

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 34. Mierniki monitorowania zadań nie inwestycyjnych przewidzianych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej

Obszar / sektor	Działania/zadania	Wskaźniki produktu osiągnięte w wyniku realizacji poszczególnych działań/zadań
Budynki	Edukacja lokalnej społeczności z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	Liczba przeprowadzonych szkoleń - 1
	Prowadzenie kampanii informacyjno – promocyjnej w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej budynków	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1
	Prowadzenie kampanii informacyjnej w zakresie budowy energooszczędnych domów z zastosowaniem OZE	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1
	Promowanie działań energooszczędnych	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1
Transport	Promowanie atrakcyjności transportu publicznego, pieszego i rowerowego	Liczba przeprowadzonych kampanii - 1
Przemysł	Edukacja podmiotów działających w sektorze przemysłu z zakresu efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii	Liczba przeprowadzonych szkoleń - 1

Źródło: Opracowanie własne

Wskazane w powyższej tabeli główne wskaźniki ilościowe monitorowania osiągniętych rezultatów działań i zadań przyjętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej, powinny być monitorowane przez Gminę co dwa lata począwszy od roku 2018.

Kolejne lata pomiaru głównych wskaźników ilościowych monitorowania osiągniętych rezultatów działań i zadań przyjętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej:

- rok 2018;
- rok 2020.

W związku z obowiązywaniem Planu do 2021 planowany jest również monitoring rezultatów działań na koniec 2021 roku.

W celu możliwości pomiaru zaprezentowanych wskaźników wymagane jest zebranie danych od różnych podmiotów. Dane powinny być zbierane z częstotliwością, która pozwoli na określenie stanu faktycznego na dzień 31 grudnia danego roku oceny. Zadania w zakresie monitoringu i oceny efektywności podejmowanych działań będą prowadzili pracownicy zatrudnieni w strukturze Urzędu Gminy Morzeszczyn we współpracy z podmiotami, od których będą pozyskiwane dane do analizy. Na podstawie uzyskanych informacji zostanie sporządzony Raport wdrożeniowy, informujący o stanie wdrażania Planu.

Poniżej przedstawiono porównanie wyników inwentaryzacji dla roku bazowego BEI (2010) i roku kontrolnego MEI (2014), a także wyniki prognozy BAU w połączeniu z rezultatami jakie Gmina Morzeszczyn planuje osiągnąć zgodnie z zaplanowanymi działaniami do roku 2020. Niniejsze dane liczbowe zestawiono z rezultatami jakie należy osiągnąć zgodnie z założonymi celami tj.:

1. Cel redukcji emisji CO₂ w stosunku do roku bazowego o 10%
2. Cel redukcji zużycia energii finalnej w stosunku do prognozy BAU o 15%
3. Cel zwiększenia udziału OZE w ogólnym zużyciu energii finalnej do 20%

Tabela 35. Zestawienie wyników BEI, MEI, prognozy na 2020 rok oraz rezultatów jakie należy osiągnąć, aby osiągnąć założone cele

Wyszczególnienie	Jedn. Miary	BEI	MEI	BAU + plan z PGN	Rezultaty jakie należy osiągnąć zgodnie z założonymi celami	
		2010	2014	2020	2020	
Wartość emisji CO ₂	Mg/rok	17 571,75	16 669,69	15 497,76	Emisja jaka powinna wynikać z zakładanego przez gminę celu	15 814,58
Wartość zużycia energii finalnej	MWh/rok	67 379,36	59 218,25	50 767,81	Energia finalna wynikająca z celu	53 168,85

Produkcja OZE	MWh/rok	26 138,84	21 131,76	23 708,04	Produkcja OZE wynikająca z celu	12 510,32
----------------------	---------	-----------	-----------	-----------	------------------------------------	-----------

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z powyższym zestawieniem, prognoza BAU w połączeniu z zadaniami zaplanowanymi przez Gminę Morzeszczyn do 2020 roku pozwoli na realizację celów przyjętych w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.

5. Spis tabel

Tabela 1. Wyniki inwentaryzacji oraz prognozy BAU.....	5
Tabela 2. Schemat prezentujący cele strategiczne i szczegółowe ujęte w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Morzeszczyn.....	8
Tabela 3. Liczba ludności na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014	26
Tabela 4. Poziom przyrostu naturalnego na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010- 2014	27
Tabela 5. Migracje na pobyt stały w Gminie Morzeszczyn w latach 2010-2014.....	28
Tabela 6. Zasoby mieszkaniowe Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014	29
Tabela 7. Wskaźniki dotyczące zasobu mieszkaniowego w latach 2010-2014.....	29
Tabela 8. Odsetek ogółu mieszkań wyposażonych w instalację na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014	30
Tabela 9. Zestawienie liczby mieszkańców na terenie poszczególnych sołectw Gminy Morzeszczyn na dzień 31.12.2015r.	31
Tabela 10. Podmioty gospodarcze na terenie Gminy Morzeszczyn w latach 2010-2014	31
Tabela 11. Wykaz obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Morzeszczyn ..	33
Tabela 12. Charakterystyka sieci elektroenergetycznej i oświetlenia na terenie Gminy Morzeszczyn	36
Tabela 13. Analiza SWOT Gminy Morzeszczyn	45
Tabela 14. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2010 – bazowa inwentaryzacja emisji (BEI) – końcowe zużycie energii	59
Tabela 15. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2010 – bazowa inwentaryzacja emisji (BEI) – emisje CO ₂	60
Tabela 16. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2014 – kontrolna inwentaryzacja emisji (MEI) – końcowe zużycie energii	62
Tabela 17. Wyniki inwentaryzacji emisji za rok 2014 – kontrolna inwentaryzacja emisji (MEI) – emisje CO ₂	63
Tabela 18. Podsumowanie wyników inwentaryzacji emisji na terenie Gminy Morzeszczyn za lata 2010 i 2014 – CO ₂	65
Tabela 19. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii – Budynki mieszkalne – rok 2010	68
Tabela 20. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne – rok 2010.....	70
Tabela 21. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) – rok 2010	71
Tabela 22. Zużycie paliw silnikowych na terenie Gminy Morzeszczyn przez pojazdy gminne – rok 2010	72
Tabela 23. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki mieszkalne – rok 2014	75
Tabela 24. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia komunalne – rok 2014.....	77
Tabela 25. Wyniki inwentaryzacji zużycia energii - Budynki, wyposażenie/urządzenia usługowe/przemysłowe (niekomunalne) – rok 2014	78
Tabela 26. Zużycie paliw silnikowych na terenie Gminy Morzeszczyn przez pojazdy gminne – rok 2014	79

Tabela 27. Prognoza końcowego zużycia energii na terenie Gminy Morzeszczyn w 2020 roku (BAU)	82
Tabela 28. Prognoza emisji CO ₂ na terenie Gminy Morzeszczyn w 2020 roku (BAU)....	83
Tabela 29. Wyniki inwentaryzacji oraz prognozy BAU.....	84
Tabela 30. Wyniki inwentaryzacji oraz emisji wynikającej z planu działań z PGN	85
Tabela 31. Działania/zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji w ramach Planu	89
Tabela 32. Działania nieinwestycyjne	93
Tabela 33. Mierniki monitorowania działań inwestycyjnych przewidzianych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej.....	96
Tabela 34. Mierniki monitorowania zadań nie inwestycyjnych przewidzianych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej.....	96
Tabela 35. Zestawienie wyników BEI, MEI, prognozy na 2020 rok oraz rezultatów jakie należy osiągnąć, aby osiągnąć założone cele.....	97

6. Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie Gminy Morzeszczyn na terenie województwa pomorskiego i powiatu tczewskiego.....	22
Rysunek 2. Gmina Morzeszczyn - sołectwa	23
Rysunek 3. Usłonecznienie względne na terenie Polski.....	38
Rysunek 4. Liczba godzin promieniowania słonecznego w Polsce.....	39
Rysunek 5. Energia wiatru w kWh/m ² na wysokości 30 m nad poziomem gruntu.....	40
Rysunek 6. Strefy energetyczne wiatru w Polsce	41
Rysunek 7. Potencjał energii geotermalnej z uwzględnieniem okręgów i subbasenów	42
Rysunek 8. Struktura organizacyjna Urzędu Gminy w Morzeszczynie.....	47

7. Spis wykresów

Wykres 1. Prognoza liczby ludności na lata 2015-2030 dla powiatu tczewskiego	26
Wykres 2. Prognoza ludności dla Gminy Morzeszczyn na lata 2014-2030	27
Wykres 3. Podmioty w sektorze prywatnym wg sekcji PKD 2007 na terenie Gminy Morzeszczyn w 2014 roku	32
Wykres 4. Udział emisji z poszczególnych sektorów inwentaryzacji – rok bazowy	66
Wykres 5. Udział zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji – rok bazowy	67
Wykres 6. Udział emisji z poszczególnych sektorów inwentaryzacji – rok kontrolny ...	73
Wykres 7. Udział zużycia energii w poszczególnych sektorach inwentaryzacji – rok kontrolny.....	74
Wykres 8. Emisja CO ₂ w poszczególnych latach kontrolnych z uwzględnieniem scenariusza BAU [Mg CO ₂]	84
Wykres 9. Emisja CO ₂ w poszczególnych latach kontrolnych z uwzględnieniem scenariusza BAU i planu działań z PGN [Mg CO ₂]	85

**UCHWAŁA NR XXVI/179/2017
RADY GMINY MORZESZCZYN**

z dnia 14 czerwca 2017 r.

w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579, 1948) oraz art. 20 ust.1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, 904, 961, 1250, 1579, z 2017 r. poz. 730) **Rada Gminy Morzeszczyn uchwała, co następuje:**

§ 1. Po stwierdzeniu, że zmiana planu nie narusza Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morzeszczyn uchwalonego Uchwałą VIII/42/2015 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 24 czerwca 2015 r. uchwała się zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew

§ 2. Zmiana planu obejmuje obszar określony granicami na Załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3. Integralnymi częściami uchwały są:

- 1) załącznik nr 1 stanowiący rysunek zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wykonany na mapie do celów projektowych w skali 1:1000, którego integralną częścią jest wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morzeszczyn;
- 2) załącznik nr 2 stanowiący rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany planu;
- 3) załącznik nr 3 stanowiący rozstrzygnięcie o sposobie realizacji, zapisanych w zmianie planu inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

§ 4. Na ustalenia zmiany planu miejscowego składają się:

- 1) ustalenia tekstowe, w skład których wchodzi:
 - a) ustalenia ogólne,
 - b) ustalenia szczegółowe;
- 2) rysunek zmiany planu stanowiący Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

**Rozdział 1.
Ustalenia ogólne**

§ 5. Definicje użytych pojęć w ustaleniach zmiany planu są następujące:

- 1) uchwała – niniejsza uchwała;
- 2) teren – część obszaru objętego zmianą planu, wyznaczony na rysunku zmiany planu liniami rozgraniczającymi o jednakowym przeznaczeniu oznaczony numerem porządkowym i symbolem;
- 3) przepisy odrębne – przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi;
- 4) kondygnacja – kondygnacja nadziemna, również poddasze użytkowe;
- 5) powierzchnia zabudowy – określa maksymalną dopuszczalną wielkość powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki.

§ 6. 1. Następujące oznaczenia graficzne zastosowane na rysunku zmiany planu są obowiązującymi ustaleniami zmiany planu:

- 1) granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego;
- 2) granice obszaru objętego zmianą planu, który to obszar znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Nowa Cerkiew ujętej w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków wraz ze strefą ochrony archeologicznej;
- 3) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;

- 4) obowiązująca oraz nieprzekraczalna linia zabudowy;
- 5) granica strefy ochronnej od cmentarza;
- 6) obiekty objęte ochroną:
 - a) budynek mieszkalny nr 34 – na podstawie ustaleń zmiany planu,
 - b) budynek mieszkalny nr 35 – ujęty w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
- 7) symbole literowe oznaczające przeznaczenie terenu.

2. Pozostałe oznaczenia graficzne zastosowane na rysunku zmiany planu nie są ustaleniami zmiany planu i mają charakter informacyjny.

§ 7. 1. Na terenie objętym zmianą planu miejscowego, zgodnie z wyznaczonymi liniami rozgraniczającymi tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, ustala się przeznaczenie terenu **MN,U** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej.

2. Ustala się oznaczenie terenu, o których mowa w ust. 1 następującymi symbolami literowymi i cyfrowymi występującymi w następującej kolejności:

- 1) liczba – określająca numer porządkowy;
- 2) litery – określające przeznaczenie terenów.

§ 8. Ustala się zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego: wszelkie działania inwestycyjne należy realizować zgodnie z parametrami określonymi w niniejszej uchwale.

§ 9. Ustala się zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) uciążliwe oddziaływanie działalności gospodarczej nie może przekraczać granic terenu, do którego właściciel ma tytuł prawny;
- 2) projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu nie może stanowić źródła zanieczyszczeń dla środowiska wodno-gruntowego;
- 3) ustala się obowiązek wyposażenia nieruchomości w odpowiednio przygotowane miejsca do zbierania odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) należy zastosować takie rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, aby przeciwdziałać zagrożeniom środowiskowym;
- 5) na terenie zmiany planu mogą występować niezainwentaryzowane podziemne urządzenia melioracyjne; w przypadku ich uszkodzenia w obrębie projektowanych obiektów budowlanych obowiązuje naprawa i modernizacja tych urządzeń w sposób zachowujący spójność systemu drenażowego całego obszaru i nie powodujący szkód na obszarach przyległych – zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 6) przy ocenie oddziaływania na środowisko projektowanych stacji bazowych należy uwzględniać oprócz istniejącej zabudowy także przewidziane w planie lokalizacji nowej zabudowy – zgodnie z parametrami określonymi w planie;
- 7) informuje się inwestorów o obowiązku zapewnienia ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk zgodnie z przepisami o ochronie przyrody; realizacja ustaleń planu nie stanowi przesłanki wystarczającej do uzyskania stosownych zezwoleń odpowiednich organów na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków chronionych.

§ 10. 1. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1) obszar zmiany planu znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Nowa Cerkiew ujętej w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków wraz ze strefą ochrony archeologicznej;
- 2) ochronie podlega historyczny układ zabudowy (usytuowanie obiektów kalenicą równoległą do drogi), historyczne obiekty (obiekt mieszkalny nr 34 i 35), naturalne ukształtowanie terenu (w tym zakaz mikroniwelacji);
- 3) zakaz lokalizacji wolnostojących nośników reklamowych, banerów na ogrodzeniach i budynkach, dopuszcza się szyldy o powierzchni max 1m² związane z prowadzoną na miejscu działalnością dopasowane do wystroju

elewacji (detal architektoniczny nie może być przesłonięty), w przypadku występowania kilku działalności należy zgrupować szyldy w jednym miejscu o kształcie powtarzalnego modułu;

- 4) obejmuje się ochroną konserwatorską budynek mieszkalny nr 35 ujęty w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków – jak na rysunku zmiany planu; ochronie podlega kształt i historyczne pokrycie dachu, bryła, historyczny wystrój elewacji (w tym kształt i podział otworów okiennych i drzwiowych); obowiązuje zakaz tynkowania i ocieplania ceglanych elewacji; ewentualna wymiana stolarki okiennej i drzwiowej powinna mieć charakter odtworzeniowy względem historycznej (z zachowaniem podziałów) lub zachowanych przekazów ikonograficznych; zakaz nadbudowy obiektów chronionych; dopuszcza się przebudowę ww. obiektu; przebudowa nie może niwelować elementów chronionych budynku, rozbudowa winna być dopasowana pod względem kształtu, proporcji, formy i wystroju elewacji do głównej bryły budynku i nie może dewaluować wartości zabytkowych obiektu; w przypadku rozbiórki (w sytuacji utraty wartości historycznych i katastrofalnego stanu zachowania potwierdzonego ekspertyzą przez uprawnionego specjalistę, po uprzedniej inwentaryzacji oraz analizie stanu zachowania) dopuszcza się odbudowę obiektu oraz należy dostosować gabaryty, proporcje rzutu, rodzaj użytych materiałów w celu umożliwienia odtworzenia ww. obiektu np. na podstawie źródeł ikonograficznych;
- 5) obejmuje się ochroną konserwatorską budynek mieszkalny nr 34 – jak na rysunku zmiany planu; ochronie podlega kształt i historyczne pokrycie dachu, bryła, historyczny wystrój elewacji (w tym kształt i podział otworów okiennych i drzwiowych); dopuszcza się przebudowę i rozbudowę ww. obiektu; przebudowa i rozbudowa nie mogą niwelować elementów chronionych budynku, rozbudowa winna być dopasowana pod względem formy architektonicznej, gabarytu, kształtu i pokrycia dachu do obiektu o wartościach historycznych – kulturowych, współtworząc charakter zabudowy wsi;
- 6) wszelka działalność wymagająca naruszenia struktury gruntu wymaga przeprowadzenia badań archeologicznych na zasadach określonych przepisami odrębnymi z zakresu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 7) wszelkie zamierzenia inwestycyjne przy obiekcie ujętym w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz w obszarze zabytkowym podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony i opieki nad zabytkami oraz przepisom prawa budowlanego dotyczącym obiektów i obszarów zabytkowych.

2. Ze względu na ochronę krajobrazu kulturowego gminy Morzeszczyn ustala się zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych przęseł żelbetowych.

§ 11. Wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych: na obszarze zmiany planu nie występują obszary przestrzeni publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, 443, 774, 1265, 1434, 1713, 1777, 1830, 1890).

§ 12. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych:

- 1) teren położony jest w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Nowa Cerkiew ujętej w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków wraz ze strefą ochrony archeologicznej, obowiązują ustalenia jak w § 10 ust 1,
- 2) w części terenu objętej strefą ochronną cmentarza wyklucza się lokalizację budynków mieszkalnych i działalność gospodarczą wymagającą składowania i przechowywania żywności.

§ 13. 1. Ustala obowiązującą linię zabudowy określone na rysunku zmiany zlokalizowaną wzdłuż północnej linii rozgraniczającej terenu 01 MN,U.

2. Wszelkie projektowane obiekty o wysokości równej i wyższej od 50 m nad poziom terenu podlegają zgłoszeniu do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę.

§ 14. Ustala się zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji:

- 1) dostępność drogową terenu: dojazd z terenów oznaczonych symbolem 16KDL i 18KDX, położonych poza granicami zmiany planu na terenie obowiązującego planu;

2) ustala się następujące minimalne wskaźniki parkingowe do obliczenia zapotrzebowania inwestycji na miejsca postojowe dla samochodów osobowych:

- a) min. 1 miejsce na 1 mieszkanie,
- b) min. 2 miejsca na 100 m² powierzchni usługowej,
- c) min. 1 miejsce na 10 zatrudnionych.

§ 15. Ustala się zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej:

1) w zakresie zaopatrzenie w wodę:

- a) z sieci wodociągowej,
- b) zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych należy zapewnić według przepisów odrębnych dot. przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę;

2) w zakresie zaopatrzenie w energię cieplną:

- a) z urządzeń indywidualnych lub sieci gazowej;
- b) zaleca się stosowanie do celów grzewczych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, takich jak: paliwa płynne, gazowe i stałe (np. biomasa, drewno) oraz wykorzystanie alternatywnych źródeł energii;

3) w zakresie zaopatrzenie w energię elektryczną:

- a) z sieci elektroenergetycznej niskiego lub średniego napięcia,
- b) usunięcie wszelkich kolizji istniejących sieci z obiektami projektowanymi winno odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi,
- c) lokalizacja wszelkich obiektów budowlanych zgodna z przepisami odrębnymi,

4) w zakresie odprowadzenia ścieków:

- a) do sieci kanalizacji sanitarnej,
- b) dopuszcza się wydzielenie terenów pod przepompownie ścieków uściślonych na etapie realizacji i modernizacji istniejącej i nowoprojektowanej sieci;

5) w zakresie odprowadzenie wód opadowych i roztopowych: ustala się odprowadzenie powierzchniowe lub do kanalizacji deszczowej;

6) w zakresie gospodarki odpadami:

- a) obowiązek segregacji i gromadzenia odpadów w znajdujących się na posesjach urządzeniach, służących do zbierania odpadów komunalnych i utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- b) po segregacji wywóz na składowisko odpadów za pośrednictwem specjalistycznych jednostek;

7) na obszarze zmiany planu dopuszcza się budowę, przebudowę lub modernizację istniejących sieci infrastruktury technicznej;

8) na obszarze zmiany planu dopuszcza się możliwość realizacji obiektów infrastruktury technicznej na granicy działek.

§ 16. Ustala się sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów: zakaz tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów, za wyjątkiem dotychczasowego użytkowania.

§ 17. Ustala się stawkę procentową, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w wysokości 10%.

§ 18. Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, gabaryty obiektów i wskaźniki intensywności zabudowy, szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych zmianą planu miejscowego, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy oraz stawki procentowe zawarte są w ustaleniach szczegółowych.

Rozdział 2.

Ustalenia szczegółowe

§ 19. Ustalenia szczegółowe dla terenu **01 MN,U**, o którym mowa w § 7, wydzielonego na rysunku liniami rozgraniczającymi, znajdującego się na Załączniku nr 1 do uchwały są następujące:

- 1) przeznaczenie terenu: tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- 2) parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów:
 - a) forma zabudowy: wolnostojąca,
 - b) maksymalna powierzchnia zabudowy: 40% powierzchni terenu inwestycji,
 - c) intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni terenu: minimalny: 0,1, maksymalny: 0,9,
 - d) minimalna powierzchnia biologicznie czynna: 20% powierzchni terenu,
 - e) wysokość zabudowy:
 - wysokość budynków (na działkach nr od 105 do 108 i 109/2) jak w stanie istniejącym,
 - wysokość nowych budynków – do 2 kondygnacji z poddaszem użytkowym – max. 9,5 m od poziomu terenu do kalenicy;
 - f) poziom posadowienia parteru: max. 0,6 m n.p.t. przy głównym wejściu do budynku;
 - g) wysokość garaży: nie więcej niż 6,0 m,
 - h) budynki garażowe zaleca się lokalizować w głębi działki za głównym budynkiem o funkcji mieszkalnej, przy czym zalecenie nie dotyczy lokalizacji nowego obiektu we wskazanym miejscu budynku historycznego oznaczonym na rysunku planu obowiązującymi liniami zabudowy;
 - i) geometria dachów:
 - dachy dwuspadowe, o nachyleniu głównych połaci dachowych ok. 30° ze ściankami kolankowymi o wysokości do 1,2 m, dopuszcza się dachy dwuspadowe o nachyleniu połaci dachowych 40 – 45°;
 - usytuowanie kalenic – równoległe do terenu oznaczonego symbolem 16 KDL położonego poza granicami zmiany planu na terenie obowiązującego planu, w przypadku lokalizacji budynku przy terenie 16 KDL;
 - lub równoległe do oznaczonego symbolem 18 KDX położonego poza granicami zmiany planu na terenie obowiązującego planu, w przypadku lokalizacji budynku przy terenie 18 KDX;
 - j) w elewacjach preferuje się stosowanie:
 - tynków białych z elementami drewnianymi,
 - tynków o jasnych kolorach z fakturą,
 - cegły i cegły z elementami ścian ryglowych.
 - szalowanie szczytów,
 - podziałów pomiędzy kondygnacjami,
 - stolarki drewnianej o tradycyjnych, symetrycznych podziałach,
 - podmurówek z kamienia lub cegły w kolorach naturalnych;
 - k) dla ogrodzeń ustala się max. wysokość do 1,5 m, formę ażurową z zastosowaniem materiałów typu kamień, drewno, cegła, metal;
 - l) na terenie zmiany planu objętego strefą ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Nowa Cerkiew ujętej w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków wraz ze strefą ochrony archeologicznej nie dopuszcza się stosowania w elewacjach sidingu, materiałów typu PCV, blachy oraz jaskrawej kolorystyki;
 - m) do krycia dachów należy stosować dachówkę ceramiczną lub blachodachówkę w kolorach naturalnych; dopuszcza się stosowanie gontu;

- n) minimalna powierzchnia nowoprojektowanych działek dla zabudowy: nie ustala się;
 - o) minimalna szerokość frontów nowo projektowanych działek: nie ustala się;
 - p) kąt położenia granic działek w stosunku do pasa drogowego: zbliżony do 90°;
 - q) obowiązujące linie zabudowy określone na rysunku zmiany planu zlokalizowane wzdłuż północnej linii rozgraniczającej terenu 01 MN,U;
 - r) wydzielenie obszaru pod obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej: dopuszcza się;
- 3) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem: nie dotyczy w myśl przepisów odrębnych,
- 4) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji:
- a) dostępność drogowa: z terenów oznaczonych symbolem 16KDL i 18KDX, położonych poza granicami zmiany planu, na terenie obowiązującego planu;
 - b) miejsca postojowe zapewnić na działce w granicach terenu, zgodnie z ustaleniami w § 14 pkt 2,
- 5) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy:
- a) zapewnić dostęp do tras infrastruktury technicznej dla zarządzających sieciami,
 - b) w części terenu objętej strefą ochronną cmentarza wyklucza się lokalizację budynków mieszkalnych i działalność gospodarczą wymagającą składowania i przechowywania żywności.
- 6) stawka procentowa: 10%, zgodnie z § 17 uchwały.

Rozdział 3. Ustalenia końcowe

§ 20. Tracą moc ustalenia Nr XXXIII/199/2006 Rady Gminy w Morzeszczynie z dnia 6 kwietnia 2006 r. (opublikowanej w Dz. U. Woj. Pom. nr 14 z dnia 23 stycznia 2006, poz. 934) w zakresie obszaru objętego zmianą planu.

§ 21. Zobowiązuje się Wójt Gminy Morzeszczyn do:

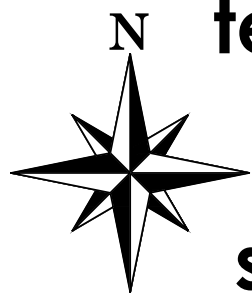
- 1) przedstawienia Wojewodzie Pomorskiemu niniejszej uchwały wraz z dokumentacją prac planistycznych w celu oceny jej zgodności z przepisami prawnymi;
- 2) publikacji uchwały wraz z załącznikami na stronie internetowej gminy.

§ 22. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z wyjątkiem § 21, który wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały.

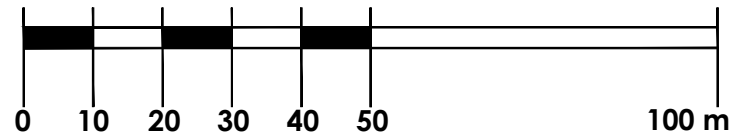
Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

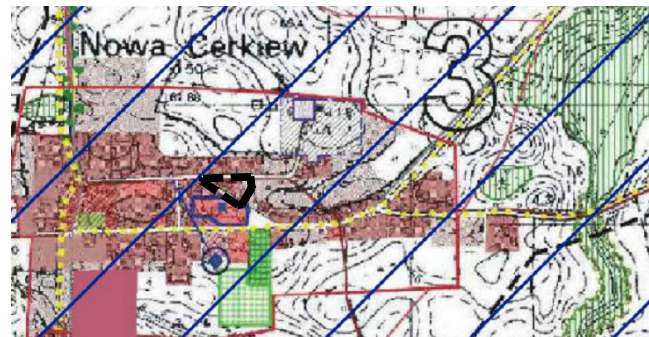
Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew



skala 1: 1000

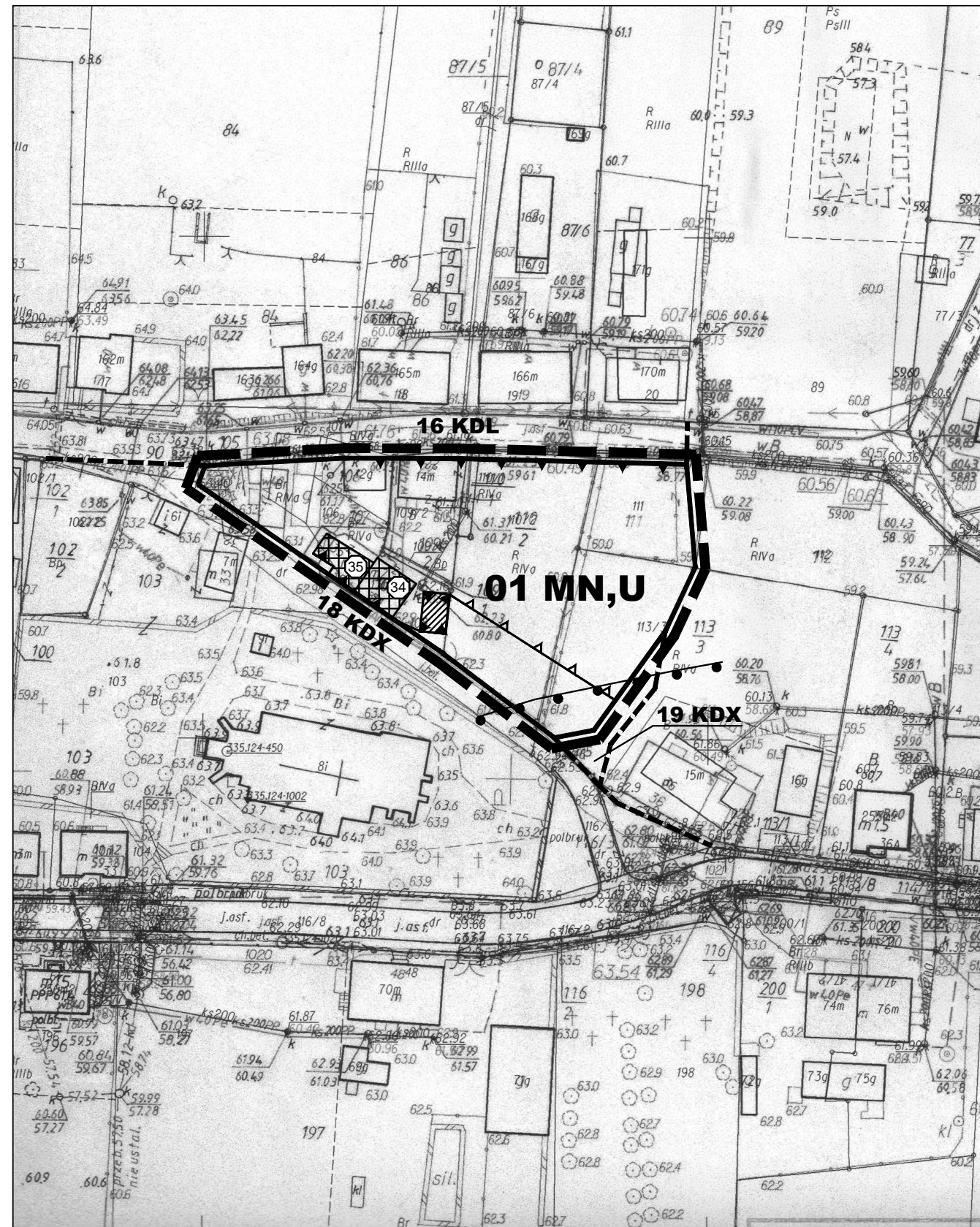


Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morzeszczyn



--- granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego
LEGENDA STUDIUM (fragment)

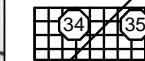
II. Obszary zabudowane, elementy użytkowania i zagospodarowania przestrzeni	
	rzeki i zbiorniki wodne
	lasy
	użytki rolne
	zielenie wiejska (w tym boiska i cmentarze)/ projektowane cmentarze
	tereny zabudowy mieszkaniowej
	tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej w trakcie realizacji
	siedliska zabudowy rozproszonej
	tereny zabudowy usługowej
III. Obszary objęte ochroną na podstawie przepisów szczególnych	
	1. Ochrona walorów kulturowych/ przyrodniczych obiekty i zespoły wpisane do rejestru zabytków
VII. Kierunki kształtowania zabudowy	
	1. Obszary przeznaczone pod zabudowę tereny wskazane do rozwoju funkcji mieszkaniowej - zabudowa zwarta
	zasięg strefy ochrony konserwatorskiej "A"
	zasięg strefy ochrony konserwatorskiej "E"
	orientacyjna strefa ochronna związana z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu (w tym zakaz zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi)



OZNACZENIA

1. Ustalenia planu

- granice obszaru objętego zmianą planu miejscowego
- granice obszaru objętego zmianą planu, który to obszar znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi Nowa Cerkiew ujętej w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków wraz ze strefą ochrony archeologicznej
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania
- obowiązująca/nieprzekraczalna linia zabudowy
- granica strefy ochronnej od cmentarza



- obiekty objęte ochroną:
 budynek mieszkalny nr 34 - na podstawie ustaleń zmiany planu
 budynek mieszkalny nr 35 - ujęty w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków

przeznaczenie terenów

MN,U

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej

2. Informacje

- orientacyjny przebieg linii rozgraniczających tereny 16 KDL, 18 KDX i 19 KDX znajdujące się na terenie obowiązującego planu
- lokalizacja nieistniejącego historycznego obiektu

Załącznik nr 1 do Uchwały XXVI/179/2017
 Rady Gminy Morzeszczyn
 z dnia 14 czerwca 2017 roku

tytuł opracowania	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew
sporządzający	Wójt Gminy Morzeszczyn Urząd Gminy Morzeszczyn ul. Kociewska 12 83-132 Morzeszczyn
wykonawca	PLANOSFERA Alicja Zawadzka ul. Tadeusza Kościuszki 20/3, 80-445 Gdańsk dr inż. arch. Alicja Zawadzka nr wpisu do Północnej Okręgowej Izby Urbanistów: G-230/2007

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXVI/179/2017
Rady Gminy Morzeszczyn
z dnia 14 czerwca 2017 r.

**Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew**

W okresie wyłożenia projektu zmiany planu do publicznego wglądu tj. od 10.04.2017 r. do 12.05.2017 r. oraz w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia zakończenia okresu ponownego wyłożenia projektu zmiany planu tj. do 29.05.2017 r. nie wpłynęły żadne uwagi.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr XXVI/179/2017
Rady Gminy Morzeszczyn
z dnia 14 czerwca 2017 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie realizacji, zapisanych w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew

Na podstawie art. 20 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2016 r. poz. 778, 904, 961, 1250, 1579, z 2017 r. poz. 730), art. 7 ust.1 pkt.1, 2 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579, 1948) i ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, 1948, 1984, 2260, z 2017r. poz. 60, 191, 659) Rada Gminy Morzeszczyn rozstrzyga co następuje:

1. Na obszarze objętym wyżej wymienionym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przewiduje się inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy;

2. Inwestycje wymienione w pkt.1 są zadaniem własnym gminy i mogą być realizowane;

- a) z budżetu gminy,
- b) przy współfinansowaniu ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW,
- c) przy współfinansowaniu z funduszy strukturalnych UE,
- d) w ramach partnerstwa PUBLICZNO-PRYWATNEGO,
- e) z innych źródeł.

3. Nie określa się harmonogramu realizacji wymienionych inwestycji.

Przewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Bandźmiera

Uzasadnienie

Uzasadnieniem podjęcia uchwały nr XI/59/2015 Rady Gminy Morzeszczyn w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu oznaczonego symbolem 39U w miejscowości Nowa Cerkiew jest stworzenie warunków do realizacji zabudowy mieszkaniowej na tym terenie.

Na terenie objętym uchwałą o przystąpieniu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Morzeszczyn uchwalony uchwałą Nr XXXIII/199/2006 Rady Gminy w Morzeszczynie z dnia 6 kwietnia 2006 r. opublikowany w Dz. U. Woj. Pom. nr 14 z dnia 23 stycznia 2006, poz. 934. Zmiana planu miejscowego, zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, następuje w takim trybie, w jakim jest on uchwalany.

Zmiana planu miejscowego nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Morzeszczyn uchwalonego uchwałą nr VIII/42/2015 Rady Gminy Morzeszczyn z dnia 24 czerwca 2015 r., w którym na terenie objętym planem, wskazano tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny zabudowy usługowej.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że spełniony został wymóg art. 20 ust. 1 oraz art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1. Sposób realizacji wymogów wynikających z art. 1 ust. 2–4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

1) wymagania ład przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury

Zmiana planu miejscowego zawiera ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ład przestrzennego, co zostało zapisane w § 8, a w § 19 znajdują się ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.

2) walory architektoniczne i krajobrazowe

Zmiana planu miejscowego zawiera ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ład przestrzennego, co zostało zapisane w § 8, a w § 19 znajdują się ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.

3) wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych

Zmiana planu miejscowego w § 9 zawiera ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, a w § 19 znajdują się ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu

4) wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

Zmiana planu miejscowego w § 10 zawiera ustalenia dotyczące ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, a w § 19 znajdują się ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.

5) wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych

Zmiana planu miejscowego zawiera ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ład przestrzennego, co zostało zapisane w § 8, a w § 19 znajdują się ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, które spełniają wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych.

6) walory ekonomiczne przestrzeni

Zmiana planu miejscowego została opracowana zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z przepisami wykonawczymi, dlatego jego treść nie odnosi się bezpośrednio do walorów ekonomicznych terenu, dla którego jest sporządzany. Jednak zawarte w § 19 znajdują się ustalenia dotyczące zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu mają na uwadze optymalne wykorzystanie walorów ekonomicznych przestrzeni.

7) prawo własności

Ustalenia zmiany planu miejscowego oraz sposób wyznaczenia terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi określono mając na uwadze poszanowanie prawa własności terenów. W granicach obszaru objętego zmianą planu znajdują się głównie grunty należące do osób prywatnych, oraz jednostek samorządu terytorialnego – Gminy Morzeszczyn.

8) potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, projekt zmiany planu podlega uzgadnianiu z organami wojskowymi oraz odpowiedzialnymi za ochronę granic i bezpieczeństwo Państwa.

9) potrzeby interesu publicznego

Zmiana planu miejscowego w § 15 ustala lokalizacje inwestycji celu publicznego, o których mowa w przepisach art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Na obszarze zmiany planu nie występują obszary przestrzeni publicznych, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, co zostało zapisane w § 11.

10) potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej, w szczególności sieci szerokopasmowych

Zmiana planu miejscowego w § 14 zawiera ustalenia dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, a w § 15 ustalenia dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

11) zapewnienie udziału społeczeństwa w pracach nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, w tym przy użyciu środków komunikacji elektronicznej oraz zachowanie jawności i przejrzystości procedur planistycznych

Wójt Gminy Morzeszczyn na każdym etapie procedury planistycznej dotyczącej zmiany planu miejscowego zapewnia jawność i przejrzystość ww. procedury. W szczególności dotyczy to etapów związanych z udziałem społeczeństwa.

Dnia 26.02.2016 r. Wójt Gminy Morzeszczyn ogłosił o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu miejscowego w lokalnej prasie, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz na stronie internetowej gminy, wyznaczając termin składania wniosków do projektu planu do 31.03.2016 r. W wyznaczonym terminie nie wpłynęły wnioski od osób prywatnych.

Ponadto, projekt zmiany planu miejscowego został wyłożony do publicznego wglądu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, po uprzednim ogłoszeniu o ww. wyłożeniu. Ogłoszenie zostało umieszczone w lokalnej prasie, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy. W ogłoszeniu został wyznaczony termin dyskusji publicznej (11.05.2017 r.) termin wyłożenia projektu (od 10.04.2017 r. do 12.05.2017 r.) oraz termin składania uwag (do 29.05.2017 r.) W terminach wyznaczonych przez Wójta każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie zmiany planu miejscowego oraz w prognozie oddziaływania na środowisko, mógł wnieść uwagi. Uwagi mogły być wnoszone w formie pisemnej, w formie ustnej do protokołu z dyskusji publicznej, a także za pomocą poczty elektronicznej. W okresie wyłożenia projektu zmiany planu do publicznego wglądu tj. od 10.04.2017 r. do 12.05.2017 r. oraz w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia zakończenia okresu ponownego wyłożenia projektu zmiany planu tj. do 29.05.2017 r. nie wpłynęły żadne uwagi.

12) potrzeba zapewnienia odpowiedniej ilości i jakości wody, do celów zaopatrzenia ludności

Zmiana planu miejscowego w § 15 zawiera ustalenia dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, które przełożą się na zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody.

13) przeznaczenie terenów w odniesieniu do interesu publicznego i interesów prywatnych

Ustalenia przyjęte w zmianie planu równoważą interes publiczny z interesem właścicieli prywatnych. W ramach procedury planistycznej w odpowiedzi na zawiadomienie Wójta o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, nie wpłynęły wnioski od osób prywatnych.

14) wymagania ładu przestrzennego, efektywnego gospodarowania przestrzenią oraz walorów

ekonomicznych przestrzeni, w przypadku sytuowania nowej zabudowy

Zmiana plan miejscowego zawiera ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, co zostało zapisane w § 8.

2. Zgodność z wynikami analizy, o której mowa w art. 32 ust. 1, wraz datą uchwały rady gminy, o której mowa w art. 32 ust. 2

Dotychczas Wójt Gminy Morzeszczyn nie dokonał analizy, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy (tj. oceny aktualności studium i planów miejscowych, oceny postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego) dlatego nie jest możliwa weryfikacja zgodności planu miejscowego z przedmiotową analizą.

Zmiana planu miejscowego jest procedowana na wniosek właściciela działki znajdującej się na terenie 39U.

3. Wpływ na finanse publiczne, w tym budżet gminy

Zmiana planu miejscowego w § 15 ustala stawkę procentową, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 *Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* w wysokości 10%. Ponadto na skutek uchwalenia zmiany planu miejscowego Gmina Morzeszczyn uzyska wpływy do gminnego budżetu z tytułu podatku od nieruchomości.